

Ordre du jour

- 3924 - Projet de révision de l'article 24 de la Constitution - Second vote constitutionnel

4910 - Projet de loi sur la liberté d'expression dans les médias

(Rapport de la Commission des Media et des Communications concernant le projet de loi 4910 - Discussion générale - Prises de position au sujet du projet de révision 3924 - Lecture du texte du projet de révision 3924 - Second vote constitutionnel - Lecture du texte du projet de loi 4910 - Vote et dispense du second vote constitutionnel - Motion)

- Ordre du jour

Au banc du Gouvernement se trouvent: M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre; Mme Marie-Josée Jacobs, MM. Michel Wolter, Henri Grethen et François Biltgen, Ministres; M. Joseph Schaack, Secrétaire d'État.

(Début de la séance publique à 9.03 heures)

M. le Président.- D'Sitzung ass op.

Huet d'Regierung der Chamber iergendwellech Matdeelung ze maachen?

M. François Biltgen, *Ministre du Travail et de l'Emploi*.- Nee, Här President.

M. le Président.- Dat ass net de Fall.

Als éischte Punkt hu mer eng Diskussioun iwwert de Projet de loi 4910 iwwert dat neit Pressegesetz. Et si bis elo ageschriwwen: déi Häre Santer, Bodry, Rippinger, Greisen, d'Madame Wagener an d'Madame Delvaux. D'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, den honorabelen Här Laurent Mosar.

- 3924 - Projet de révision de l'article 24 de la Constitution - Second vote constitutionnel

4910 - Projet de loi sur la liberté d'expression dans les médias

Rapport de la Commission des Media et des Communications concernant le projet de loi 4910

M. Laurent Mosar (*CSV*), *rapporteur*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, „Pressefreiheit ist ein allgemeines Recht, das einfach auszulegen ist. Es bedeutet nicht mehr und nicht weniger als das Grundrecht aller Menschen, ihre Meinung frei äußern zu können und Zugang zu Medien zu haben, in denen ihren Lebenserfahrungen sowie ihren Wünschen und Hoffnungen Gehör verschafft wird. Freiheit der Presse ist daher nicht ein ausschließliches Recht der Presse oder der Medien allgemein, sondern ein Recht, auf das alle Menschen überall in der Welt Anspruch haben.“

Dës Aussoe vum südafrikanesche President Thabo Mbeki beschreiwe besser wéi all laang Erklärungen d'Pressefräiheet, déi e fundamentaalt Recht ass, op dat all Mënschen op eiser Welt Usproch hunn. D'fräi Meenungsäusserung an déi domadder verbonne Pressefräiheet sinn net nëmme verankert an eiser Verfassung, mä fanne sech och erëm an esou fundamentalen Deklaratioune wéi der universeller Deklaratioun vun de Mënscherechter an der europäescher Mënscherechtskonventioun.

Här President, den nächsten 20. Juli hätt dat aktuellt Pressegesetz seng 135 Joer gefeiert. Dëst rengt repressiivt Gesetz huet eigentlech iwwer Jorzéngte méi wéi säin Zweck erfëllt, an de beschte Beweis heifir ass déi relativ kleng Zuel vu Presseprozesser, déi dëst Land bis elo kannt huet. D'Fro nom firwat en neit Pressegesetz ass also sécherlech eng berechtigt a verlaangt och eng kloer Äntwert.

Fir d'alleréischt ass d'Press vun haut net méi déi vun 1869. Haut hu mer niewent der geschriwwener Press déi audiovisuell Medien, deenen hir Importenz um Niveau vum Impakt op d'öffentlech Meinung ëmmer méi grouss gëtt. Niewent Radio an Televisioun kënnt awer och den Internet, mobil Telefonie an de Courier électronique derbäi. D'Press brauch e Gesetzskader, deen de ganze Berufsstand organiséiert an en net nëmmen an eng Rei vu Regeln aspärt, deenen hiren Net-Respekt verschidde Strofe mat sech bréngt.

Et ass also evident, datt en Text vun 1869 net méi all déi Eventualitéite ka couvréieren, mat deenen haut eng Press konfrontéiert ass. Och wann dëse Projet net méi orientéiert ass op Repressioun, sinn dach eng Rei Strofen dra verankert. An dëst ass dann och déi grouss Erausforderung fir d'Auteure vum Projet gewiescht, fir en Equiliber ze fannen op där enger Säit zwëschent der Pressefräiheet, déi an enger demokratescher Gesellschaft keng Limité ka kennen, an op där anerer Säit dem Respekt vu gewëssene fundamentale Rechter, wéi zum Beispill de Respekt op d'Privatliewe vun all Bierger, d'Présomption d'innocence an de Respekt vun der Eier vun all Bierger, fir nëmmen déi wichtegst hei ze nennen.

Wann also de Prinzip vun der Pressefräiheet en absoluten ass, esou ass et grad esou richteg, datt d'Ausübung vun dësem Recht net kann total fräi an diskretionär sinn.

Här President, ech sinn eigentlech iwwerzeegt, datt d'Auteure vum Text dëse schwierigen Drotseelakt gutt gepackt hunn, well de Projet déi dräi grouss Erausforderungen, déi sech am Virfeld gestallt hunn, gemeeschtert huet. Éischstens d'Modernisatioun vun der Legislatioun, andeem ee se de professionellen an technologesche Realitéiten ugepasst huet; zweetens d'Législatioun kompatibel mat den internationalen Texter ze maachen; an drëttens d'Pressefräiheet ze garantéieren, dëst awer am Respekt op d'Privatliewe vum eenzelne Bierger.

Ech sinn dofir och méi wéi jee iwwerzeegt, datt de Projet de loi, dee mer haut hei zum Vote presentéieren, en ausgeglachten Text ass, deen awer och Modellcharakter op enger ganzer Rei vu Punkten huet. An et ass dann och net zoufällg, datt an den internationale Journalistenassociatiounen a bei de Spezialiste vu Pressegesetzter dëse Projet op grouss Zoustëmmung gestouss ass.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, normalerweis seet d'Spréchwuert „viele Köche verderben den Brei“. An dësem Fall ass dat awer falsch. Un dësem Projet hu sech vill Leit an der Ausaarbechtung bedeelegt. An ech muss och soen, datt den initiale Projet, deen eis virgeluecht ginn

ass, en excellent Fundament fir déi weider Aarbechte gewiescht ass. Am Virfeld vun deem Projet ware schonn eng ganz Rei vun Avisen ugefrot ginn, notament vun de Journalistenorganisatiounen an dem Conseil de Presse. Déiselwecht Organisatiounen hunn dann och nach eng Kéier en Avis zum definitive Projet eragereecht. Doniewent hunn déi verschidde Beruffschamberen u sech eng excellent Aarbecht ofgeluecht an och eng Rei vun interessante Recommandatioune gemaach.

Ech wëll awer net verfeelen, hei och op dee ganz wesentlechen Apport hinweisen, deen de Statsrot duerch säin Avis an de Gesetzestext afléisse gelooss huet. Niewent all deene schréftlechen Avisen huet d'Kommissioun all déi Associatiounen an Institutiounen deelweis souguer e puer Kéieren empfangen, fir dann och hir mëndlech Observatiounen zum Projet ze héieren.

Ech mengen also soen ze kënnen, dass selte bei engem Gesetzestext sou vill Apporté vu baussen eragefloss sinn, déi dann och an der zoustänneger Kommissioun verschafft gi sinn. Dëst war net ëmmer einfach. Well jo och déi Wënsch vun deene verschiddenen Interessvertredungen net ëmmer déiselwecht Stoussrichtung haten, mä deelweis souguer zimlech kontra-diktoreesch waren.

Ech wäert a menge weideren Ausféierunge méi am Detail nach heirobber agoen. Ech wëll awer hei nach eng Kéier mat Nodrock meng Satisfaktioun soen, datt dëse Projet an engem grouse Konsensus kann iwwert d'Bühn goen. Konsensus hei am Haus, well, wéi ech dat kann elo iwwersinn, et schéngt jo esou ze sinn, datt den definitiven Text d'Ennerstëtzung vun all hei vertrieedene Fraktiounen kritt, awer och Konsensus no baussen.

Ech hunn ëmmer vollt Verständnis gehat fir all Kritiken a Suggestiounen, déi zu dësem Projet gemaach gi sinn, och wa se vläicht e bësselche spéit vu verschiddene Leit formuléiert gi sinn. Nach hu mer awer versicht duerch eng Rei Annerungen a ganz besonnesch duerch déi Motioun, déi ech wäert hei deponéieren, och déi Journalisten an Editeuren ze iwwerzeegen, déi vläicht e bësselche méi skeptesch par rapport zu der Endversioun vum Text stinn. Ech wëll dofir och all deenen Editeuren, Journalisten a stellvertriedend fir si alleguerten dem Conseil de Presse an hirem President Charel Ruppert an hirem Sekretär Josy Lorent merci soe fir déi Dialogbereetschaft, déi si ennereneen, awer och mat der zoustänneger Mediekommissioun gefleegt hunn. Aschlëssen an dee Merci wëll ech awer niewent dem Conseil de Presse all aner Journalistenassociatiounen, d'Associatioun vun den Editeuren, souwéi all Beruffschamberen a ganz besonnesch de Statsrot, déi alleguerten duerch hiren Input aktiv un der legislativer Aarbecht bäigedroen hunn.

Mäi Merci geet awer och un all Kolleegeinnen a Kollege vun der Mediekommissioun, déi op eng exemplaresch Manéier an ouni Partisan-iwwerleeungen a ville Sitzungen den Text an d'Avisen ausernee geholl hunn a sech et net ëmmer einfach gemaach hu mat hiren Entscheedungen.

Ech wëll och soen, dass mer u sech weíneg fundamental Divergenzen haten, a wann dat dann och emol de Fall war, sinn déi ganz oft queesch duerch d'Fraktiounen gaangen. Erlaabt mer schlussendlech, dass ech a mäi Merci och nach aschlëssen d'Mataarbechter vun der Chamber, ganz beson-

nesch déi Damme Francine Co-card a Rita Brors, d'Madame Michèle Bram vum Service des Médias a meng Mataarbechter an der Fraktioun, a ganz speziell de Frank Engel an de Ralph Kass.

Ech wëll awer och a mäi Merci mäi Papp aschlëssen, deem ech vill ze verdanken hunn an deen zäitliewens och a senger Qualitéit als Deputéierte ganz vill sech ëmmer ëm d'Pressefräiheet gesuergt huet.

Här President, wann ee soll e schréftlechen a mëndleche Rapport zu esou engem voluminösen an deelweis komplizéierte Projet wéi dee vum virleiende Gesetzestext maachen, sou kann een net all Punkt behandeln, mä et muss een och Choixen treffen. Ech hunn a mengem schréftleche Rapport schonn eng Rei vun esou Choixé getraff an och a mengem mëndleche Rapport kann ech natierlech net op all eenzelne Punkt agoen, obschonn ech et eigentlech schrecklech gär gemaach hätt.

Ech hunn allerdéngs a mengem schréftleche Rapport e fundamentale Vergläich versicht ze zéien zwëschent de Législatiounen vun eisen Nopeschlänner, well ech der Meinung sinn, datt dëse Vergläich wichtig ass fir och kënnen nozevollzéien, wéi et zum aktuelle Projet komm ass. Doniewent hunn ech awer och a mengem schréftleche Rapport déi wichtegst Jurisprudenz versicht ze resuméieren, souwuel déi vu lëtzebuergesche Juridictiounen wéi déi vun der Cour des Droit de l'Homme vu Stroosbuerg. Ech wäert allerdéngs a menge mëndlechen Ausféierungen hei net méi drop agoen, mä mech mat deene wesentlechste Punkte vun dësem Projet befaassen, an dat sinn 1. de Quelleschutz, och a Relatioun mat der Responsabilitéit vun de Journalisten; 2. d'Rechter vun de Journalisten an d'Relatiounen mat hiren Employeuren; 3. d'Responsabilité civile vun de Journalisten; 4. d'Problematisik vun der Responsabilité en cascade; a 5. d'Reorganisatioun vum Conseil de Presse.

Ier ech awer op déi eenzel Punkten hei aginn, erlaabt mer mech nach eng Kéier mat der Philosophie vun dësem Projet ze beschäftegen. Contrairement zum ale Pressegesetz vun 1869, datt eng reng repressiv Approche hat, huet den aktuelle Projet de loi eng éischter liberal Approche, déi haaptsächlech drop ausgeluecht ass, d'Pressefräiheet ënner all hire Formen ze garantéieren. Dës Pressefräiheet kann awer net ëmmer absolut sinn, well se aner Grondrechter aus der Verfassung, wéi zum Beispill de Schutz vum Privatliewe vun all Eenzelnen oder d'Présomption d'innocence, och muss respektéieren.

De Gesetzestext schafft dann och e generale legislative Kader, deen d'Rechter an d'Pflichte vun deene Leit, déi an de Medie schaffen, ob Ugestallten oder fräi Journalisten, am Detail regelt.

Ganz zum Schluss vun eisen Iwwerleeunge sinn eng Rei Leit aus dem Secteur un eis erugetrueden, déi net ganz zu Onrecht d'Mee-nung vertrauden hunn, den aktuelle Projet wär vläicht ze vill étofféiert an eng méi ofgespeckte Versioun wär wëschenswäert gewiescht.

Dës Kritik um Projet, déi wéi gesot net ganz onberechtigt ass, kënnt mengem Gefill no awer ze spéit, well am Ufank vum Projet all Journalistenassociatiounen an de Conseil de Presse déi géigesätzlech Meinung vertrauden hunn an op en detailléierten Text gepocht hunn, deen d'Rechter an d'Pflichte vun de Journaliste géif bis an de geréngsten Detail festleeën.

Mir waren an der Kommissioun u sech och der Meinung, datt e bësselche manner an dësem Fall méi gewiescht wär an eng Rei vun Dispositiounen sech vläicht besser an engem Code de déontologie erëmfonnt hätten. Mir hunn eis awer

deemools an eisen éischte Sitzungen deenen Avisen ugeschloss, déi eng aner Approche haten, an ech hätt et och kee gudde parlamentaresche Stil fonnt, wa mer elo eng Minutt virun zwielef alles op d'Kopp gehäit hätten, fir eng méi ofgespeckte Versioun vun dësem Text zrëckzebehalen.

Ech bleiwen dofir och der Meinung, datt et eigentlech soll de Journaliste virbehalde sinn, an hirem Code de déontologie eng Rei vu Regele festzeleeën, wéi ënner anere-m zum Beispill en Droit de vérification, oder och den Ennerscheed zwëschent dem Commentaire an de Faïten, fir der hei nëmmen zwee ze nennen. Allerdéngs mussen dës Punkten, wa se dann net méi an engem Gesetz stinn, sech an engem Code de déontologie erëmfannen.

Duerfir wäert ech herno eng Motioun déposéieren, déi virgesäit, datt wann eng Rei vun Dispositiounen, déi am Moment am Gesetz festgeschriwwen sinn, an de Code de déontologie iwwerholl ginn, dës aus dem Gesetz kënnen erausgeholl ginn. Ech géif dofir och vun dëser Plaz aus de Wonsch äusseren, datt de Conseil de Presse esou schnell wéi méiglech och seng Aarbecht mécht an e Code de déontologie ausschafft, deen dann och fir all Journalist an Zukunft Gültigkeet huet.

Här President, ech wëll domadder zu mengem éischte Punkt kommen, de Quelleschutz. Dëst ass sécherlech eent vun den Härerstécker vun dësem Projet.

De Quelleschutz ass u sech eng Fuerderung vun der europäescher Mënscherechtskonvention. D'Ausübung vun der Pressefräiheet setzt viraus, datt deejéinege Journalist, deen Nofuerschunge mécht, dëst an enger gewësser Diskretioun mécht a sengem Informant kann Anonymitéit garantéieren. Ouni esou eng Anonymitéit kann de Journalist seng Aarbecht net anständig maachen. Bis elo hat dëse Prinzip, och wann en zulescht an der Affär Roemen/Wolter zrëckbehalde ginn ass, u sech keng legal Basis.

Ech wëll och drun erënneren, datt jiddfer Journalist d'Obligatioun huet, all Informatiounen ze kontrolléieren, an e muss och dofir den Anonymat vu sengen Informante kënnen garantéieren.

De Quelleschutz ass awer net absolut. E kann net dozou hierhalen, fir illegal Akten ze decken. Sou spillt de Quelleschutz net fir dee Journalist, dee selwer Auteur oder Kompliz vun enger Infractioun ass. De Quelleschutz spillt och net bei Drogenhandel, Wäisswäsche vu Suen an Terrorismus. An dëse Fäll kann de Journalist sech net han-nert dem Quelleschutz verstoppen.

Wat sinn elo d'Konditiounen vun der Ausübung vun deem Quelleschutz?

1. De Quelleschutz ass e Recht, mä keng Pflicht. De Journalist kann net gezwonge ginn, d'Identitéit vu sengen Informante präis ze ginn, ass awer fräi dëst ze maachen, wann en et fir richtig fënn. Den Informant huet kee Recht op den Anonymat.

2. Nëmmen de Journalist, also deen deen haaptberufflech d'Collecte an d'Diffusioun vun Informatiounen mécht, kann de Quelleschutz invoquéieren. Fräi Mataarbechter oder sougenannte Collaborateure kënnen sech net op de Quelleschutz baséieren.

3. Net nëmmen de Journalist fällt ënnert de Quelleschutz, mä och seng direkt Mataarbechter, wéi seng Sekretärin, den Techniker an den audiovisuelle Medien, wéi och de Chefredakter vun engem Medium. Ausgeschloss heivu sinn déi Persounen, déi Indikatiounen iwwer en Informant kritt hunn, während private Kontakter mat engem Journalist.

De Quelleschutz vum Journalist muss een dann awer och am Kontext vun der Responsabilitéit gesi vun deemselwechte Journalist. De Journalist, dee sech op sai Quelleschutz stäipt, fir sech géint Virwërf vun enger Persoun ze wieren, déi him zum Beispill Diffamatioun virwërf, muss wëssen, datt dëst kee Persilschäin ass, mä hie weider wéi all Bierger verantwortlech ass op Basis vun den Artikelen 1382, 1383 an 1384 vum Code civil.

Am Kloertext heescht dat, datt an Zukunft all Journalist muss seng Vérificatiounen maachen, ier en eng Informatioun weidergëtt, a sech net einfach kann hannert de Quelleschutz verstoppen, fir sech senger Verantwortung ze entzéien.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, mäin zweeten Deel wëll ech ufänke mat engem Zitat vum Thomas Jefferson vun 1823, dee gesot huet: „The only security of all is in a free press. The force of public opinion cannot be resisted when permitted freely to be expressed. The agitation it produces must be submitted to. It is necessary to keep the waters pure.“

D'Pressefräiheet kann net nëmme fonctionnéieren, wann d'Rechter vun de Journalisten, ganz besonnesch och an de Relatiounen mat hiren Employeuren, genau definéiert sinn. De Projet de loi definéiert se an den Artikelen 4 a 5.

Et geet hei u sech ëm d'Recht vun de Journalisten, eng substanziiell Ännerung vun hirem Artikel oder hirer Contributioun vun der Säit vun hirem Patron kënnen ze refuséieren. D'Recht vum Journalist, fir sech all Amëschung vu senger Patronen ze verbidden, ass eng vun den Haaptachse vun der Pressefräiheet. De Journalist, andeems e säin Artikel ënnerschreift, engagéiert sech jo perséinlech a moralesch vis-à-vis vu sengem Lecteur, Auditeur oder Spectateur a gëtt domadder och sengem Engagement eng gewësse Glawierdegkeet um Niveau vum Inhalt vu senger Publikatioun. Vun dëser Crédibilitéit hänkt jo schlussendlech och d'Vertrauen, respektiv d'Fidélitéit vum Publikum of, dat dëse vis-à-vis vun deem Medium huet, fir deem de Journalist schafft.

An dësem Kontext stellt sech dann natierlech déi Fro no den Autorechter, déi d'Journalisten op hiren eegene Contributiounen hunn. Mir waren an der Kommissioun der Meinung, dass d'Droits-d'auteurs-Législatioun sech misst integral op d'Situatioun vun de Journalisten uwenden an dass hei keng Derogatioun kéint akzeptéiert ginn, ouni d'Äverständnis vum Journalist.

Mir sinn allerdéngs och zur Iwwerzeegung komm, datt dëse kriddeleche Punkt net sollt an dësem Pressegesetz verankert ginn, mä éischter an deem dofir zoustännegen Autorechtsgesetz, dat mer jo och an dësem Haus virun enger Rei vu Woche gestëmmt hunn.

Wa mer also der Meinung sinn, datt d'Autorechtsgesetzgebung voll an ouni Exceptioun muss fir d'Journalisten hir Gültgkeet hunn, heescht dat awer net, datt dës kënnen am Kader vun hirem Aarbechtsvertrag mat hirem Patron Regele virgesi par rapport zu där leschter Législatioun, déi dann och kënnen par rapport zu där derogéieren.

Mir sinn eis nämlech bewosst, datt, och zu där leschter Législatioun, déi dann och kënnen par rapport zu där derogéieren.

Mir sinn eis nämlech bewosst, dass an engem moderne Medienzäitalter, wou den Internet ëmmer méi eng grouss Roll spillt, och de Patron-éditeur muss d'Méiglechkeet hunn, zum Beispill schnell eng Contributioun vu sengem Journalist op säin Internetsite kënnen ze setzen.

Ech hunn dann och a mengem schrëftleche Rapport - an ech wëll et hei nach eng kéier ënnersträichen - festgehalen, dass mir den

Editeuren an de Journalisten recommandéieren, d'Autorechtsfro wa méiglech am Kontext an am Kader vun hiren Aarbechtsvertrag ze regelen. Ech wëll dann och nach betounen, dass de Verbuet, fir dem Journalist a sai Bäitrag eranzefunken, net gëllt fir kleng Ännerungen um grammateschen, formellen Niveau respektiv op deem vun der Mise en page, déi natierlech ëmmer ka vum zoustännegen Chefredakter oder Editeur am leschte Moment verännert ginn.

Här President, déi zweet wesentlech Neierung ass déi vun der Gewëssensklausel vum Journalist, déi fir d'éischt formell an e Gesetz festgeschriwwen gëtt. Dës Gewëssensklausel huet allerdéngs als Géigepart d'Definitioun vun enger Ligne éditoriale duerch den Editeur. Mir haten an der Kommissioun eng laang Diskussioun zu dësem Punkt a mir waren eis majoritär eens, dass een aus der Definitioun vun der Ligne éditoriale an och hirer Publikatioun keng Obligatioun sollt maachen. Mir waren awer och grad esou iwwerzeegt, dass all Editeur sollt esou eng Ligne éditoriale definéieren, dëst a sengem wuelverstanenen Interesse wéi awer och an deem vum Journalist. Et ass nämlech äusserst schwierig fir e Journalist ze wëssen, wou e sech a wéi wäit e sech ka mat sengen Artikelen a Contributiounen aus der Fënster leeën, wann en dann net genau weess, wat eigentlech déi sougenannte Ligne éditoriale vu sengem Haus ass.

Wéi soll an Zukunft d'Ausübung vun där Gewëssensklausel funktionéieren? Ech géif hei wëllen zwou Hypotheese beschreiwen. Déi éischt ass déi wou d'Publikatioun, fir déi de Journalist schafft, keng zumindest unerkannte Ligne éditoriale huet. An deem Fall schéngt et mir evident ze sinn, dass de Journalist fräi ass, wat de Contenu vu sengen Artikelen a Publikatiounen ugeet, sou laang e sech natierlech ëmmer erëm am Kontext vum Ordre public befënn. Sollt awer de Journalist weinst enger Publikatioun vu sengem Editeur opgefuerdert gi seng Contributioun ze iwwerschaffen, respektiv déi Contributioun iwwerhaapt net publizéiert gëtt, sou kann dëse Journalist vu senger Gewëssensklausel Gebrauch maachen an zum Beispill einfach démissionéieren.

Zweet Hypothees: Den Editeur huet eng Ligne éditoriale, déi zumindest senger Journaliste bekannt ass. An dësem Fall ass natierlech de Journalist gehalen, dës Ligne éditoriale ze respektéieren. Sollt en dat net maachen, kann den Editeur en entweder dozou obligéieren, säin Artikel ëmzeännern, respektiv ëm d'Publikatioun ënnersoen. Kënn et awer op där anerer Säit zu enger substanziieller Modifikatioun vun dëser Ligne éditoriale, huet de Journalist d'Méiglechkeet, ouni weidere Préavis, seng Démissioun ze maachen.

Wéi ass elo an dësem Fall d'rechtlech Situatioun vun deem Journalist, dee sech also an engem vun deenen zwee beschriwwene Fäll befënn? Hie kann also direkt démissionéieren an e kënn dann och direkt an ouni weider Prozedur an de Genoss vun der Aarbechtslosenënnerstëtzung, sou wéi se am Gesetz dozou festgeschriwwen ass. Doniewent huet en natierlech nach ëmmer d'Méiglechkeet, säin Editeur op Basis vun den Artikelen 1382, 1383 an 1384 vum Code civil op Schuedensersatz ze verklöen.

Verschidde Beruffskummeren an de Statsrot hate Problemer mat dëser Dispositioun, déi eigentlech e Régime de faveur fir d'Journalisten duerstellt. An Zukunft geet et duer, dass den Editeur seng Ligne éditoriale substanziiell verännert, fir dass de Journalist einfach kann d'Gewëssensklausel spille loos-sen.

D'Kommissioun huet op dësem Punkt deenen Observatiounen keng Rechnung gedroen, well mir der

Meenung sinn, dass et hei ëm de Respekt vum Journalist senger politeschen, reliéisen, philosopheschen an aneren Iwwerzeegunge geet an dass den Editeur sech net dierf an déi amëschen.

Schlussendlech wëllt ech nach eng kéier betounen, dass an Zukunft de Journalist net brauch ze bewiesen, dass eng eventuell Modifikatioun vun der Ligne éditoriale net kompatibel ass mat senger perséinlechen Iwwerzeegungen, mä et duer geet dass e beweist, dass säin Editeur esou eng substanziiell Verännierung vun der Ligne éditoriale virgeholl huet. Ech wëll dann och nach ënnersträichen, dass d'Dispositiounen vun den Artikelen 4 a 5, op déi ech hei och méi extensiv gaange sinn, an déi fir mech u sech och d'Fundament vun der fräier Meinungsäusserung duerstellen.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech kommen dann zu mengem nächste Punkt, dee fir vill Wellen dobaussen, awer och an Diskussiounen an der Kommissioun gesuergt huet, nämlech deem vun der Responsabilité civile vun de Journalisten.

Am ursprénglechen Text haten d'Auteurs e spezielle Regime virgesinn, dee par rapport zum Droit commun derogéiert hätt. Ech weess, dass d'Auteurs an déi zoustänneg Ministeren net gär d'Notioun vu Régime dérogatoire héieren a léiwer vun engem Aménagement vun dësem Regime geschwat haten. Fir déi zoustänneg Kommissioun, an och fir mech selwer, ass et awer eigentlech onwesentlech, ob et sech da schlussendlech ëm e richtege Régime dérogatoire oder éischer ëm en Aménagement vun engem Regime handelt. Wesentlech ass, dass sollt eng Réglementatioun agefouert ginn, déi exklusiv am Interesse vun de Journalisten a Collaborateurs gewiescht wär.

Ee vun den Hauptgrënn, firwat am urspréngleche Regierungstext dëse Regime festgeschriwwen ginn ass, war u sech d'Suerg, dass d'Artikelen 1382, 1383 an 1384 vum Code civil ze vill flou wäeren, sou dass eigentlech de Journalist praktesch an der Onméiglechkeet wär fir genau erauszefannen, wéi e sech dann elo misst verhalten, fir net seng Verantwortung ze engagéieren.

Mir sinn allerdéngs der Meinung gewiescht, dass dëst net richtig wär, well jo den Artikel 10 vun der Mënscherechtskonventioun op eng relativ detailléiert Manéier d'Regelen definéiert, déi d'Journaliste mussen an hirem alldéeglechen Aarbechtswies respektéieren.

Hei wëll ech och nach eng kéier widerhuelen, dass déi allgemeng Rechtslag, wat d'Zivilresponsabilitéit ugeet, d'Particularitéiten an d'Spezifisitéiten vun all Beruffsgupp zrëckbehält. E Journalist gëtt also dorunner gemooss, wéi seng Beruffskollege sech an enger gewëssener Situatioun normalerweis géife verhalten, an net par rapport zum normale Bierger.

Mir hunn eis laang mat dësem Punkt beschäftigt, dee jo och zu vehementen Diskussiounen am Virfeld Ulass ginn hat. An der Zwëschenzäit constatéieren ech awer, dass déi Welle sech geluecht hunn an et ass dann och zum Schluss eigentlech weínege méi iwwert dëse Punkt diskutéiert ginn, weder innerhalb nach ausserhalb vun dësem Haus.

Wa mir eis schlussendlech entscheet hunn, déi Dispositioun aus dem Gesetz eraus ze huelen, sou hu mir eis et net einfach gemaach a mir hunn hei aus reng juristeschen Iwwerleeungen gehandelt. Ech wëll dann nach eng kéier ganz kuerz déi véier Hauptargumenter an d'Feld féieren, déi fir eis géint e

Spezialregime vun de Journaliste plädéieren.

Éischtens ass et esou, dass et nach ëmmer eis Gerichter sinn, déi ënnert der Kontroll vun der Cour vu Stroossbuerg d'Artikelen 1382 an 1383 interpretéieren. An et ass besonnesch d'Jurisprudenz vun der Cour vu Stroossbuerg déi virgesäit, dass et net kann um Législateur si fir hei ze entscheeden, ob oder ob net e Feelverhalten, laut deenen Artikelen, virläit. Wann een dat nämlech gemaach hätt, wär hei eng Kategorie vu Leit an de Genoss komm vun engem Spezialregime, deen zumindest deelweis derogéiert hätt par rapport zum normal uwendbare Recht.

Zweetens hätt esou eng Spezialregelung och sécherlech net an eis Gesetzgebung gepasst, well mir bis elo u sech e generelle System vun Zivilresponsabilitéit hunn, dee fir all Bierger seng Gültgkeet an dësem Land huet.

Drëttes ass eise System vun der Responsabilité civile dovun gekennzeechent, dass ëmmer d'Rechter vum Affer d'Prioritéit hunn, wat dann och a verschiddene Fäll zu Spezialregimer gefouert huet. Ervirsträiche muss een awer, dass an all dëse Regimer ëmmer nëmmen am Intérêt vum Affer an ni vum Täter Régimes dérogatoires geholl gi sinn. An dësem spezielle Fall hate mir awer esou ee Regime ganz eleng am Interesse vum Auteur geholl.

Véiert Argument: D'Cour vu Stroossbuerg, déi jo och oft zitéiert ginn ass, huet kloer gesot, dass d'Artikelen 1382, 1383 a 1384 vum Code civil an d'Interpretatioun, sou wéi se vun der Jurisprudenz gemaach gëtt, conforme si mam Artikel 10 vun der Mënscherechtskonventioun. Et ass also absolut keng Noutwendegkeet, zumindest um Niveau vun dëser Mënscherechtskonventioun, fir hei e Spezialregime anzeféieren.

Fënneftens, an dëst ass sécherlech net dat onwichtigst Argument, hätt esou ee Spezialregime och anere Beruffsguppen Appetit gemaach, déi mat ähnlechen Argumenten och hätte kënnen e Spezialregime fir hir Beruffsguppe fuerderen. Hei denken ech ganz besonnesch un d'Dokteren, déi sécherlech gradso gutt Argumenter gehat hätte wéi d'Journalisten. D'Kommissioun ass also zur Konklusioun komm, aus all deene genannte Grënn, dass och an Zukunft d'Journalisten, wéi all aner Beruffsguppen an all aner Bierger hei am Land, weider ënnert d'Artikelen 1382, 1383 a 1384 vum Code civil falen.

Eng lescht Remarque zu dësem Punkt: Ech sinn iwwerzeegt, dass d'Kommissioun mat dëser Décisioun de Journalisten e gudden Déngscht leescht, well e Spezialregime d'Glawierdegkeet an de Seriö vum der Press a Fro gestallt hätt, dëst ganz besonnesch par rapport zu de Rechten an de Flichte vun all Bierger an dësem Land.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, en anere Punkt, iwwert dee mer laang geschwat hunn, ass dee vun der Responsabilité en cascade. Am urspréngleche Projet war virgesinn, dass déi sougenannte Kaskaderesponsabilitéit duerch eng solidaresch Responsabilitéit tëscht dem Auteur an dem Editeur sollt ersat ginn. D'Kommissioun ass awer zur Konklusioun komm, dass ee sollt e réaménagéierte Kaskadepinzipp weider am Text bestoe loos-sen.

Firwat dës Décisioun? Erlaabt mer do vläicht e kleng Bléck no hannen ze geheien, op d'Joer 1869, wou dëse Pinzipp u sech agefouert ginn ass. Deemools sollt domadder évitéiert ginn, dass den Editeur oder den Imprimeur géif eng Zensur op sai Journalist ausüben. U sech huet dat aalt Gesetz op dësem Punkt eigentlech ni zu gréisseren Interpretationsproblemer gefouert an u sech huet de System net schlecht funktionéiert, well e re-

lativ einfach ze handhabe war. Sou huet d'Affer vun enger Diffamatioun zum Beispill sech fir d'éischt un den Auteur, also am Pinzipp un de Journalist gewannt. War deem net bekannt, huet e sech géint den Editeur gedréint an duerno géint dem Imprimeur a schlussendlech um Enn vun der Ketten un den Distributeur.

Haut liewe mer natierlech an enger anerer Mediewelt, wou besonnesch d'Roll vum Imprimeur net méi déiselwecht ass wéi nach virun enger Rei vu Joren. Et ass also esou gewiescht, dass eigentlech dee System zefriddestellend funktionéiert huet, souwuel fir déi concernéiert Persounen, also Auteur, Editeur, Imprimeur an Distributeur, wéi awer och fir déi Bierger, déi wollten um juristesche Plang virgoen.

Den initiale Projet huet u sech virgesi gehat, dass ee sollt méi den Editeur responsabiliséieren, andeem een en op deeselwechten Niveau - um Niveau vun der Responsabilitéit geschwat - gesat hätt wéi den Auteur. D'Auteurs hu sech mat dësem System e besseren Afferschutz versprach, well jo hei d'Affer d'Méiglechkeet vun enger solidarescher Aktioun géint den Auteur an den Editeur gläichzäiteg gehat hätt. Och d'Situatioun vum Auteur selwer war hirer Meinung no verbessert ginn, well hie jo konnt d'Responsabilitéit op den Editeur ofwälzen.

D'Kommissioun huet sech laang mat dësem Punkt beschäftigt an ass awer zur Konklusioun komm, dass den aktuelle System wesentlech méi effizient wär. D'Gefor hätt nämlech bestanen, dass mat där solidarescher Haftung tëscht Auteur an Editeur den Editeur wesentlech méi e groussen Drock op säin Auteur ausgeübt hätt, wéi dat ënnert deem aktuelle System de Fall ass. Doduerch dass nämlech am Fall vun engem Choix déi be-trafte Persounen sech éischer géint dee wirtschafleche Staarke gewannt hätten, an dësem Fall den Editeur, hätt dee Leschtgenannten natierlech méi am Detail misse d'Kontributiounen vu senger Journalisten an Auteurs kontrolléieren, wat dozou geféiert hätt, dass d'Journalisten an hirer fräier Meinungsäusserung wesentlech méi ageschränkt gewiescht wäeren.

Dobäi kënn dass, wann een den Distributeur komplett aus der Kette vun der Responsabilitéit erausléisst, deem eigentlech de Contenu vun deene Publikatiounen, déi e verdeelt, kann egal sinn, well e jo souwisou ni kann heifir haftbar gemaach ginn, dëst bedeit hätt, dass mer op där enger Säit d'Situatioun vum Auteur a vum Editeur verschlechtert hätten, an implizit och déi vum Affer, well deem jo amplaz vu virduer véier méiglechen Destinataire vu senger Klo der nëmmen nach zwee iwwreg bliwwen wäeren. Dëst hätt besonnesch zu Problemer fir d'Affer gefouert, am Fall wou den Auteur respektiv den Editeur net bekannt gewiescht wäeren.

D'Kommissioun huet sech also fir d'Bäibehale vum Kaskadepinzipp entscheet. Mir hunn allerdéngs zrëckbehalen, den Imprimeur erauszehuelen an en duerch den Diffuseur ze ersetzen. Ennert der Notioun „Diffuseur“ versti mer esouwuel den Distributeur am klasseschen Sënn vum Terme wéi awer och all déi Persounen, déi iergendwellech Signaler transportéieren iwwert audiovisuell Programmer, respektiv déi Signaler via Internet viruleeden.

Et ass der Kommissioun hei virun allem drëm gaangen, och déi nei Medie wéi den Internet mat an déi Kaskaderesponsabilitéit agebonnen ze kréien. Domadder soll an Zukunft évitéiert ginn, dass mer zwou Zorte vu Responsabilitéiten hätten, déi vun der klassescher geschriwwener a gewisser a geschwatener Press, wou et relativ evident gewiescht wär fir géint de Schëllege vun enger Diffamatioun virzegoen; an dann déi beim Inter-

net, wou et oft esou ass, dass den Auteur respektiv den Editeur vun engem Site onbekannt sinn, sou dass et net kloer gewiescht wär, géint wien een eng eventuell Klo hätt kennen areechen.

De Kaskadeprinzip wäert also vun elo un den Auteur, den Editeur an den Diffuseur aschleissen a wäert sech souwuel um zivile wéi um strofrectleche Plang applizéieren. Ech wëll och nach eng Kéier betounen, dass dee Kaskadeprinzip conforme ass mat der europäescher Mënscherechtskonventioun esou wéi se am Moment vun der Cour zu Stroossbuerg ausgeluecht gëtt.

Här President, ech wëll dann zu mengem nächste Punkt iwwergoen, dee vum Conseil de Presse, deem u sech duerch dëst Gesetz institutionnaliséiert gëtt, andeem en eng Rei vu Missiounen kritt, vun deenen déi eng obligatoresch an déi aner fakultativ sinn.

Ech wëll fir d'éischt hei nach eng Kéier op deen e bësse spezielle Charakter vun eise Conseil de Presse hiweisen, deem u sech net, wéi dat vläicht am Ausland üblech ass, nëmme déi Leit, déi am Preseswiese géint Bezuelung schaffen, betrëfft, mä u sech d'Vokatioun huet, all déijéineg ze regroupéieren, déi op iergendeng Manéier am Publikatiounssecteur tätég sinn. Dat heescht dann och, dass am aktuelle Conseil de Presse souwuel d'Editoren, also d'Patronen, wéi och d'Journalisten, also am Regelfall d'Employéën, regroupéiert sinn.

An der Praxis ass dës Situatioun net ëmmer esou evident, well et an der Natur vun der Saach ass, dass op verschiddene Punkten eben oft divergent Meenunge bestinn. Et ass dann och verständlech, dass d'Auteurs am Exposé des motifs ëmmer erëm betount hunn, dass eigentlech déi Denominatioun vum Conseil de Presse net méi 100%eg der Realitéit géif entsprechen.

Wéi soll an Zukunft elo dee Conseil de Presse organiséiert ginn? Fir d'alleréisch kritt also de Conseil de Presse d'Missioun, e Code de déontologie auszeschaffen. Dese Code soll d'Rechter an d'Flichte vun all deene Leit, déi am Pressewiesen tätég sinn, definéieren an oplëschen an hinnen awer och gläichzäiteg d'Verhaltensregelen uginn, déi se sollen an hirem alldeegleche Berufsliewe guidéieren. Am initialen Text sollt dës Missioun nëmme fakultativ sinn. Mir sinn awer an der Kommissioun der Meenung gewiescht, dass dëst eng fundamental Missioun wär an ee se domadder och sollt obligatoresch maachen.

Ech wëll vun dëser Plaz aus op d'Wichtigkeet vun dësem Code de déontologie hiweisen, deem, wann en da seng Missioun erfëllt, eigentlech eng ganz Rei - an ech hunn et scho virdru gesot - Dispositiounen, déi an dësem Gesetz stinn, iwwerflësseg mécht. Et ass nämlech richtig, an eng Rei vun Observateuren huet dat jo besonnesch an deene leschten Deeg ervirgestrach, dass eigentlech dee Gesetzestext vill méi étofféiert ass wéi ähnlech Texter an eisen Nopeschlänner an dass eng Rei vu Bestëmmungen hei dra sinn, déi eigentlech besser hir Plaz an engem Code de déontologie hätten.

Meng Kolleeginnen a Kolleegen aus der Kommissioun an ech selwer deelen dës Meenung. Ech wëll awer nach eng Kéier an Erënnung ruffen, dass am Ufank vun der Ausschaffung vun dësem Text de Wunsch vun deenen interesséierte Journalisteverbänn dee war, hei am Detail ze légiférieren, well se gefaart hunn, dass an engem klengem Land wéi Lëtzebuerg, wou een deen anere géif kennen a wou och forcément ee Journalist deen anere kennt, et extrémement schwéier wär, esou e Code de déontologie auszeschaffen.

Ech wäert dofir och herno, am Numm vun alle Fraktiounen, eng

Motioun déposéieren, wou ech froen, dass am Fall wou de Code de déontologie an Zukunft eng Rei vu Bestëmmungen, déi am Moment am Gesetz festgeschriwwen sinn, iwwerhëlt, dës Bestëmmungen aus dem Gesetz erausgeholl gi kënnen, respektiv just méi nach d'Gesetz subsidiaresch Kompetenz hätt par rapport zum Code de déontologie. Ech sinn nämlech perséinlech och dovun iwwerzeegt, dass besonnesch um Niveau vun de Flichte vun de Journalisten mir net hätte misse esou an den Detail goe wéi dat elo de Fall ass.

De Conseil de Presse wäert awer och an Zukunft d'Verantwortung droe fir d'Anhalen an d'Surveillance vun deem Code de déontologie, an dëst wäert geschéien iwwer d'Commission des Plantes. Och op dësem Punkt hat den initialen Text virgesinn, dass dës Kommissioun sollt fakultativ bleiwen. Mir sinn awer zur Konklusioun komm, dass et méi richtig wär, och dësem Organ en obligatoresch Charakter ze ginn.

Mir sinn nämlech der Meenung gewiescht, datt dës Kommissioun nëmme kéint iwwerhaapt eng Autoritéit kréien, wa se obligatoresch wier. Dat beschten Argument, fir een dovun ze iwwerzeegen, ass jo, datt déi aktuell Kommissioun eigentlech schlecht oder guer net fonctionnéiert, well se ebe justement kee Caractère obligatoire huet. Mir hunn dann och proposéiert, datt dës Kommissioun soll vun engem externe Jurist présidéiert ginn an datt se am Ganze fënnf Memberen hätt, woubäi d'Editoren an d'Journalisten jee weils zwee Représentanten hätten.

Fir d'Kommissioun ass dës Institution wesentlech, well mer eigentlech dovun iwwerzeegt sinn, dass se kéint zu enger gewëssener Pacificatioun zwëschen deene concernéierte Berufsgruppen an deene Persounen, déi duerch Publikatiounen viséiert sinn, bäidroen.

Am Moment ass et nämlech esou, datt een, dee sech geschiedegt fillt duerch eng Publikatioun, nëmme d'Méiglechkeet huet seng Richter virun deenen normale Gerichtsbarkeeten anzekloen. An Zukunft wäert dës Persoun sech elo kënnen un d'Commission des Plantes wenden.

Mir hunn awer och festgehalten, datt all Bierger nach ëmmer muss d'Recht hunn, virun déi normal Gerichtsbarkeeten direkt ze goen. Mir hunn dofir och der Opposition formelle vum Statsrot Rechnung gedroe par rapport zum initialen Text, dee jo virgesinn hat, datt e Bierger, dee virun d'Commission des Plantes géif zéien, net méi kéint gläichzäiteg säi Recht virun den normale Gerichtsbarkeeten akloen.

Ech wëll awer och nach betounen, datt d'Déciounen, déi vun dëser Commission des Plantes getraff ginn, kee contraignant Effet hunn an dass een och keng Recoursméiglechkeet heigéint huet. Och déi normal Gerichtsbarkeete kënnen sech net op d'Déciounen vun der Kommissioun baséieren, mä mussen weider Moyenn vum allgemenge Recht applizéieren.

Niewent den obligatoresche Missiounen huet de Conseil de Presse awer och nach eng Rei vu fakultative Missiounen, déi net onwichtig sinn. Sou soll de Conseil de Presse sech weider ëm d'Aus- an d'Weiderbildung vun de Journalisten bekëmmern, an et muss een eigentlech feststellen, datt dës Missioun an deene leschte Joren zefriddestellend vum Conseil de Presse ausgeübt ginn ass.

Da wäert och de Conseil de Presse eng berodend Missioun behalen, andeem en natierlech iwwerall do, wou et ëm d'frai Meenungsäusserung an d'Pressefräiheet geet, ëmmer erëm soll ëm säin Avis gefrot ginn.

De Conseil de Presse wäert also an Zukunft eng wichteg Roll ze spillen

hunn, nämlech déi vun enger Aart Passerelle zwëschen deenen direkt concernéierte Berufsgruppen aus der Mediellandschaft an dem Bierger dobaussen, dee sech duerch eng Publikatioun ka viséiert fillen. De Succès vun dësem Gesetz hängt dann och dovun of, wéi de Conseil de Presse d'Gesetz wäert ëmsetzen, an och haapt-sächlech, wéi en de Code de déontologie op d'Schinn wäert setzen, deen u sech eigentlech sollt d'Bibel vun all Journalist sinn.

D'Kommissioun ass op jidde Fall dovunner iwwerzeegt, datt u sech duerch déi Institutionnalisatioun de Conseil de Presse en Arbitr gëtt zwëschen der Pressefräiheet op där enger Säit an de Grondrechter vun all Bierger op där anerer Säit, déi sech alleguerten an der Verfassung erëmfannen.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, erlaabt mer nach e kuerzt Wuert zum Äntwertrecht. Dëst Äntwertrecht ass och am Text réamagéiert ginn an dëst Äntwertrecht kann an Zukunft souwuel vis-à-vis vun de Print- wéi den audiovisuelle Medien ausgeübt ginn. D'Äntwertrecht muss an engem Délai vun 90 Deeg ugefrot ginn, an et ass och net absolut an deem Sënn, datt et ënner verschiddene Konditiounen ka refuséiert ginn. Déi allgemeng Regel ass awer déi, datt d'Äntwertrecht am Prinzip schréfflech publizéiert gëtt ouni Commentairen an op darselwechter Plaz wou déi Information, déi zu Kritik Ulass ginn huet, publizéiert war. Bei den audiovisuelle Medien gëtt dëst Äntwertrecht zurselwechter Zäit ausgeübt, allerdéngs gëtt hei virgelies net vun där Persoun, déi sech ongerecht ugegraff fillt, mä vun engem onofhängege Journalist.

Niewent dem classeschen Äntwertrecht gesäit d'Gesetz awer och nach de sougenannten Droit d'information postérieure vir. Dësen heescht am Kloertext, datt e Journalist dee feststellt, datt en eng falsch Information virugin huet, automatesch an ouni Opfuerderung dës Information muss redresséieren. Hei geet et duer, datt de Journalist Kenntnis kritt dovun, dass seng éischt Information net richtig war. Betoune wëll ech hei och nach, datt dësen Droit d'information postérieure onofhängeg vum Äntwertrecht ausgeübt gëtt.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, domadder kommen ech och schonn zum Schluss. Et wier sécherlech nach vill ze soe gewiescht iwwer eng Rei vu Punkten, déi net am Gesetz verankert sinn. Hei denken ech och haapt-sächlech un den Droit à l'accès à l'information bei den Administrations publiques wéi och d'Problematisierung vum Dateschutz bei de Journalisten, an och de Punkt, deen ech virdrun ugeschwat hunn, vun den Autorechter.

D'Kommissioun war allerdéngs der Meenung, datt dës Punkten net sollten am Pressegesetz geregelt ginn, mä an deenen dofir zoustänneg Gesetzestexter. Dës Meenung ass jo och vum Statsrot veruede ginn, dee recommendéiert huet de ganze Volet Dateschutz an deem dofir zoustänneg Gesetz ze regelen.

Wat elo den Droit à l'accès à l'information betrëfft, schéngt dës Démarche mer déi eenzeg richtig ze sinn, well et jo bei dësem Accès à l'information net nëmme ëm dee vum Journalist oder Collaborateur geet, mä ganz einfach och deem vum Bierger dobaussen, deen och muss esou en Accès garantéiert kréien.

An där Motioun, déi ech haut hei déposéieren, invitéieren ech am Numm vun all deenen anere Fraktiounen d'Regierung, fir souwuel um Niveau vum Accès à l'information wéi och op deem vum Date-

schutz esou schnell wéi méiglech ze légiférieren an och do ganz besonnesch déi speziell Situatioun vun der Press mat a Betruecht ze zéien. Ouni e geregelten Accès à l'information esou wéi och e kloer definéierten Accès op d'perséinlech Date wäert d'Ausübung vun der Pressefräiheet nach ëmmer net integral garantéiert sinn - mäin Appel dofir un déi nächst Regierung, hei esou schnell wéi méiglech Neel mat Käpp ze maachen.

Motion 1

La Chambre des Députés,

- convaincue que la nouvelle loi sur la liberté d'expression dans les médias définit avec un degré de précision élevé les droits et devoirs des journalistes et des médias en général;

- rappelant que les professions de la presse revendiquaient depuis des années une modernisation du cadre légal de leur activité professionnelle, l'ancienne loi de la presse datant de 1869 et n'ayant plus pu s'appliquer de manière conséquente à la réalité actuelle des médias;

- considérant qu'un certain nombre de dispositions de la nouvelle loi sont consacrées à des matières qui auraient mieux pu trouver leur place dans un Code de déontologie des métiers de la presse;

- considérant que les milieux professionnels concernés éprouvaient longtemps beaucoup de réticence devant une telle approche et préféreraient que les questions de déontologie soient largement réglées par la loi, notamment parce que l'organisation du pouvoir réglementaire ne permet pas encore que des règlements prudentiels aient force de loi envers les membres de la profession qu'ils régissent;

- considérant cependant qu'il est prévu de réviser l'article 36 de la Constitution, de manière à ce que des règlements prudentiels puissent à l'avenir acquérir force de loi envers les membres des professions qu'ils régissent;

- considérant qu'après l'élaboration d'un Code de déontologie par le nouveau Conseil de Presse, la loi sur la liberté d'expression dans les médias pourrait être modifiée en vue d'en retirer les éléments déjà couverts par un tel Code de déontologie et de la rapprocher, dans son effet, d'une loi-cadre sur la liberté de l'expression dans les médias, n'énonçant droits et devoirs des membres des métiers de la presse qu'à titre subsidiaire;

- consciente que la Commission des Média et des Communications s'est prononcée, après de longues discussions, pour l'inclusion de dispositions spécifiques applicables aux membres des métiers de la presse dans le domaine de l'accès à l'information et de la protection des données dans des lois spéciales plutôt que dans la loi sur la liberté d'expression dans les médias, et que la législation en matière de droits d'auteur reflète déjà la situation spécifique des membres de ces métiers;

invite le Gouvernement

- à dresser un bilan de l'application de la nouvelle loi sur la liberté d'expression dans les médias trois années après son entrée en vigueur;

- à envisager, le cas échéant, des adaptations de la loi en tenant compte de la teneur d'un éventuel Code de déontologie des métiers de la presse;

- à élaborer, après une discussion approfondie et consultation de la Chambre des Députés, un projet de loi sur l'accès des citoyens et des journalistes aux informations auprès des administrations et services publics, en vue de faciliter et de réglementer cet accès dans le respect des droits fondamentaux des personnes;

- à analyser la situation particulière des membres des métiers de la

presse par rapport à la législation en matière de protection des personnes à l'égard du traitement de données à caractère personnel et de préparer, le cas échéant, une modification de la législation applicable à cette matière qui tienne compte de la spécificité des métiers de la presse.

(s.) Laurent Mosar, Alex Bodry, Fernand Greisen, Jean-Paul Rippinger, Renée Wagener.

Här President, dat Gesetz wat mer haut hei stëmmen ass - an ech hunn et virdru scho gesot - en ausgeglachtenen Text, deen d'Interesse vun deene verschiddene Berufsguppen respektéiert, deen awer och d'Grondrechter vun de Bierger respektéiert. Sécherlech ass dësen Text, wéi vill anerer och, net perfekt. A jiddferree vun eis, ugefaange bei der Regierung bis iwwert déi concernéiert Berufsgruppen, Kolleeginnen a Kolleegen aus der Mediekommissioun an ech selwer, hätten op deem engen oder anere Punkt vläicht aneschters légiféiert.

Nach mengen ech awer, datt d'Resultat sech weise léisst an datt mer hei eng Aarbecht zustane bruecht hunn, déi an engem grouse Konsensus iwwert d'Bühn gaangen ass an déi wäert och Modellcharakter hunn. Dëst huet net zulescht och d'Federatioun vun den europäesche Journalisten unerkannt, déi hei vun engem exemplaresche Gesetzestext schwätzt.

Duerch dëst Gesetz wäert och méi wéi jee d'Pressefräiheet an dësem Land garantéiert bleiwen, an ech géif wëllen ofschléisse mat engem Zitat vun der Madame Mia Doornaert, déi Presidentin vum Unesco Advisory Group for Press Freedom ass: „Das Recht, zu denken, Meinungen zu haben und Meinungen zu äußern ist ein Grundrecht aller Menschen, ein unveräußerlicher Teil der Menschenwürde. Die Pressefreiheit ist ein wesentlicher Bestandteil dieses Grundrechts, auf das jeder Anspruch hat. Wer diese Freiheiten als westliche Erfindung bezeichnet oder als etwas, das der Westen anderen Kulturen aufnötigen wolle, bekundet damit eine ganz und gar unegalitäre Sicht der Menschheit. Denn im Grunde sagt er nichts anderes, als dass es Völker gibt, die von Natur aus oder aufgrund ihrer Kultur zur Freiheit nicht taugen und unfähig sind, selbst zu denken und für sich selbst zu sprechen. Eine solche Auffassung steht in völligem Gegensatz zu dem Glauben an die Universalität der Menschenwürde, auf dem die Allgemeine Erklärung der Menschenrechte, die Charta der Vereinten Nationen und alle Programme gegen Rassismus und andere Formen von Diskriminierung beruhen.“

Ech soen lech merci fir Är Opmierksamkeit.

Plusieurs voix.- Très bien.

M. le Président.- Als éischten Diskussiounsriedner ass den Här Patrick Santer agedroen. Den Här Santer huet d'Wuert.

Discussion générale

M. Patrick Santer (CSV).- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, d'Press ass e Bestanddeel vun all Demokratie. Ouni Pressefräiheet gëtt et keng Demokratie. Dat beweisen déi sëllech Journalisten, déi gewot hunn hir Meenung ze soen an déi elo a Prisongen an Diktature verrotten. All déi, déi sech asetzen, fir datt mir iwwer Ongerechtegkeeten, Krich, Mësshandlungen, Opstänn, Aarmut an Ennerdréckungen informéiert ginn, an esou hiert Liewen op d'Spill setzen, verdéngen eis Unerkennung an Ennerstëtzung.

Här President, en neit Pressegesetz ass besonnesch dann eng remarquabel Erscheinung, wann deen Text, deen et ersetzt, 135 Joer al ass. Eis Press huet nach haut als Kader vun hirer Aktioun e Gesetz aus dem Joer 1869. Datt

esou en Text reformbedürftig ass, steet ganz séier ausser Fro. Net nëmme kann e Gesetz, dat aus der Postkutschenzäit staamt, wou et kee Radio, kee Fernseh, ganz sécher kee Computer, keen Internet a keng mobil Telefone gouf, jo guer keng Dispositiounen hunn, déi sech op esou Medie bezéien. Virun allem staamt dat Gesetz aus enger Zäit, an där d'Press vun der Politik nach als eppes a priori Geféierlechtes betruecht ginn ass, dat ee misst iwwerwaachen an an engem repressiv Kader stellen. Net fir näischt ass de Focus vum alen Intitulé vum Gesetz jo op Delikter, déi kënnen um Wee vun der Press begaange ginn, an de Focus vum Text op d'Sproochbestëmmungen, déi esou Delikter betreffen. Wann eis Verfassung vun 1868, also ee Joer virun deem heitege Pressegesetz, nach e liberale Grondusaz hat, dann ass dat aalt Pressegesetz an der Logik vu senger Zäit dozou de repressive Pendant.

No der Verfassung vun 1868 ass d'Press fräi. Dat ass de Prinzip, deem nach bis haut géllt an dee weiderhi wäert gëllen. Dëse Prinzip kann nëmmen ageschränkt ginn, wann héijer Interessen um Spill sinn, an zwar keng déi arbiträr bestëmmt ginn, mä déi och den Artikel 10 vun der europäescher Mënscherechtskonventioun definéiert als solcher, déi d'Sécherheet vum Stat betreffen oder noutwendeg Restriktiounen an enger demokratescher Gesellschaft duerstellen. Dat bezitt sech zum Beispill op d'Reproduktioun, textuell oder graphesch, vun Handlungen, déi strof-rechtlech sanktionéiert sinn.

Wann d'Press also am Prinzip fräi ass an d'Zensur ofgeschaaft ass an net ka rétabléiert ginn - dat steet an eiser Verfassung -, da muss se trotzdem an engem gesetzleche Kader funktionéieren, deem der Press bestëmmte Rechte a Pflichten operleet. Net an där repressiver Perspektiv, mä an enger liberaler, déi d'Meenungsfräiheet an d'Ausdrucksfräiheet an de Vierdergrond stellt. Net fir näischt heescht jo och den neie Projet „Projet de loi relative à la liberté d'expression dans les médias“.

Eng Rei Grënn hunn zu där Reform vun der Pressegesetzgebung gefouert, déi mer haut wäerte stëmmen. Den Alter vum ale Pressegesetz ass een dovun. Seng repressiv Inspiratioun, déi net méi kompatibel ass mat de Realitéite vun der Gesellschaft an der Mediawelt vun haut, ass en aneren. An ee weideren, net dee mannsten, ass, datt déi rezent Jurisprudenz vun der Cour européenne des Droits de l'Homme, déi op e puer Punkte contraire zur Lëtzebuurger Logik vum Émgank mat de Medien ass, an eis national Législatioun muss émgemat ginn.

De Rapporteur, den Här Laurent Mosar, huet de gréissten Deel vun den Explikatiounen, déi zum Hannergrond vum Gesetzesprojet mussen geliwwert ginn, scho ginn. Ech wëll mengem Fraktiounskolleeg Laurent Mosar och d'Unerkennung vun der CSV-Fraktioun fir säi Rapport ausdrécken, deem e mat vill Engagement a Sachkenntnis verfaasst a virgedroen huet. De Rapporteur huet op objektiv Manéier duergeluecht, woufir dëst Gesetz elo néideg ass a woufir et déi Teueur kritt huet, an där et eis zum Vote haut virläit. Ech wëll also net op all Aspekter vun der Genèse an der Entwécklungsgeschicht vum Projet agoen. Vill méi sollten e puer vun deene wesentleche Charakterzich vum Projet zur Sprooch kommen, déi par rapport zur aktueller Rechtslag fundamental innovéieren, respektiv déi sech virun allem am Projet erëmfannen, well déi prudentiell Regelung vun de Mediebuffer zu Lëtzebuerg net besonnesch entwéckelt ass.

De Projet, dat wëll ech nach eng kéier ënnersträichen, kritt vun eminenten europäeschen Experten an dëser Matière Modellcharakter zugesprach. Dat beleet d'Qualitéit vun engem Text, deem a laan-

ger Concertatiounsarbecht tëschent Regierung, Parlament, Statsrot an deene concernéierte Milieu säin definitiven Inhalt krut. Natierlech gouf sech bei der Conceptioun vum Projet un auslännesch Gesetzgebungen inspiréiert an et goufen Elementer aus verschiddenen europäesche Gesetzer an eise Projet iwwerholl. Dat mécht eist neit Pressegesetz zu engem eklekteschen Text, deem net 100%eg an enger Logik ugesiedelt ass, mä deem duerch eng Kombinatioun vu verschiddenen Approchen zur gesetzlecher Organisatioun vun der Pressearbecht besonnesch op déi spezifesch Lëtzebuergesch Realitéit adaptéiert ass. An: Dat neit Pressegesetz ass e seelen équilibréierten Text.

Équilibréiert tëschent de Rechter, déi d'Press an hir Mataarbechter mussen hunn, fir hirer Informatiounspflicht vun der Öffentlecheeet an enger demokratescher Gesellschaft kënnen effikass nozekommen, engersäits, an dem Schutz vun de Bierger an den Institutiounen géint Abusé vun der Press op där anerer Säit. De Projet formaliséiert Notiounen, déi eist Pressegesetz bis elo net um Pabeier kann huet an erweidert esou den Aarbechtsinstrumentarium vum Journalist a säin Handlungsspillraum. Gläichzäitg gëtt awer och de Respekt vun enger Rei fundamentale Rechte vun all Bierger am Projet festgeschriwwen an eng équilibréiert Artikulatioun tëschent der journalistescher Tätigkeet an der Ausdrucksfräiheet op där enger Säit an dem Schutz vum Privatliwien an dem Recht op Eier a Considératioun vun de Leit op där anerer Säit hiergestallt.

Eng besonnesch Opmierksamkeet koom während den Aarbechten an der Mediekommissioun dem Responsabilitéitsregime vun de Journalisten zou. Hei hat d'Regierung eng Approche ugehall, déi vum Statsrot esou interpretéiert gouf, datt e Régime dérogatoire fir Journaliste sollt bei der ziviler Responsabilitéit gëllen oder op d'mannst datt de Risiko vun esou engem Régime dérogatoire kéint bestoen. D'Kommissioun huet sech schlussendlech dozou decidéiert, der Regierung op deem Punkt net nozegoen. Déi zivil Responsabilitéit vun de Journalisten, fir Feeler déi se beginn, muss intakt bliwen. Dat versteet och déi Obligatioun, déi dat neit Gesetz formell operleet, fir Informatiounen vrun enger Publikatioun ze vérifizéieren a sécher ze stellen, datt dat, wat se wëlle veröffentlechen, och stëmmt. Dat ass natierlech keng absolut Obligation de résultat. Esou eppes géif d'Pressearbecht quasi onméiglech maachen. Mä et verlaangt vun de Journalisten eng Recherche, déi esou zollt ass, datt se no der Recherche mussen dovunner ausgoen, datt dat, wat se veröffentlecht hunn, der Wourecht entsprécht.

Dës Obligation „de véracité et d'exactitude“, wéi se offiziell heescht, fënn hir Ergänzung, eng Zort Complément, wann Der wëllt, am Quelleschutz. De Quelleschutz ass am positive Lëtzebuurger Presserecht eng Innovatioun. Bis haut kennen a respektéiere mer en zwar, mä e steet a kengen Text. Et ass den Artikel 10 vun der europäescher Mënscherechtskonventioun an d'Jurisprudenz vum europäesche Mënscherechtsgerichtshaff op der Basis vun deem Artikel, déi eis faktesch Haltung vum Quelleschutz bis haut bestëmmt hunn. Elo schreiwe mer en an d'Gesetz.

De Quelleschutz ass net dat Monster, wat verschiddener mengen drënner ze verstoen. Et ass am Géigendeel eng wichteg Garantie fir d'Qualitéit vun der journalistescher Aarbecht. E Journalist kéim ganz einfach net u bestëmmten Informatiounen, wann e misst déi Persoun öffentlech nennen, déi em déi Informatiounen ginn huet. Dowéinst muss een d'Quell formell schützen, d'Revélatioun vun hirer Identitéit gëtt an all Zort vu gericht-

lechen oder polizeileschen Enquête verhënnert. Wa bei enger Enquête de Journalist oder den Editeur géif riskéieren d'Identitéit vun enger Quell oppen ze leeën, da refuséiert en d'Ausso.

De Quelleschutz, esou verstanen, ass awer kee Fräifahrtschäin fir all méiglech Manigancerien, déi eng net identifizéiert Quell wëllt géint iergendee Bierger oder iergendeng aner Institutioun inszenéieren. Dat allgemengt Strofrecht verhënnert, datt de Quelleschutz zu Dérapagë féiert. De Journalist mécht sech zum Kompliz vun där Strofdot, déi seng Quell begeet, wa se Mënschen an hirer Eier verletzen oder e gesellschaftleche Schued zoufügen. Dofir muss dann de Journalist sech veräntwerthen, genee wéi en och eng zivil Responsabilitéit an esou Fäll huet, opgrond vun där en zu Schuedensersatz ka veruerteelt ginn. Schlussendlech fällt souguer de Quelleschutz nom neie Gesetz, wann héijer Interesse vum Stat an der Sécherheet vun der Gesellschaft um Spill stinn. All dëst ass kompatibel mat der europäescher Mënscherechtskonventioun.

Grad weinst der Kombinatioun vu Quelleschutz a Responsabilitéit war et néideg, d'Artikelen 1382 an 1383 vum Code civil fir d'Journaliste voll inhaltlech uwendbar ze loosser. Esou kann nämlech verhënnert ginn, datt total Impunitéit fir e Journalist a seng Quell besténg, wa se onhaltbar Behauptungen an d'Welt setzen, déi Leit Schued zoufügen. E vollstännege Responsabilitéitsregime fir Journalisten ass deemno en noutwendige Pendant zur gesetzlecher Festschreibung vum Quelleschutz. Nëmmen op dës Manéier gëtt de verantwortlechen Émgank mat anonyme Quellen an alle Fäll sécher gestallt.

(M. Niki Bettendorf prend la Présidence)

E Régime dérogatoire zu den Artikelen 1382 an 1383 vum Code civil, wéi Verschiddener ganz am Ufank vun der Redaktioun vum Projet de loi gefuerdert haten, hätt och aner Beruffer dozou beweegt, esou e Regime ze beasproochen, wat zu engem an engem Rechtsstat net virstellbarem Morcellement vu Responsabilitéitsregimer gefouert hätt. Et bleift also bei der Uwendung vun deenen Artikelen 1382 an 1383 vum Code civil, wéi den Här Rapporteur dat elo virdu gesot huet. Mä et sief awer dobäi gesot, datt déi Article musse vun de Gerichter au vu vun der spezifischer Natur vun der Pressefräiheet ugewannet ginn. En einfache Feeler, la faute la plus simple, la plus légère fir d'zivil Responsabilitéit vum Journalist oder vum Editeur kënnen ze sanktionéieren, ass net méiglech. Et brauch een hei eng Faute suffisamment caractérisée, e richtege Feeler.

Här President, e puer Wieder wëllt ech och dem Äntwertrecht widmen. Dat gëtt nämlech och reforméiert, an zwar virun allem esou, datt et sech op eng uniform Manéier op all Medie kann applizéieren.

Bis elo war dat formellt Äntwertrecht eng Affär, déi sech op d'Printmedien applizéiert huet. Mat deem neie Gesetz weide mer op all Zort vu Medien aus: Radio, Fernseh, Internet, E-mail a Mobiltelefonie an op all aner technologesch Spillaarte vum Mediebuffer, déi an der Zukunft nach kënnen entstoen. Desselwechte Prinzip fënn deemno iwwerall Uwendung an dee Prinzip laut: Eng falsch Informatioun muss redresséiert ginn, an zwar an deemselwechte Medium an op deemselwechte Manéier, wéi déi Informatioun presentéiert ginn ass. Bei den audiovisuelle Medien exercéiert de Bierger, deem äntwert, säi Recht am Fong net selwer, mä duerch e Journalist, deem d'Géigenduerstel-

lung muss zu deem Zäitpunkt an an där Emissioun bréngen, wou och déi contestéiert éischt Informatioun bruecht gouf.

E weideren Aspekt vum Äntwertrecht am neie Gesetz ass den Droit d'information postérieure, dee mer elo aféieren. Et ass am Fong méi eng Obligatioun fir de Journalist, well e verpflichtet gëtt, vum selwen an ouni äusser Suggestioun eng Informatioun ze redresséieren, wann e gewuer gëtt, datt e Sachverhalt falsch duergestallt gouf an eng Tatsaach sech anescht duerstellt, wéi de Journalist dat bruecht hat.

Och a grad bei Stroprozesser ass dat eng noutwendeg Neierung, well an der éischer Duerstellung vun esou engem Prozess a sengem oder senge Beschëllegten dacks d'Impressioun entstoe kéint, datt dës Leit scho schëlleg sinn, ier de Riichter en Uerteel gesprach huet. Dat ass natierlech falsch an d'Gesetz consacréiert och formell de Respekt vun der Onscholdsvermutung, andeems et der Press bis zu engem Uerteel operleet drop hinzewiesen, datt e Beschëllegten net schëlleg gesprach ass bis de Riichter dat esou befënn.

Well awer trotzdem d'Impressioun entstoe kéint, de Beschëllegte wier souwiso schëlleg, gëtt d'Press elo verpflichtet och iwwert de weidere Verlaf a virun allem iwwert d'Uerteeler vu Prozesser ze berichten, deenen hiren Ufank si behandelte hunn. Esou gëtt séchergestallt, datt eng objektiv öffentlech Duerstellung vu Stroprozesser stattfënn an datt Leit, deenen hir Schold an engem Prozess net bewise gëtt, och an der Öffentlecheeet als onschëlleg duergestallt ginn.

Dann, Här President, erlaabt mer e puer Sätz iwwert d'Déontologie vun der Press. Et gëtt zu deemem Zäitpunkt kee reelle Code de déontologie fir d'Beruffer vun der Press. Dat ass bedauerlech a mir géifen eis wënschen, datt deen Zoustand sech an der noer Zukunft ännert, fir datt gegebenefalls spéiderhin eng Rei vu Bestëmmungen am Gesetz kéinten esou ofgeännert ginn, datt se just nach misste subsidiaresch wirken, während d'Press sech selwer an hire professionellen Démarché géif kontrolléieren.

Mir hunn awer nach kee Code de déontologie am eigentleche Sënn vum Wuert. Deen neie Presserot, dee weiderhi paritéitesch vu Journalisten an Editeure wäert besat sinn, muss sech der Aufgab unhuelen, esou e Code ze entwéckelen. Ech selwer a meng Fraktioun sinn nämlech der Meenung, datt, wéi all fräi Beruffer, och déi vum Journalist a vum Editeur sollten esou fonctionnéieren, datt eng wäitreechend prudentiell Autoregulatioun hiert Verhale regéiert.

Déi verantwortlech Ausübung vum Journalisteberuff, deem e considérablen Afloss op d'öffentlech Meenung ausübt, verlaangt, datt déi Betreffen och gewëllt si sech selwer verpflichtend Verhalensregelen ze ginn. Natierlech wësse mer, datt de Grad vu Contraignance vun esou Regeln dovunner ofhänkt, ob de Presserot ka verpflichtend Reglementer géigeniwwer vun de Beruffer, déi en iwwerwaacht, erloossen. Dee Problem befënn sech jo um Wee vun der Klärung.

Här President, et schéngt wéi wa verschidden Editeure Problemer mat der Transparenz hätten, dat heescht mat der Verpflichtung fir d'Aktionären - an dann nach net all, nëmmen déi déi méi wéi 25% hunn - an d'Identitéit vun de Membere vum Verwaltungsrot ze publizéieren. Ech froe mech, ob se eppes do ze fäerten hunn, well net all Editeuren hei am Land sech dës Bestëmmung opposéiert hunn.

Weinst der Influenz vun der Press op d'Meenungsbildung ass dës Transparenzbestëmmung noutwendeg. Dës Transparenz op all kommerziell Gesellschaften auszuweisen - wéi et haut an engem Leitartikel steet - ass dofir net

ubruecht. Ech wëll awer hei soen, datt Gesellschaften, déi op der Bourse cōtéiert sinn, dat heescht wou jidderee kann dran investéieren, eng vill méi wäitgräifend Informationspflicht hu wat hiert Aktionariat an d'Identitéit vun hire Membere vun hirem Verwaltungsrot an esouguer vun hirem Management ugeet; dat gouf net an deem Leitartikel geschriwwen, hätt awer sollte vollständegkeetshalber drastoen.

Schliesslech, Här President, verknäifen ech mer net e puer Bemerkungen zu deene Phenomeneen, déi sech am Endspurt virum Vote vun deemem Projet esou zougedroen hunn. Ech wëll ënnersträichen, datt seelen esou e Projet esou laang, esou déif an esou komplett analyséiert, amendéiert a mat deene betraffene Beruffer diskutéiert gouf. Et ass e Projet, dee vun dëse Beruffer ugereegt gouf an dee si wollten hunn a mat deem déi iwwergrouss Majoritéit vun de Lëtzebuurger Journalisten an Editeuren och duerchaus zefridden ass.

Ganz zum Schluss vun de Virbereedungsarbechten allerdéngs hu sech gewësse journalistesch a verlegeresch Kreiser nach eng kéier géint dëse Projet opgebeemt, wat éischters verwonnert huet an zweetens nun awer definitiv ze spéit war. Ech wëll also festhalen, datt trotz der Opposition de derinière minute vun e puer Elementer aus der Presselandschaft keng Rieds doriwwer ka goen, datt onzoulängelech Konsultatiounen gefouert goufen. Déi Streefeier, déi mer zum Schluss nach erlieft hunn, waren isoléiert Erscheinungen, deenen een net méi Wäert soll bäimoossen, wéi se hunn - an dat ass net vill.

De virleiende Projet ass en Text, dee Lëtzebuerg an d'Modernitéit vum Presserecht féiert. Als solleche begrëissen ech selwer a meng Fraktioun en a wäerten e selbstverständlech stëmmen. De Projet ass eng gelonge Verbindung vun Dispositiounen, déi d'Ausdrucksfräiheet an der Press stärken, a Bestëmmungen, déi d'Bierger an hirem Privatliwien an an hire Eier géint ongerechtfaerdigt Attacke schützen. Mam Vote vun deemem Projet kritt d'Lëtzebuurger Press en Instrument an d'Hänn, mat deem d'Ausübung vun de Pressebuffer méi kloer a méi transparent gëtt. Mir maachen der Press Vertraue mam Vote vun deemem Projet a mir sinn iwwerzeegt, datt se mat deemem Vertrauen och esou ëmgeet, datt d'Qualitéit vun der Pressearbecht an eisem Land doduerch nach besser gëtt.

Merci.

■ **Plusieurs voix.**-Très bien.

■ **M. le Président.**- Merci, Här Santer. Den nächste Riedner ass den Här Bodry. Dir hutt d'Wuert, Här Bodry.

■ **M. Alex Bodry (LSAP).**- Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, ech menge bei all de Gesetzer, déi een hei an der Chamber mécht - an d'Regierung misst dat eigentlech bei al Reglement maachen, dat se hëlt - muss ee sech d'Virfro stellen: Brauche mer e Gesetz? Brauche mer eng Réglementatioun an enger bestëmmter Matière? An esou musse mer eis och eng Virfro hei stellen: Brauche mer en neit Pressegesetz? Brauche mer e Gesetzestext, deem hei zu Lëtzebuerg d'Pressearbecht an d'Ausübung vun der Pressefräiheet regelt?

Mir hunn eng Verfassung mat engem Artikel 24, déi d'Grondprinzip festleet. Mir hunn e Gesetz vum Juli 1869 iwwert d'Press an d'Delikter, déi duerch déi verschidde Publikatiounsmëttelen vollbruecht ginn. Mir hunn e Gesetz iwwert d'Pressehëllef a mir hunn natierlech och eng Rëtsch international Konventiounen a besonnesch déi europäesch Konventioun vun de Mënscherechter an déi Jurispru-

denz, déi sech ronderëm déi Konventioun opgebaut huet.

Als LSAP, nodeem mer déi Fro avi-séiert hunn, soe mer: Jo, mir brauchen en neit Gesetz, well en neit Gesetz an där heite Matière nätzlech ass. Och wann ee muss soen, dass d'Urgence, déi viru Joren do war, haut net méi an deemselwechte Mooss ass, wéi dat nach viru fénnef, sechs Joer de Fall war. Déi Urgence ass deemools komm duerch eng ganz Rëtsch vun Uer-teeler hei zu Lëtzebuerg respektiv Jurisprudenz vum dem Europäesche Gerlichtshaff vun de Mënscherechter, wou ee gemierkt huet, dass Problemer besti bei Interpretatioune vun den Texter an dass déi Interpretatioun, déi d'Lëtzebuurger Gerichter gemaach hunn, net onbedéngt déi war, déi vum Europäesche Gerlichtshaff vun de Mënscherechter gemaach ginn ass, wat d'Ausübung vun der Pressefräiheet oder wat de Quellschutz zum Beispill ugeet, wat awer zentral Punkte si vun der Ausübung vun der Presseaarbecht hei zu Lëtzebuerg.

Et war also en Zwang do fir ze handelen an et war och net d'Politik déi um Ursprong war vun där heiter Initiative, mä et muss ee soen, dass et haaptsächlech d'Press a besonnesch d'Journalisteverbänn waren, déi jorelaang gefuerdert hunn, dass en neit Gesetz sollt kommen, well eben en Handlungsbedarf sengerzäit bestanen huet. Dat ass och haut sécherlech net falsch, och wann haut, wéi gesot, d'Urgence eng aner ass wéi virun, well och eis Gerichter entre-temps sech plus ou moins där europäescher Jurisprudenz ugepasst hunn.

Et ass awer e Fait, dass dat eng Matière ass, déi en évolution ass a sécherlech och nach bleift, souguer och nach wa mer deen heiten Text verabschiedet hunn; an dat ass och gutt esou. Et soll een ni eng Situatioun figéieren oder festschreiwen, ouni dass eng Adaptatioun méiglech war.

Et muss een och wëssen, dass iwwer laang Zäit, iwwer Joren een och den Androck hat, als een dee mat an deenen Aarbechten implizéiert war um Niveau vum Parlament, zum Deel och an der viregter Regierung, dass och e Grondkonsensus bestanen huet iwwert déi wesentlech Ausrichtung vun engem neie Pressegesetz. Déi lescht Méint, déi lescht Wochen hu gewisen, dass dee Konsensus net méi an deemselwechte Mooss bestanen huet; dass et eng ganz Rëtsch vu Punkte gëtt, wou sech divergent Meinunge breet gemaach hunn.

Et kann ee bedauern, dass dat esou spéit zustane komm ass, mä et bleift awer, mengen ech, d'Fro, ob déi Kritike berechtigt sinn, jo oder neen, a wa se berechtigt sinn, egal zu wat fir engem Zäitpunkt dass se geäussert sinn, da muss se seriö geprüeft ginn an da muss och deementsprechend nobessert ginn.

Wann ech kucke wat mer haut als Text virleien hunn opgrond vun deenen intensiven Aarbechten, déi op Regierungsniveau, um Niveau vun de Presseorganer gefouert gi sinn, déi de Conseil d'État gefouert huet mat engem ganz fondéierten Avis zu deem Ganzen, déi an der zoustänneger Kommissioun gefouert gi sinn - mir hate jo och en Débat d'orientation iwwert déi dote Fro virun e puer Joer hei an der Chamber -, da gesäit een, dass mer awer u sech en uerdentlechen Text hei hunn, dee sécherlech net perfekt ass, dat behaupt keen, souguer de Rapporteur huet dat hei net gemaach, deem ech och well am Numm vu menger Fraktioun awer fir seng Aarbecht hei félicitéieren. Et ass kee perfekten Text, mä awer en Text dee fir de Moment zumindest d'Strooss hält.

En Text, dat géif ech soen, deen en éierleche Versuch duerstellt, déi konvergent an heiansdo divergent Intérêt vum deenen eenzelne Gruppen, déi duerch deen heiten

Text betraff sinn, op e minimale gemeinsamen Nenner ze bréngen. Dat ass keng einfach Saach. Dat hei ass eng delikat Matière, et ass eng vun deene sensibelste Matièren iwwerhaapt an engem demokratesche Stat, well et hei drëm geet, d'Grondrecht vun der fräier Meinungsäusserung an och d'Kontrollfongtioun, déi och d'Press auszeüben huet op de Fonctionnement vum Stat a vun den Institutionen, eigentlech héichzehalen a gläichzäiteg awer och dofir ze suergen, dass aner Grondfräiheeten a Grondrechter net mat Féiss getréppelt ginn. Et ass also drëm gaange fir deen delikaten Equilibre tëschent engem Grondrecht, dem Recht op fräi Meinungsäusserung, dem Recht op eng fräi Press, an Aklang ze bréngen mat aneren, och respektable Grondrechter, wéi zum Beispill de Schutz vun der Privatsphär, fir nëmmen eent hei opzezielen.

Datselwecht geschitt eigentlech och schonn haut an internationalen Konventionen. Am Artikel 10 vun der europäescher Mënscherechtskonventioun gëtt jo och dee gläiche Versuch eigentlech gemaach, wou d'Pressefräiheet ganz héich gestallt gëtt, mä wou och gesot gëtt, déi kann awer duerch d'Gesetz ageschränkt gi wann en aneren héijeren öffentlichen Intérêt virläit, wann et drëm geet fir d'Autoritéit an d'Onofhängegkeet vun der Justiz héichzehalen oder wann et drëm geet fir de Schutz vun de Rechter a vum Ruff vun eenzelne Persounen ze garantéieren.

An deem Gläichgewicht do spillt natierlech eng Fro eng zentral Roll, an dat ass och schonn aus den Interventioune vun de Virriedner ervirgaangen. Dat ass d'Fro vun der Responsabilitéit, d'Haftungsrecht an deem spezifischen Domän vun der Presseaarbecht, wou wuel déi zivilrechtlech wéi awer och déi strafrechtlech Aspekter hei mat-spillen. Dat war och während laange Joren eigentlech den Diskussionspunkt an deen ass, drolegerweis géif ech soen, an deene leschte Méint urplötzlech aus den Diskussiounen verschwonnen.

A wat fir eng Léisung huet sech d'Kommissioun erabeweegt? Ech muss soen, d'Kommissioun huet hei de Regierungstext ofgeännert. Et war kloer d'Optioun - an déi ass gedroe gi praktesch op alle Banken -, dass een hei sollt um Droit commun vun der Responsabilité civile am Artikel 1382 an 1383 vum Code civil festhalen, net vun deem ofwäichen. Well mer der Meinung waren, dass eigentlech duerch d'Applikatioun, déi d'Gerichter, och énnert dem Licht vun der europäescher Jurisprudenz, vun deem Text maachen, deen Text eigentlech der Press an deene Leit, déi vun der Press sech geschiedegt fillen, optimal Garantie gëtt. Do fanne mer eigentlech déi Iddi vun deem Gläichgewicht tëschent divergenten Intérëten a Grondrechter erëm.

Doduerjer dass mer hei och kee spezifischen Text virgesinn, deen noutgedröngenerweis figéiert ass, deen nëmmen d'Situatioun vun haut ka richtig ëmschreiwen, maache mer och déi heite Matière op fir weider Entwécklungen, jurisprudentiell Entwécklungen an deenen nächste Joren opgrond vun der Interpretatioun och vun der europäescher Mënscherechtskonventioun a besonnesch an hirem Artikel 10. Et war also och déi Sich no deem Gläichgewicht, déi d'Kommissioun dozou bewogen huet, wéi de Conseil d'État dat mat Vigueur eigentlech gefrot huet och vum Parlament, de Regierungstext net ze iwwerhuelen, den Artikel 23 vum urspréngleche Projet de loi ze sträichen an domadder eigentlech den Droit commun vun der Responsabilité civile hei voll zur Geltung kommen ze loossen.

Mir hunn eis déi Décisioun net einfach gemaach. Mir hunn eis mat Experté getraff. Dat war ee ganz flotten Disput, deen do stattfonnt

huet virun enger Rei vu Jore schonn a wou effektiv zwou verschidde Konzeptionen eigentlech openee getraff sinn: déi vum Lëtzeburger Recht, vun der Responsabilité civile op där enger Säit, an déi vun der europäescher Konventioun, déi eigentlech d'Pressefräiheet liicht méi héich an der Ranguerdnung aschätzt wéi aner Fräiheeten, wat mir eigentlech an deem Mooss an eise Rechtsoffaassen net esou kënnen deelen, wat och net eise Grondprinzipie vun der Interpretatioun vun de Grondrechter hei am Land entsprécht.

Mir haten et och net onbedéngt einfach als Politiker. Well de Politiker ass jo eigentlech an där heiter Fro op där enger Säit oft Kompliz vun der Press, Notznëisser och vun der Press, mä am selwechte Moment a gläich duerno kann en och Victime si vun enger gewësser Presseaarbecht, déi gemaach gëtt, an dat war och, mengen ech, ëmmer allgëwäerteg an deenen Diskussiounen, déi mir an der Kommissioun selwer gefouert hunn. Dat erkläert och, dass eng Rei vun Ofstëmmungen op Detailpunkten net onbedéngt no der Parteizougheieregkeet oder der Fraktionszougheieregkeet ofgezu si ginn, mä dass eis Ofstëmmungen eigentlech oft e perséinlecht Gefill vun deem eenzelne Member vun der Kommissioun erëmginn hunn. Dofir eegent sech och deen heiten Text net fir parteipolitesch Polemik, an ech si frou, dass dat bis elo och esou bliwwen ass.

Et ass och esou, dass mer mat eisen Aarbechten net ouni doucen Drock ware vu bausen. Hei si Lobbyen täteg gewiescht am Virfeld, an déi Lobbye waren och täteg bis zum Schluss, déi legitimerweis hir Intérêt probéiert hu maximal duerchzesetzen. Dat waren d'Journalisten, iwwert hir Vereenegungen, dat waren d'Editoren, et waren och aner Gruppen, déi sech gemellt hunn an där heiter Fro, an déi wollte bis zum Schluss nach Ofännerunge kréien an deem engen oder anere Punkt, fir hir Positioun méi staark ze maachen an deem heiten Text. Och do, mengen ech, dass mer et awer fäerdeg bruecht hunn, och bis zum Schluss deen Equilibersgedanken do oprecht ze halen.

Och wa mer - an dat ass fir eis Fraktioun och wichtig - fir d'Zukunft kloer maachen, dass mer opbleiwe fir Ännerungen, wa se dann néideg sinn opgrond vun där Entwécklung, déi sech an deenen nächste Jore wäert maachen, vun der praktescher Uwendung vun deem heiten Text, wou kee weess wéi dat genau wäert lafen. Besonnesch awer och wann, wat en Opdrag ass vun deem neie Conseil de Presse, dee Conseil de Presse sech effektiv e Code de déontologie gëtt an dann d'Méiglechkeet besteet, effektiv eng Entschlackung vun deem Gesetzestext hei ze maachen, an, ähnlech wéi dat an anere Berufsgruppen de Fall ass, déi doten Detailfroe vu Rechter a Flichten eigentlech regelen ze loossen énnert dem Contrôle natierlech vum Parlament an énnert deem Mooss, wou d'Parlament dat zouléisst.

Mä et soll een awer net eis Gesetzestexter iwwerfrachte mat Regeln, déi sech awer och musse kënnen entwéckelen an de Joren. Dat ass méi einfach wann een dat duerch de Berufsgrupp selwer maache léisst, an dofir ass et fir eis och ganz wichtig, dass mer dohinner gaange sinn a mir hunn aus enger fakultativer Missioun vun deem Conseil de Presse, wéi d'Regierung et an hirem Text virgeschloen hat, eng obligatoresch Missioun gemaach. Natierlech ouni Sanktiounen, wat kënt sinn, mä awer de Conseil de Presse huet duerch eisen Text hei d'Missioun, sech e

Code de déontologie ze ginn. A mir kënnen nëmmen och vun eiser Säit aus insistéieren, dass se dat dote solle maachen, besonnesch wa se net wëllen, dass sech de Législateur an d'Exekutiv mussen an hir intern Affären amëschen, wat ni gutt ass an engem demokratesche Stat, wat ëmmer nëmme kann eng provisoersch Moossnam sinn, wann aner Mechanismen net esou fonctionnéiere wéi ee sech dat kënnert virstellen.

Ech wëll och soen, dass mat Recht an den Diskussiounen, besonnesch awer och an där Motioun, déi elo virläit, déi meng Partei mat ënnerstëtzt an och iwwer meng Persoun mat ënnerschriwwen ginn ass, gefrot gëtt, dass nach soll ee wichtige Domän an Zukunft geregelt ginn, dat ass dee vum Accès zu den Informatiounen. Dat gëllt fir d'Journalisten, mä, ech betounen dat awer, net nëmme fir d'Journalisten. Et ass fir eis Partei och ganz wichtig dass kloergestallt gëtt, wat fir en Accès de Bierger zu den Informatiounen huet. D'Recht op Informatioun vum Bierger, dat därerf net nëmmen e passivt Recht si vum Bierger, mä dat muss een aktivt Recht gi vum Bierger.

Mir hunn et an engem Domän hei am Land geregelt opgrond vum europäeschen Text, dat ass am Beräich vun den Umweltinformatiounen, wou de fräien Accès zu den Informatiounen geregelt ass. Mir hunn et drolecherweis net gemaach an allen anere Beräicher, wou et keng legislativ Regele gëtt, an ech hu viru véier Joer eng Proposition de loi zu deem doten Thema abruucht, wou mer als Partei eben dee fräien Zougank zu den Informatiounen wëlle festschreiwen a wou mer am Detail och soen, wéi dat an der Praxis muss geschéien. Ech muss feststellen, dass leider während véier Joer d'Regierung sech net konnt dozou opraffen, fir och nëmmen eng Prise de position zu menger Proposition de loi ertainzerechen, an ech hoffen dass déi nächst Regierung op deem dote Feld méi Initiativgeescht weist, wéi des Regierung dat während fénnef Joer elo gemaach huet. Et ass e wichtige Punkt.

D'Obligatioun vun Transparenz am Fonctionnement vum Stat, vum öffentlichen Secteur, an et ass also wichtig, dass do Neel mat Käpp gemaach ginn an deenen nächste Joren, dat am Zesummenhank vläicht och vun deem Bilan no dräi Joer, d'Applikatioun vun deem heiten Text, fir op deem wesentleche Punkt do nach virunzecommen, wéi och mat Recht drop higewise gëtt, dass et wichtig ass, dass mer och eng Léisung fanne wat den Datenschutz an d'Datebanken ugeet, wat e ganz sensible Punkt ass, wou ee muss oppassen net ze vill Ausnahmeregelungen ze maachen a wou mer jo och en ähnliche Problem elo an enger anerer Hinsicht entdeckt hu beim Gesetzesprojet iwwert d'Reform vum Service de renseignement, wou de Conseil d'État mat Recht an no him och nach mat vill méi Vigueur eis national Kommissioun fir Mënscherechter op déi Problematik higewisen hunn, dass wann ee Secreté festleest, dass dann natierlech och eng journalistesch Aarbecht ganz schwéier gëtt, wann d'Journalisten och énnert déi Stroofbestëmmunge falen. Leider war et net méiglech déi Fro méi auszediskutéieren, wat de Service de renseignement ugeet. Dat ass awer eng ganz wesentlech Fro an et ass also och wichtig, dass en nächst Parlament, eng nächst Regierung sech intensiv mat deem doten Dossier, deem onerleedegte Volet vun eiser Aarbecht nach befaasst. Mä dat soll eis net dovunner ofhalen, deen heiten Text zu Enn ze diskutéieren an och ofzestëmmen.

E puer Wuert zu deem Text hei aus der Sicht vun de Journalisten. D'Mady Delvaux kuckt dat Ganzt méi aus der Sicht vun de Bierger, där hir Lobby vläicht net esou vertrat ass, sief et gesäit een d'Chamber als Lobby vun de Bierger. Wou et awer wichtig ass, dass een

deen heiten Text net nëmme gesäit als Text fir d'Press, mä awer och als Text fir de Bierger. Dat ass erëm déi Fro vum Equilibre, déi hei wichtig ass. Ech kucken also wierklech a kuerzer Form déi puer Punkten, déi d'Journaliste méi betreffen a wou och de Rapporteur schonn am Detail drop ze spriche komm ass.

Wat hei gemaach gëtt ass de Versuch, et ass déi grouss Differenz zum alen Text vun 1869, deen eng méi repressiv Optik hat. Dat ass, dass hei d'Rechter an d'Flichte vum Journalist probéiert ginn ze ëmschreiwen, Froen, déi zu engem groussen Deel eigentlech an de Code de déontologie gehéieren, deen awer an där Form zu Lëtzebuerg net besteet.

D'Definitioun vum Journalist ass och e ganz wesentleche Punkt. Do gëtt ee lassgekoppelt vum Besëtz vun enger Pressekaart, mä et gëtt gesot, wann en eng journalistesch Aarbecht mécht, dann ass en e Journalist, egal ob en eng Pressekaart huet oder ob e keng huet. Da sinn déi Bestëmmungen him appli-cabel.

Wichtig schéngt mer och ze sinn, dass d'Autorerechter ofgeséchert gi mat der néideger Flexibilität. Et ass hei gesot ginn, selbstverständlech leet d'Gesetz de Prinzip fest. Näischt verhënnert, dass an engem kontraktuelle Verhältnis Journalist/Editeur dann am Detail geregelt gëtt, wéi dat an deem spezifische Fall ausgesäit.

Quellesschutz, ass gesot ginn, gëtt gesetzlech geregelt, ass och haut duerch d'Jurisprudenz schonn unerkannt, mä ass awer wichtig, notament opgrond vun deenen Incidenten, déi mer a leschter Zäit hei zu Lëtzebuerg op deem dote Punkt haten, fir dass mer dat kloer an de Gesetzestext aschreiwen.

An dann, wéi gesot, den zentrale Punkt vun der Responsabilitéit, wou d'Regierung wollt en direkte Lien maachen tëschent deene Rechter a Flichten, déi am Gesetz opgezielt sinn, wou d'Kommissioun awer no engem sorgfältigen Ofweie vun deenen eenzelnen Argumenter dozou iwwergaangen ass, fir deen dote Passus ganz aus dem Text ze sträichen, well mer der Meinung sinn, dass et méi richtig ass fir op dem Droit commun ze bleiwen. Firwat? Ech wëll mech hei inspiréieren an deene véier Argumenter, déi sengerzäit de Georges Raverani, President vum Verwaltungsgericht vu Lëtzebuerg an ee vun de Spezialisten vun dem Haftungsrecht zu Lëtzebuerg, an Diskussiounen mat eiser Kommissioun ervirgehuewen huet. Et si véier Grënn, menger Usicht no, déi dofir plädéieren, dass een net ee spezifische Responsabilitéitssystem fir d'Press hei opbaut.

Éischte Grond ass deen, dass dat eigentlech e Friemkierper wär an eisem allgemenge Rechtssystem vun der Responsabilitéit.

Zweetens ass et esou, dass den aktuelle System mat der Jurisprudenz alles ofdeckt. Et gëtt also kee Grond, do nach zousätzlech eppes wëllen dobäi ze praffen.

Drëtte Grond ass deen, dass déi Reform riskéiert laanscht d'Zil erauszeschéissen.

A véierte Grond ass deen, dass et geféierlech wär op esou e Wee ze goen, well doduerch géif de System figéiert ginn an e kënt sech net méi zesumme mat der internationaler Jurisprudenz entwéckelen.

Et ass och esou, dass, mat weinegen Ausnahmen, awer esou spezifesch Regimer an der Responsabilitéit ëmmer am Sënn si vun der Verbesserung vun der Situatioun vun deenen, déi sech geschiedegt fillen, an net däreren eigentlech am Sënn si vun deenen, déi de Schued verursaacht hunn. Alles dat sinn Argumenter, déi mer zu 100% deelen, an dofir si mer d'accord dass mer op deen dote Wee ginn.

Datselwecht gëllt fir d'Responsabilité en cascade, déi mer hunn, déi

aus historiescher Ursach gewuess ass, mä wou mer der Meenung sinn, wann een d'Situatioun haut kuckt, dass déi Argumenter vun deemools eigentlech haut och net esou falsch sinn, dass een also net soll op de Wee goe wéi d'Regierung dat préconiséiert hat an eng Responsabilité solidaire tëschent dem Auteur an deem Editeur anzeféieren, mä dass soll déi Cascade bestoe bleiwen, dass u sech de Collaborateur responsabel ass, a wann deen net bekannt ass, ass et den Editeur, a wann deen net bekannt ass, dann ass et den Diffuseur.

Och do hu mer eis leede gelooss vum Prinzip, dass ee muss vun der Victime ausgoen, dass soll hir Situatioun eigentlech ausschlaggebend sinn, fir ze kucken dass deejéinegen, dee geschiedegt ass, zu senger Rechter kënnt. An da fanne mer hei eng Rei vu strofrectleche Bestëmmungen, déi awer deelweis och der spezifischer Situatioun vun der Press Rechnung droen. Dat maache mer zum Beispill duerch en Zousaz, deen an den Artikel 443 vum Code pénal iwwert d'Calomnie an d'Informatioun erakënnt, fir eben där spezieller Aufgab vun der Press Rechnung ze droen.

Wann ech also elo kuerz den Iwwerschlag maachen, si mir der Meenung, dass mat aller berechtigter Kritik op deem engen oder deem aneren Detailpunkt et esou ass, dass global gesinn deen heiten Text an der Rei ass; dass en an déi richteg Richtung geet. Dass mer der Meenung sinn, dass mer müssen eis d'Dier opfale fir weider Modifikatiounen, Adaptatiounen ze maachen opgrond vun der praktescher Uwendung vun deem heiten Text; dass d'Zil muss sinn eng Erliichterung, eng Oplackerung vun deem heiten Text ze kréien. Mir hunn effektiv dat längst Pressegesetz wäit a breet. Dat muss net onbedéngt sinn, mä dat hântk ebe vun der Stärkt of vun dem Journalisteverband, vun de Presseorganen alleguer, fir sech gemeinsam eben eens ze setzen op eng Rei vu Regeln.

Wann dat geschitt, wat mer wënschen, da brauche mer keen esou e laangen Text, mä bis dohinner ass et schonn nëtzlech esou en Text ze hunn an dofir wäert d'LSAP-Fraktioun och geschlossen deen heiten Text stëmmen.

M. le Président. - Als nächste Riedner ass den Här Jean-Paul Rippinger agedroen. Den Här Rippinger huet d'Wuert.

M. Jean-Paul Rippinger (DP). - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, eigentlech misst haut dëst Parlament sech freeën a vläicht och kënnen e bësse stolz sinn - dat Parlament, wat esou oft kritiséiert gëtt -, e Gesetz ze änneren wat méi wéi 130 Joer al ass. An et net nëmmen einfach ze änneren, mä awer och doraus e gutt Gesetz ze maachen, wat net nëmme fir d'Journalisten ass, aus eiser Siicht, mä awer och fir de Bierger e Gesetz, wat adaptéiert ass un d'21. Jorhonnert.

Wa mer dann dat noliesen, wat d'Press doriwwer geschriwwen huet nach de 7. Januar vun dësem Joer bei dem Empfang vun de Journalisten zum Neie Joer: „Und noch immer kein Pressegesetz. Auch dieses Jahr waren die Neujahrsreden beim Presseempfang vom Dauerbrenner Pressegesetz geprägt und der Präsident des Presserates, Josy Lorent, meinte denn auch gleich vorweg: ‘Elo geet et duer.’“, wann een dat also liest, da gesäit een an et kann ee schonn direkt op d'Fro äntwerten, déi ee sech awer, menger Meinung no, onbedéngt ganz am Ufank muss stellen: Brauche mer en neit Pressegesetz a brauche mer et virun allem elo?

D'Änwert ass zweemol aus eiser Siicht e kloert Jo. Net nëmmen, well dat Pressegesetz vun 1869 ass, mä well awer besonnesch an dee-

ne leschten 20, 25 Joer sech eng Jurisprudenz breet gemaach huet, déi natierlech och achséiert ass op den Artikel 10 vun der Mënschenrechtskonventioun, an eng Jurisprudenz sech breet gemaach huet also fir dat Gesetz ze interpretéieren, auszeleeën, ze compléitéieren, a wa mer bis op deem Punkt sinn, da muss een higoen an d'Gesetz änneren.

Et ass e bëssen erstaunlech, dass sou wéineg Beméiunge vum Gesetzgeber gemaach si ginn an deenen 130 Joer, obschonn et eng ganz Rei vun Editeurs- a Journalistevereenegunge ginn ass, déi ëmmer erëm Drock gemaach hunn. Dofir ass et vläicht interessant ze wëssen, dass 1984 de Pierre Werner eng Spezialkommissioun an d'Liewe geruff huet, wou Représentantë vun der Regierung, vum Parquet an zwou Journalistenassociationen chargéiert goufen, den alen Text ze iwwerschaffen. Et konnt awer deemools keen Accord fonnt ginn.

De Statsminister Santer hat den 10. Februar 1988 e Gesetzesprojekt déposéiert, mat deem awer nëmmen den Artikel 23 vum Gesetz vun 1869, wou et ëm den Droit de réponse geet, op aner Medie wéi just op d'Press sollt ausgedehnt ginn. De Statsrot hat deemools gemengt, dee Projet géif zu enger Restriction injustifié des droits de défense de l'individu féieren, dofir ass deen abandonnéiert ginn. En ass och am Joer 2003 vum Rôle geholl ginn.

1997 huet de Conseil de Presse mat sengem deemolege President Henri Grethen en Avis iwwert d'Modernisatioun vum Gesetz vun 1869 rédigiéiert, an opgrond vun deem Avis ass d'Reform vum Pressegesetz nees seriö op de Métier geholl ginn.

Ech kann nëmmen am Numm vun eiser Fraktioun, fir dëst Gesetz, dat mer méi wéi véier Joer an der Chamber hei an der zoustänneger Kommissioun diskutéiert hunn, jiddfereen, dee seng Responsabilitéit geholl huet, ganz häerzlech félicitéieren: d'Regierung mat deenen zoustännegen Ministeren, d'Parlament an de Conseil d'État. Mir hate laang, interessant, déifgräifend Diskussiounen. Meng ganz besonnesch Félicitatioune ginn awer un de President a Rapporteur, de Laurent Mosar, deen hei eng excellent Aarbecht gemaach huet. A wat mer besonnesch gefall huet, mir hunn an där Kommissioun net ëmmer der Regierung cédéiert, wa se gär eppes gehat hätt, a mir hunn deen Text aneschters erausginn, wéi en erakomm ass. Dat heescht, mir hunn op d'mannst 32 Amendementer erabruucht, sou dass mer dat Gesetz awer ganz staark konnte verbesseren.

Mäi Merci a meng Félicitatioune ginn awer och un all Vereenegungen, Organismen, Journalisten- an Editeursverbänn, déi an deser legislativer Aarbecht matgewierkt hunn en quelque sorte duerch hir Berodung, a mir hate ganz vill Réunione mat hinnen. Dofir misst een eigentlech soen, dass et e gewëssent Onverständnis ervirgeruff huet an der zoustänneger Kommissioun, dass a leschter Minutt duerch all méiglech Interventiounen, frontal an hannenerëm, Steiermanöver gemaach si ginn, fir am leschte Moment nach de Vote vun dësem Projet ze verhënnern. Do, muss ech soen, huet och déi staark Haltung vum President dozou gefouert, datt mer do net noginn hunn.

An dofir muss ech soen, ech war ganz erstaunt iwwert déi allerleschten an nei Entrevue, déi mer och besonnesch dem Grupp Editpress da gewährt hunn. Ech muss soen, wann ech da liesen, wat am Procès-verbal steet, do steet dann dran: „Monsieur Sold regrette que l'ALJ n'ait pas pu vraiment pour des raisons diverses participer aux délibérations liées au texte.“, a wann ech dann och e bëssen dat

liesen, wat de Commentaire vum Jay Schiltz ass zu der ALJ an der Editpress, dee Folgendes gesot huet: „D'Resultat bis elo, dat neit Pressegesetz, wann och net an alle Punkte perfekt, wäert kënnen als eent vun deene modernsten an Europa ugesi ginn. An do läit elo d'Kromm an der Heck.“ seet en, an ech zitieren en: „Virun e puer Woche gouf de Projet de loi nämlech och vum Patron vun Editpress entdeckt, nodeems e sech bis dohin häerzlech wéineg drëm gekëmert hat, an zënterhier schéngen all Mëttele recht, dat Gesetz u sengem weidere Wee duerch d'Instanzen ze hënnern.“ - Et sinn net ech, deen dat seet, sondern dat seet de Jay Schiltz an engem Commentaire an enger Moderatioun op Radio 100,7.

„Peinlech ass doriwwer eraus“, seet en nach virun, „och den Émstand, datt déi Aktioun op déi onofhängeg Beruffsverriedung vun engem groussen Deel vun de Lëtzebuerger Journalisten ausgerechent aus deem Grupp lancéiert gouf, hannert deem déi gréisste Gewerkschaft vum Land steet an där hire President an LSAP-Kandidat och President vum Verwaltungsrot vum Grupp Editpress ass.“ - Nach eng kéier, et sinn net ech, deen dat seet, sondern dat ass eng Citatioun vun engem Journalist.

Et ass natierlech eng gewëssen Hassliebe tëschent de Journalisten an de Politiker, well een deen anere brauch - dat ass eng Selbstverständlechkeet. Ech muss allerdings soen, dass een och als Politiker ebe ganz oft muss en décke Pelz hunn an dass et och Zeitunge gëtt, déi meescht hei zu Lëtzebuerg, Dageszeitungen, déi ganz uerdentlech sinn, dass der awer ëmmer erëm aus der Rei danzen an dann net fäerten, fir d'Piiffaass ze huelen an dat dann domadder iwwert d'Politiker auszuschëdden, wa se net onbedéngt vun darselwechter Bluttrupp sinn. Ech ka perséinlech dovunner ee Liddche sangen. Et ass dann e gudden Trouscht, andeem datt ee ka soen: Et ass näischt méi al wéi d'Zeitung vu gësch.

Zwee Punkten hu mer net undiskutéiert kritt an der Kommissioun, net eleng aus Zäitmangel, mä well dat an enger méi larger an och méi enger profunder, approfondéierter Diskussioun muss gemaach ginn, dat ass engersäits d'Recht vun de Journaliste fir den Zougank vun der Informatioun, de sougenannten Droit à l'information, e fundamentaalt Recht fir d'Journalisten, mä awer och fir de Bierger. Mir hunn et erëmgeholl an der Motioun, well mir kennen d'Limiten och do vun dem Droit à l'information. Déi Limiten, dat sinn d'Vie privée, dat sinn Dossiere vun de Steieren, Dossiere vun der Gesondheet an esou viru vun deenen Einzelnen, sou dass dat awer trotz allem enger laanger Diskussioun bedäerft, bis dass mer do en Text, menger Meinung no, kënnen rédigiéieren.

Da muss een awer och zur gläicher Zäit d'Verfassung änneren. Et kann een dat net einfach nëmmen duerch e Gesetz maachen, sondern d'Verfassung muss geännert ginn. Deen Débat muss, menger Meinung no, och hei an der Chamber préparéiert ginn. Et soll jo e Recht sinn - deen Droit à l'information - net nëmme fir d'Journalisten, mä zu gläicher Zäit awer och fir de Bierger.

Anerersäits, den zweete Punkt ass dee vum Datschutz, notament déi Sonderbestëmmunge fir d'Journalisten - jo, mä och hei gëtt et Limiten, well d'Fräiheet vun deem engen hält jo gewéinlech do op, wou déi vun deem aneren ugeet.

Vläicht e puer Iwwerleeungen zur Press am Allgemengen. 1991 huet

d'UNO-Generalversammlung den 3. Mee zum Dag vun der Pressefräiheet erkläert. D'Recht op Informatioun, op fräi Meinungsäusserung an op Kritik ass e grondleeënd Mënscherecht. D'Imprimerie, d'Erfindung vum Gutenberg Métt vum 15. Jorhonnert huet d'Diffusioun vum Wëssen erméiglecht. Och wann ufanks virun allem nëmme Bibele gedréckt goufen, kuerz no der Aféierung vun der Imprimerie gouf et déi éischt Reglementer zum Droit de la presse an Europa. Déi éischt publizéiert Informatiounen waren déi sougenannt Occasionnelles, mä ganz séier huet och do de politesche Pouvoir erkannt, wat fir eng Waff d'Press duerstellt, an och probéiert a verschiddene Länner deemno d'Press ze kontrolléieren.

De Vatikan huet d'Gefor och erkannt, wéi déi éischt kierchekritesch Publikatiounen am Enn vum 15. Jorhonnert verbreet goufen, an huet souwuel eng preventiv wéi och eng repressiv Zensur ausgeübt. Sou munch Publikatioun koum op den Index, de sougenannten Index librorum prohibitorum, deen iwwregens eréischt 1966 ofgeschaaft gouf.

Trotzdem hu sech d'Iddie vun der Opklärung duerchsetze kënnen an oft gëtt d'Press jo och als de véierter Pouvoir duergestallt, oder souguer als e Contre-pouvoir. Et ass eng vun der Press hiren Aufgaben, op Mëssstänn um Niveau vun deenen dräi anere Pouvoiren, de legislativen, den executiven an de judiciairen, opmierksam ze maachen. Den Napoléon Bonaparte huet gesot: «Je redoute trois journaux plus que 100.000 baïlloquettes.» Dee Mann wusst vu wat dass e geschwat huet!

Wichtig Roll vun der Informatioun ass natierlech den Débat d'idées, d'Diskussioun vun den Iddien. Grad esou wichtig an deem Kontext ass den Esprit critique, eng gehéiereg Portioun Skepsis an de Recul säitens vum Public. A wa mer vu Sondagë schwätzen, vun deene jo vun haut u keng méi gemaach ginn, ass et jo och interessant ze wëssen, dass an deene Sondagen, déi gemaach si ginn, nëmme 55% vun de Wieler de Medien hei zu Lëtzebuerg vertrauen no dësem ILReS-Sondage. Souguer hannert de Parteien. De Parteien vertraue se 59% an der Press 55%.

Ähnlech Resultater ginn et natierlech och a Frankräich, wat d'Confiance an d'Medie betrëfft, well et ëmmer erëm, an do méi bien entendu wéi hei, e Risiko vun Dérapagë gëtt. Atteintes à la vie privée an Atteintes à la présomption d'innocence, Recherche du spectaculaire an enger Logique commerciale, Inexactituden an Approximations.

Et kéint ee sech eigentlech jo mol d'Fro stellen hei zu Lëtzebuerg, wat d'Presselandschaft ubelaangt, déi éischt Pressefräiheet, déi gëtt et jo doduerjer, dass mer hei zu Lëtzebuerg all aner europäesch an international Publikatiounen ze kafe kréien. Dat ass jo eng vun deenen alleréischte Fräiheeten. Mä wat déi Lëtzebuerger Pressefräiheet ubelaangt, kéint ee sech mol déi Fro stellen: Gëtt et wierklech zu Lëtzebuerg eng onofhängeg Press? Ech hunn net gesot, keng fräi Press, mä eng onofhängeg Press. Zum Beispill ginn et Zeitungen, déi keng Parteizeitunge sinn. An deem gesamte Spektrum ginn et Zeitungen zum Beispill, déi net mat enger Parteiideologie sympathiséieren. Ginn et net Zeitungen, déi ganz besonnesch frëndlech mat de Vertrieeder vun deenen engen oder deenen anere Parteien oder vläicht just de Contraire sinn? Wann ech den Här Asselborn zitieren zum Budget, zu den Debatte vum Budget 2002, do huet e gesot, an ech zitieren: „...dass d'Tageblatt eng autonom Zeitung ass, déi dat schreift wat se schreiwe wëll.“

(Hilarité)

Der Gedanke ist.

Mä fir et nach eng kéier ze veranschaulichen, ass et gutt wann een dat nach eng kéier noliest, wat den Här Asselborn seet, well seng Sourdé si jo net schlecht, dass d'Tageblatt eng autonom Zeitung ass, déi dat schreift wat si schreiwe wëll. Fin de citation.

Ginn et net och Zeitungen, wann een do zum Beispill den Actionariat kuckt, déi och emol kommerziell Intérêtë spille loossen? Deemno déi provokativ Fro: Gëtt et zu Lëtzebuerg eng 100%eg fräi Press? An d'Journalisten, déi an engem Aarbechtsverhältnis sinn, also an engem Ofhängegkeetsverhältnis, do wär et mol interessant si ze froen, ob si eng 100%eg Fräiheet hunn dat ze schreiwen, wat se wëllen? Oder dat ze soen, wat se wëllen? An do ass zum Beispill en Aussproch vum Guy Bedos, dee mer ganz gutt gefall huet, dee mol gesot huet - obschonns ech de Guy Bedos eigentlech soss net ganz staark apprécieieren -: «Je croirais vraiment à la liberté de la presse quand un journaliste pourra écrire ce qu'il pense vraiment de son journal et cela dans son journal.»

Also wann een dat bedenkt, da kënnt ee sech jo mol déi Fro stellen. Déi kënne mir net beäntweren, well mir net an deem Fall sinn.

1948 goufen et hei zu Lëtzebuerg nach insgesamt 82 Pressepublikatiounen. D'Aide à la presse ass vun enger DP-LSAP-Regierung agefouert ginn, duerch d'Gesetz vum 3. August 1998, iwwert d'Promotion de la presse écrite ass se verbessert ginn a si gouf fir d'éischt 1976 agefouert. A ville Länner ginn et dann och Chartes de déontologie, Pressecodex vun 1973 an Däitschland, Charte des devoirs professionnels des journalistes français. Mir hunn och de Lëtzebuerger Code de déontologie vun 1995 an doniewent gëtt et zum Beispill och nach eng Charte des journalistes de RTL à Luxembourg, wou notament drasteet, ech zitieren: «Le directeur est particulièrement attentif au respect du pluralisme, de l'objectivité globalement équilibrée et de l'impartialité dans la présentation de l'actualité et des informations.»

D'Hauptpunkten an deene Charté grosso modo, an och an deene Coden quer duerch de Gaart, ass de Public net bëieren, d'Informatioun net truquéieren, keng Ligen erzielen, net op d'Kaart vum Spectaculaire setzen, d'Privatliewe respektéieren, keng Calomnies verbreen, d'Quellen net altéréieren, de Plagiat refuséieren.

Wann een dat alles considéréiert, an eis Fraktioun ass och absolut domat d'accord, well och an deem Tiert steet vun der Motioun, déi erabruucht ginn ass, dass eben och esou e Code de déontologie hei zu Lëtzebuerg fir d'Journalisteverbänn an d'Editeursverbänn soll gemaach ginn.

(M. Jean Spautz reprend la Présidence)

Déi Hauptpunkte vum Projet de loi huet de Laurent Mosar in extenso hei duergeluecht, sou dass et nëmme géif Redité ginn, wann ech nach eng kéier dorobber géing insistéieren. Ech si mat allem d'accord a meng Fraktioun ass d'accord mat deem wat e gesot huet iwwert d'Qualitéit vum Journalist, iwwert d'Droits d'auteurs, notament ganz besonnesch och - an do hu mer jo laang doriwwer diskutéiert - iwwert d'Protection des sources. An dann, e ganz wichtegt Element an deem Gesamten ass d'Gewëssensklausel, d'Ligne éditoriale, op déi ech och net méi brauch anzegoen.

Vläicht ee Wuert nëmmen iwwert d'Responsabilitéit. Do hu mer eis staark gemaach, dass den aktuellen Text bäibehale gëtt an dass mer net op dee Wee gaange si wéi d'Auteure vun dem Projet de loi, déi, wéi de Rapporteur dat och ganz richteg gesot huet, ob et elo eng Derogatioun ass, ee Régime

dérogatoire oder aneschters genannt gëtt ass egal. D'Haaptsaach ass, mir si bei deem bliwwen, wéi et ass. Mir fannen dat och ganz guft esou.

Dann, bien entendu, alles wat den Droit d'information postérieure ubelaangt, kënnen mer och domadder d'accord sinn. Mir wäerten do ganz gäre mathëllefen an den Diskussionsen iwwert den Droit à l'information, an ech wëll meng Interventioun ofschléisse mat dem Droit de réponse.

Den Droit de réponse huet e franséische Jurist, de Perraud-Charmantier, beschriwwen, an ech zitëieren en: «La presse est libre, mais le public ne l'est pas moins qu'elle. Elle a ses droits, il en a aussi. Le droit de réponse est la liberté de la presse mise à la portée de tous. Plus la liberté de la presse est considérable et plus le droit de réponse doit être sauvegardé.»

Mir hu guer kee Problem, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, dësé Projet an eiser Gesamtheit, eis gesamt Fraktioun, ze stëmmen.

Ech soen lech merci fir d'No-lauschteren.

M. le Président. - Als nächste Riedner ass den Här Fernand Greisen agedroen. Den Här Greisen huet d'Wuert.

M. Fernand Greisen (ADR). - Merci, Här President.

„D'Pressegesetz wat mer hunn ass eent aus dem 19. Jorhonnert an dréit kloer nach d'Spüre vun deem obregkeetsstaatlechen Denken, wat déizäit an nach Jorzéngten duerno eng charakteristescht Attitüd vum reguléierenden an observéierende Stat war.

Dat Gesetz gëtt net dem Buschtaf genau no applizéiert, ansonste Publikatiounen regelméisseg net kënnen erschéngen, well dat manifest Verstéiss géint de Buschtaf vun deem Gesetz sinn.“

Dir Dammen an Dir Hären, dës sinn exakt d'Wierder vun engem Premier vun där Partei, déi dës Denke jorzéngtelaang mat hirem Presseweise betonéiert huet. Et war den Här Juncker 1997 bei der Debat iwwert d'Pressehëllef.

Mir soen: „Endlech kënnt et, dat neit Gesetz“, an entgéint ville Versprieche huet et ze laang gedauert. Well schonn 1994 huet et geheescht: Dës Regierung huet et sech zur Aufgab gemaach, en neit Pressegesetz ze konzipéieren an de Presseleit, de Journaliste méi Unerkennung, méi Schutz, méi Ofsecherung ze ginn an der Ausübung vun hirem schwéiere Beruff. Wann dës Programm verwerklecht gëtt, da kënnen mer mat rougem Gewëssen a fënnef Joer eng positiv Bilanz virleeën. Elo sinn et der zéng.

Dir Dammen an Dir Hären, ier ech op de Projet selwer ze schwätze kommen, wëll ech op dëser Plaz all deene merci soen, déi un dësem Projet matgeschafft hunn. Gewëinlech halen ech hei mam Weihwasserstreeën op, wann ech dës selbstverständleche Merci fir eng selbstverständlech gutt Aarbecht ginn hunn. Bei dësem Projet ass et mer awer wichteg drop hinzewiesen, dass hei eng aussergewëinlech émfängräich an dichteg Aarbecht geleescht ginn ass an dass et dofir net iwwerdriwwen ass dem Rapporteur ze félicitéiere fir säin Asaz a seng positiv Aart a Weis ze schaffen.

Trotz klengem Gewulls am Tirang, wat sécherlech verständlech ass bei der Hetz an de leschten Deeg, ass säi schrëftleche Bericht en Dokument, wat als Referenz op deem Gebidd ziele kann.

Ganz sécherlech wier dës Aarbecht net ouni déi zoustänneg Beamten aus der Chamber an de Ministère zustane komm. Hinnen all ass ze félicitéieren a merci ze soe fir déi vill a gutt Aarbecht, déi oft ënner Drock a sécherlech mat villen Iwwerstonne geleescht ginn ass.

Dat ännert awer näischt dodrun, dass mer net zefridde kënnen si mat der Aart a Weis, wéi dësé Projet an de leschten Deeg a Wochen iwwert de Knéi gebrach ginn ass. Ech wëll elo net an den Detail goen, dat ass hei scho gesot ginn.

Mä et ass dach schlëmm, wann ëmmer erëm, virum Enn vun enger Legislaturperiod, d'Majoritéit an d'Regierung versichen dat opzehuelen, wat se fënnef Joer laang verplëmpert haten. Dës ass Murks an dobäi geschéie Feeler an Accidenter.

Déi wichtegst Iddien, sou wéi se an der Kommissioun behandelt goufen, kann den ADR matdroen, mä net d'Responsabilitéit, ob sech net an eenzelnen Artikelen am Text nach nodréiglech Problemer erausstellen. Dës Risiko muss d'Majoritéit selwer droen.

Den ADR wäert beim Ofstëmmen zum Projet Jo soen; op déi wichtegst grouss Themegebidd wäert ech nach zrëckkommen.

D'Gesetz selwer brauch ech net méi virstellen, dës gouf vum Rapporteur a mengen anere Virriedner schonn am Detail gemaach.

Dir Dammen an Dir Hären, ech hunn et scho gesot, den ADR trëtt fir eng fräi Press an.

Wann ee wëllt eng fräi Press garantéieren, da muss d'Positioun vum Journalist géintiwwer sengem Editeur kloergestallt ginn, ob am Ugestallteverhältnis oder als fräiberuffleche Journalist.

Am Kapitel III geet et beim Artikel 4 dorëm, fir dem Journalist d'Recht zouzegestoen, eng öffentlech Kommunikatioun ënnert sengem eegenen Numm ze verweigere, wann den Editeur substanzéiell Ännerungen dru virgeholl huet.

Den ADR fënnt dës Recht richtig, mä domat eleng ass awer net kloer, wéi een de Journalist virun de Konsequenze vun esou enger Verweigerung ka schützen. Mäi Virriedner huet just och dee Punkt erausgestrach.

Normalerweis ass dem Journalist seng Positioun méi schwach wéi déi vum Editeur oder Diffuseur, sou dass eiser Meenung no de Journalist do besser protégéiert misst ginn.

Am selwechten Artikel gëtt fir d'éischt vun enger Ausriichtung, enger Ligne éditoriale vun de Medie geschwat.

De Journalist, dee sech d'Fräiheet hält, seng eegen Iwwerzeegung méi héich ze hale wéi sengem Editeur seng, muss ënnerstëtzt ginn.

Wann esou engem Journalist seng Conscience professionnelle et net zouléisst aner Meenungen ze vertrieden, wéi déi vum Editeur, dann huet en nëmmen eng Méiglechkeet: net méi fir dësen Editeur ze schaffen. An, am Fall wou en ugestallt ass: kënnegen a versichen en neie Patron ze fannen.

Bei der Pressekonzentratioun hei am Land ass dës mat aussergewëinlechem Risiko fir d'weidert Berufsliewe verbonden. Dofir ass et dat mannst, wat d'Regierung konnt maachen, fir an esou engem Fall dem Journalist Urecht op Chômage ze ginn.

Dës Léisung gëtt selbstverständlech vum ADR ënnerstëtzt, ob-schon et schwéier wäert ginn, fir kloer eng ënnerschiddlech Linn bei eise Medie feststellen, ausser dass ee Grupp op deem anere seng Politiker heet; an dat nennen ech net eng Linn.

Dofir begréisst den ADR och déi Artikelen iwwert d'Bestëmmunge fir d'Besetzverhältnisse, d'Identitéit vun Auteur oder Editeur vu Publikatiounen kloer ze stellen an unzegesinn.

Besonnenesch Donnéeën iwwert déi Persounen, déi am Hannergrond stinn, si wichteg, well déi Afloss huele kënnen duerch hir Participatiounen, doduerch dass se am Ver-

waltungsrot sëtzen oder soss eng leedend Positioun anhuelen.

Selbstverständlech sinn d'Bedeelegungen un anere Medien däitlech unzeginn, fir dass all ongesond Konzentratioun um Gebidd vun de Medie kloer gëtt. De Public daerf do näischt verheemlecht kréien.

An deem Zesammenhang ass déi lescht Aktioun vun der Editpress an hire sozialistesche Frënn a Propriétaires onverständlech. A leschter Minutt gëtt versicht dësé Projet ze stoppen, mat Ännerungen déi mol net vun der Majoritéit vun hirem Presserot gedroe sinn a wou anerer nodréiglech hir Ënnerschrëft réckgängeg gemaach hunn.

Wourëm et ënner anerem haaptsächlech goug, ass, datt et net sollt bekannt ginn, wéi d'Zusammensetzung vum Aktionariat ass a wien am Verwaltungsrot ass.

Den ADR op alle Fall hält drop, dass all Lieser weess, wien d'Soen an de Medien huet, sou wéi et elo och gesetzlech festgeluecht ass.

Wëllt ee Fräiheet an der Press, an de Medie garantéieren, muss een der Press, also de Journalisten, Fräiheete gewähren, déi natierlech dann och mat zousätleche Verpflichtungen verbonne sinn.

An eise Land gëtt et wuel net déi schwéier Violatiounen vun de Rechter vu Journalisten, déi a Krichsgebidd oder an Diktaturen ëm hiert Liewe fäerte müssen, mä dach awer ëm Beruff a Carrière. Et ass dofir wichteg, déi noutwendeg Prinzipie gesetzlech festzeschreien. Fir den ADR sinn dës Prinzipien en Deel vun de Mënscherechter, déi als Fundament vun all wierklech demokratescher Gesellschaft, ënner allen Ëmstänn, ze verteidige sinn.

Zu dës Fräiheete sinn ënnert dem Kapitel V eng Rei vun elementare Rechter geregelt, op déi ech wëll kuerz agoen.

Ausdrucksfräiheet an de Medie begräift d'Recht Informatiounen nozesichen, ze kommentéieren an ze veröffentlechen; ënnert wat fir enger Form och ëmmer. Dës ass am Artikel 6 geregelt.

Wichteg ass dobäi fir de Public, dass eng däitlech Trennung vun Informatioun a Kommentar muss virgeholl ginn. Och dës ass geregelt am Artikel 6 an ouni Anhale vun dëser Verpflichtung ass dat virgenannte Recht bedeutungslos. Ech wëll dorop nach eng kéier beim Kapitel vun de Verpflichtungen zrëckkommen.

Quelleschutz: Wëllt een d'Ausdrucksfräiheet an de Medie garantéieren a wëllt een der Press d'Recht gewähren Informatiounen nozesichen an ze veröffentlechen, da muss een och sécherstellen, dass d'Journaliste sech Informatiounen bei deene verschiddenste Quelle verschafe kënnen.

Mat de Bestëmmunge vum Artikel 7 kritt de Journalist d'Recht zougestanen, seng Quellen a seng Informatiounen och viru Geriicht als Zeie fir sech ze behalen. Datselwecht zielt fir den Editeur a seng Mataarbechter, déi domat ze dinn hunn. Selbstverständlech gëllt dës net, wann déi zoustänneg Autoritéiten am Kader vun der grousser Kriminalitéit ermëttelen, sou wéi am nächsten Artikel festgeluecht ass. Den ADR ka mat dës Bestëmmungen averstane sinn.

Autorerechter: Den Artikel 9 hält fest, dass et keng Ausnahm zu de besteende Gesetzzer gëtt, wat d'Autorerechter fir journalistesch Wierker ubelaangt, déi awer d'Bedingunge vum Gesetz erfëlle müssen.

Den ADR ass domat averstanen, dass dem Journalist seng Produktiounen, grad sou wéi litteraresch a

kënschtlersch Wierker, ënnert de Bedingunge vum zoustännege Gesetz geregelt ginn.

D'Fro huet sech gestallt, ob d'Produktioun vum Journalist, dee beim Patron ugestallt ass an déi an der Aarbechtszäit erstallt gouf, dann net dem Patron gehéiert. Sou wéi et och de Fall ass vun all Dossier, Expertise, Plang an esou weider vun aneren Ugestallte während der Aarbechtszäit.

An deem Fall kënnt de Patron-éditeur selwer iwwert d'Produkt verfuerge fir weider Reproduktiounen a Veröffentlichungen. Dës gouf net geregelt a muss am Kontrakt tëschent Patron a Journalist festgeluecht ginn.

Weider gesetzlech Verpflichtungen iwwert Extrafräiheete fir d'Medie bedeiten zousätzlech Flichten. Nëmme wann dës gesetzlech Verpflichtungen agehale ginn, kréien déi virgenannte Rechter hir Bedeitung.

Fir dass dës Verpflichtungen, op déi ech am Einzelne wëll agoen, awer och an der Praxis duerchgesat kënnen ginn, muss d'Onofhängegkeet vun de Journaliste méi e grouse Stellwäert kréie wéi bis elo. Dass dat an där heiteger Situatioun net méiglech ass mam Gesetz iwwert d'finanziell Hëllef un d'Press a mat anere Gesetzzer, déi d'Konzentratioun vu grouse Mediengruppen an enger Hand festleeën, dorop wëll ech zum Schluss nach eng kéier ze schwätze kommen.

Elo zu de wichtigste Verpflichtungen vun de Journalisten an de Medien.

D'Trennung vun Informatioun a Commentaire hunn ech schonn ugeschwat. Dës Bestëmmungen sinn och am Code de déontologie vun de Journaliste festgehalen, mä mir kennen all genuch Beispiller, wou dës wichtige Prinzip an eisen Zeitungen, um Radio an op der Televisioun net agehale gouf.

Weider wichteg Aufgaben, déi och d'Ausdrucksfräiheet garantéieren, sinn am Kapitel V opgezielt.

De Mataarbechter - Journalist oder net - vun engem Editeur huet d'Aufgab, alles wat e matdeelt genau an der Wourecht no ermëzeginn. Am Artikel 10 sinn och d'Obligatiounen festgeschriwwen, fir virun der Veröffentlichung sou gutt wéi méiglech ze kontrolléieren, ob alles stëmmt.

Mir hoffen, dass de Gesetzestext „dans la mesure raisonnable de ses moyens et compte tenu des circonstances de l'espèce“ do net ze flou ass an zu Ausleeungsschwieriegkeete féiert. Et ass kloer, dass eng Duerstellung, déi net exakt erëmbuecht ginn ass, muss spontan vum Journalist selwer richtig gestallt ginn. An den Editeur muss dës Richtegstellung veröffentlechen, esou wéi et am Artikel 11 steet.

Dir Dammen an Dir Hären, ee vun deene groussen a wichtige Prinzipien vun engem Rechtsstat gëtt am Artikel 12 geregelt: All Ugekloten huet als onschëlleg ze gëllen esoulaang en net rechtsgültig veruerteilt ass. Wann also esou eng Persoun virdrun an de Medien als schëlleg duergestallt gouf, kann de Richter eng Richtegstellung op Käschte vum Responsablen duerchsetzen.

E kritesche Fall ass an den Ae vum ADR eng öffentlech Duerstellung, déi „en direct“ iwwert d'Antenn geet. Hei müssen all Virkéierunge getraff ginn, dass déi virgenannte Prinzipien agehale ginn an den Auteur vun der Ausso kloer genannt ass mam Hiweis op den Onschëllegkeetsprinzip.

D'Recht op d'Privatsphär an de Medien ass eng kriddelech Saach. Et muss ee jo berücksichtigen, dass an enger fräier an demokratescher Gesellschaft parallel zum Grondrecht vum Einzelnen op Respekt vum Privatliwen e fundamentaalt Recht op fräien Zougank vun der Öffentlechkeet zur Informa-

tioun besteet. Am Artikel 14 ass dës Recht festgeschriwwen, grad-sou wéi d'Moossnamen, déi e Richter ka veruerdnen am Fall wou Informatiounen aus dem Privatliwen vum enger Persoun bekannt gemaach ginn.

All Mënsch huet Urecht, dass seng perséinlech Eier a säi gudden Numm respektéiert ginn. Dës gëtt kloer am Artikel 16 festgehalen. Och am heitege Code de déontologie vun 1979 vun de Journalisten ass de Respekt vun der Dignité humaine festgeschriwwen. Dass dës Code net ëmmer agehale gëtt, ass schonn hei gesot ginn.

D'Protektioun vun de Mannerjähregen ass wichteg. Et daerfe keng Informatiounen bekannt gemaach ginn, déi zur Identifikatioun vun enger mannerjähreger Persoun féiere kënnen, esou wéi am Artikel 18 festgehalen. Och dës ass fir den ADR e wichtige Punkt, deen elo gesetzlech geregelt ginn ass.

Zum Schluss vun deene Kapitele gëtt nach eng kéier drop higewisen, dass d'Kontrollen, esou wéi se am Artikel 10 festgeluecht goufen, gewëssenhaft gemaach musse ginn. D'Obligatioun, virun der Publikatioun beim Beträffenen nozefroen, ass net zrëckbehale ginn. Domat entsprécht den Artikel 20 sécherlech net ganz den Urspréich vum ADR, dee verlaangt, dass d'Matdeelungen an de Medien esou genau wéi méiglech an der Wourecht no ze veröffentleche sinn.

Et muss och jiddferengem kloer sinn, dass eng öffentlech Matdeelung esou wäertvoll misst si fir de Public, dass se eppes zur Meinungsbildung vun der Allgemengheet bäidroen kann, dass e virragen Intérêt vun der Öffentlechkeet muss do sinn, ier dës Informatioun bruecht gëtt. Sou wéi et am Artikel 19 steet.

Dir Dammen an Dir Hären, zum Of-schluss vun dësem wichtige Kapitel nach eng Bemierkung. Am Vergläich mat ville Medien am Ausland ass eis Presselandschaft am grouse Ganze positiv ervirzuehewen. Ausnahme gëtt et sécherlech. Den ADR versteet a respektéiert, dass all Journalist d'Recht op seng eege Meenung huet an déi och ausdrécken daerf. Well awer d'Press, déi geschriwwen wéi déi op der Antenn, d'Sprooch an d'Bild als Matière première gebraucht, huet se d'Méiglechkeet, d'Wourecht ze verkleeden, ze verdéinen. Eleng d'Wiel vun den Ausdréck, déi benotzt gi fir e Mënsch ze bezeichnen, seet oft méi wéi de Rescht vun der Informatioun.

Ech nennen e Beispill. D'Ausso: E Politiker vun der XY-Partei huet en Autosaccident verursaacht. Dës Ausso suggéiert op eng hanerlëscheg Aart a Weis en Zesammenhang vun der Qualitéit als XY-Politiker an engem Delinquent, ier een iwwerhaapt déi ganz Informatioun kennt. Ech si sécher, d'Press géif net breet trëppelen: En Épicier aus der XY-Branche ass ugeklot ginn, an dat och nach e puermol widderhuelen, sou dass ënnerschwelleg gesot gëtt, aus dëser XY-Branche kéim net vill Guddes.

Méi schlëmm nach, an esou engem Fall ass de Prinzip iwwert de Koup gestouss ginn, dee festhält, dass all Ugekloten esoulaang onschëlleg ass bis e rechtsgültig veruerteilt ass. Eng Uklo ass keng Veruerteelung, dës muss laut Gesetz kloer gesot ginn. Iwwerhaapt stellt sech d'Fro nom öffentlechen Interessi a Wäert vun esou engem Fall. Deen ass hei sécherlech net ginn, also ass dës Duerstellung net zoulässeg laut Artikel 19.

Dir Dammen an Dir Hären, d'Privatliwen, de gudden Numm an d'perséinlech Eier vun engem Mënsch, deen zoufälleg ënner anere och nach Politiker ass, musse vu jiddferengem respektéiert ginn! Och da wa seng politesch Aarbecht net jiddferengem gefält. Ech wëll hei net mat weidere Beispiller kommen, wou Fotoen oder Karika-

ture Politiker an den Dreck zéien an anerer sech beträff fillen. Ech wëll och net mat Beispiller komme wou onverschiemt Ausnotzung vu private Problemer an enger Famill vill Misär verursaacht huet. Mä ech wëll drop hiweisen, dass och an eise Medien net alles propper ass an dass jiddferee vun eis dauernd gefuerdert ass, d'Anhale vun de virgenannte gesetzlech verankerten Obligationen am A ze behalen an d'Intoleranz op alle Gebidder ze bekämpfen. Dëst ass iwwregens och wichtig Aufgab vun de Medien.

Dat gesot, Dir Dammen an Dir Hären, ass nach méi kloer, dass déi noutwendeg Fräiheet fir d'Press och eng verstärkte Protektioun vun de Betroffene verlaangt am Fall wou se sech ongerecht behandelt fillen. Well do ass d'Press iwwermächtig. Kloer mussen dann d'Rechter vum Schwächsten, dem Betraffenen, ënnerstëtzt ginn. D'rop sinn d'Bestëmmungen am Kapitel 8 iwwert dee sougenannten Droit de réponse eng éischt Äntwert. D'Noutwendegkeet ass net ëmstridden. Jiddferee muss Urecht hunn op gratis Verbreedung vu senger Äntwert, soubal en an de Medie mam Numm oder soss erkenntlech gemaach gëtt. Am Artikel 36 ass dëst Recht geregelt.

Wéi dat Ganzt vir sech geet, zum Beispill wou a wéini d'Äntwert stoe muss, wéi grouss se däerf sinn, all dat ass an deenen nächsten Artikel geregelt a ka per Geriicht ageklot ginn. D'Recht op d'Rich- tegstellung vun Tatsaachen, déi sech als falsch erausstellen, oder wou e Mënsch an de Medie fälschlecherweis eragezu ginn ass, ass am nächste Kapitel 9 festgehalten. Op Eenzelheete wëll ech do net agoen. Den ADR ass mat deenen Iddien, esou wéi se am Artikel ausgedréckt sinn, averstanen. Och d'Prozedur, wéi se duerno festgeluecht gëtt, fir all déi virgenannte Gerichtsuerdeeler och an de Medie bekannt ze maachen, fënnt den ADR richtig. Hei geet et drëm, dass zum Beispill e Fräisproch viru Geriicht gradsou vill Plaz an de Medie muss fanne wéi all Virveruer- teelung vum onschëlleg Betraffenen.

Dir Dammen an Dir Hären, ech kommen zum Problem oder zum Punkt vun der Responsabilité en cascade. Wat d'geschriwwen Press ubelaangt ass dës am Artikel 24 vun eiser Constitutioun verankert, dat ass hei scho gesot ginn. Den ADR huet an der Kommission d'Bestëmmung vun den Artikelen 21 an 22 vun dësem Projet ënnerstëtzt, esou wéi se elo festgeluecht goufen. Hei gëtt festgehalten, dass fir d'Feeler, déi gemaach gi sinn, fir d'éischt de Mataarbechter oder Journalist zivil- a strafrechtlech responsabel ass (Art. 21). Eréischt wann deen net bekannt ass, kann den Editeur ugeklot ginn, an zum Schluss de Ver- deeler, Diffuseur am Text genannt an och genau definéiert wourop et ukënn.

De Rapporteur huet kloer op d'Noutwendegkeet higewisen, am Artikel 24 vun eiser Verfassung de Begrëff Imprimeur - oder d'Drëcke- rei - duerch en anere Begrëff ze ersetzen, deen och déi nei Medien an hir Verbreedung mat aschléisst. Domat ass den ADR averstanen an ech brauch net nach eng Kiéier drop zrëckzekommen.

Bei den Diskussiounen iwwert d'Verantwortung, esou wéi se an eise Code civil fir jiddferee festgeluecht sinn, gouf dann och nach d'Fro diskutéiert, ob et Ausnahme kënnt gi fir de Medieberäich. D'Kommissioun huet awer déci- déiert, dass dës Prinzip op Basis vun den Artikelen 1382 an 1383 vum Code civil an entsprechend dem Artikel 10 vun der Europä- escher Konventioun fir Mënsche- rechter ugewannt gëtt. Den ADR huet dës Iwwerleeung ënnerstëtzt well se richtig ass an e wichtige Prinzip anhält.

Iwwert d'Kapitel 7 zum Presserot a sengen Aufgabe brauch ech net méi vill bäizedroen zu deem, wat hei scho gesot ass. Wichtig Elementer si fir den ADR de Code de déontologie, dee sech d'Press selwer opleet an deem seng Uwen- dung och iwwerwaacht muss ginn. Wichtig fir all Betraffenen ass d'Méig- lechkeet, sech bei enger zoustän- niger Kommissioun bekloen ze kënnen a gehollef ze kréien. A wichtig si fir d'Journalisten d'Be- stëmmung fir d'Ausstellung vun den obligatoresche Pressekaarten.

Op ee Punkt wëll ech awer nach hiweisen: De Projet gesäit vir, dass et dem Journalist verbueden ass, e kommerzielle Beruff an der Publici- téitsbranche dernieft auszeféieren. Den ADR ka mat dëser Bestëm- mung averstane sinn. Mä wéi ass et da mat den Editeuren? Mir si sécher, dass et op d'mannst keng propper Situatioun duerstellt, wann e grouss Mediegrupp och an der Publicitéitsbranche aktiv ass. Zu- mindest däerft esou e Grupp net och nach mat Steiersue Pressehël- lef kréien.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, och déi beschit Virsäit, fir mat dësem Projet d'Pressefräiheet ze garantéieren, hunn nëmmen dann e Sënn, wa mer de Courage hunn d'Gesetz iwwert d'finanziell Hëllef un d'Press ze reforméieren. Dëst géilt fir d'Medien, déi iwwert d'Antenn kommen, grad esou wéi fir d'geschriwwen Press. Pressefräi- heet gëtt et net wann d'Parteipolitik Meeschter iwwer bestëmmt Med- dien ass, wann Editeuren a Journa- listen haaptsächlech Politiker sinn. An do kann och de Premier sech net erausrieden, wann e vu senger Presse amie schwätzt, fir d'Verbin- dung an d'Machtverhältnisser tës- chent senger Partei an dem Pres- seimperium Saint-Paul ze verstop- pen.

D'Pluralitéit vun de Medie gëtt et net, wann eng Konzentratioun vun de Medien eesäiteg an den Hänn vun ze wéinege besteet. D'Beispill Italien weist eis d'Gefore fir d'De- mokratie an de Versuch vum Grupp Editpress fir d'Transparenz ze verhënneren ass och e Beispill, dass hei am Land esou Tendenz bestinn. Trotzdem ginn hei am Land grad déi decksten Zeitungen, Radioen an Televisiounen mat de meeschte Steiergelder ënnerstëtzt.

Mir sinn net géint steierlech Hëllef fir d'Press. Den ADR fënnt et rich- teg, dass d'Meenungsvielfalt an den Zeitunge verbessert muss ginn. De Beruff vum Journalist muss gefördert ginn. Den eenzelne Journalist muss geschützt gi fir seng Meenungsfräiheet ze garan- téieren. Finanziell Hëllef fir d'ge- schriwwen Press, esou wéi se elo virgeholl gëtt, ass awer net akzep- tabel. Heimat erreecht de Stat déi noutwendeg Ziler net. Et kascht de Steierzueler onnëtz Suen. Duerch déi zousätzlech Finanzhëllef duerch de Steierzueler gëtt de Mo- nopol vun de groussen Zeitunge gestärkt. Haut gëtt verhënnert, dass nei Zeitungen erauskommen. Déi fräi Press gëtt doduerch nach méi agëenkt. De gréissten Deel vun de Leit kritt eng eenzeg poli- tesch Meenung presentéiert.

Et ginn ëmmer manner Journaliste gebraucht. De Journalist ass ëm- mer méi ofhängeg vu sengem Pa- tron a vun deem senger politescher Astellung. An och dës Projet fir d'Pressefräiheet ännert dorunner wéineg, trotz den Article 4 a 5, wou versicht gëtt d'Journaliste vis- à-vis vun den Editeuren ze schüt- zen. Ech nennen och hei e Beispill.

Wat fir Fräiheet huet e Journalist, wann e virun der Wiel steet, Car- rière an engem grousser Grupp ze maachen, eventuell d'President- schaft vun engem kulturellen Insti- tut vum Stat ze kréien, oder ent- looss ze ginn, mat Urecht op Chô- mage, wann en net op gläicher Linn mam Editeur läit?

Dir Dammen an Dir Hären, wann ech esou vill iwwert d'finanziell staatlech Hëllef fir déi geschriwwen Press geschwat hunn, esou fir dait-

lech ze maachen, dass mat dësem Projet eleng d'Pressefräiheet hei am Land net garantéiert ass. Mir brauchen eng nei Oplag vum Ge- setz wat d'staatlech Hëllef un déi geschriwwen Press an och fir aner Medien nei a richtig regelt.

Och de Premier huet 1997 bei der Debatt iwwert d'Pressehëllef den Zesammenhang tëschent Pres- sehëllef a Presseförderung esou beluecht. Ech zitieren: „Eenzel Kolleegen hunn hei zu Recht drop opmierksam gemaach, dass dat Gesetz iwwert d'Presseförderung nätzlech kënnt ergänz ginn, wes- sentlech verbreet oder verdéift ginn, doduerch dass mer eis en neit Pressegesetz géife ginn. Dat zielt och réciproque.“

Beispiller, dass eng korrekt Pres- sehëllef méiglech ass, gëtt et am Ausland genuch. Fir Eisträich gëtt et keng Hëllef, wann eng Zeitung an engem Bundesland 15% oder am ganze Land 5% Oplag huet. An deem Fall kriterien zwou grouss Lët- zebuerger Zeitungen näischt, well se schonn eng dominant Positioun am Zeitungswiesen hunn a well laut dëser Législatioun eng markt- beherrschend Positioun net och nach subventionéiert muss ginn.

Den ADR huet scho Virschléi fir d'Reform gemaach. Ze iwwerleeë wier zum Beispill eng Hëllef, déi ëmgedréit proportional opgedeelt géif zur Oplag, fir bestehend Mo- nopolen ofzebauen. Ze iwwerleeë wier, dass all Hëllef gebonne wier un neutral a kontradiktoresch Be- richter a Meenungen iwwer all poli- tesch Meenung. A wann och all Journalist oder Editeur seng eege Meenung hu sollt a vertrieben däerf, esou muss dach kloer ge- stellt ginn, dass e politesch Enga- gement dann net däerf mat Steier- suen ënnerstëtzt ginn. Den ADR wäert sech asetze fir d'Pressehëllef an dës Richtung ze verbessern.

Dir Dammen an Dir Hären, op d'Motioun, déi ech mat ënner- schriwwen hunn, wäert ech herno nach zrëckkommen, an op mäi Wonsch, nach eventuell e Punkt dobäi ze fügen.

Zum Schluss vu menger Interven- tioun nach dat hei. Ech hätt och, wéi verschidde Riedner, hei d'ich- teg Zitatiounen an Texter aus alle wichtigen Avisë kënnten zitieren, fir meng Aussoen ze verschéine- ren. Wann ech dat net gemaach hunn, esou ass et net well ech dës Dokumenter net gelies hätt, net gutt géif fannen, a wann ech een Text a menger Iwwerleeung géif zi- tieren, da wier et aus den Doku- menter vun eiser Sekretärin vun der Chamberkommissioun, der Ma- dame Cocard, där ech wëllt fir hiert Entgéintkomme merci soen, da wier et aus enger Resolutioun iwwert d'Fräiheet vum Journalismus a vun de Mënscherechter. An enger Konventioun vun der europä- escher Ministerkonferenz sinn aacht wichteg Prinzipie festge- schriwwen. Ech hu se hei, ech wëll se net virlesen, mä kloeustellen, dass hire Geescht am Code de dé- ontologie vun de Journalisten an am Handele vun de Politiker misst erëmfonnt ginn.

Dir Dammen an Dir Hären, dës Projet fir d'Ausdrocksfräiheet an de Medien ze regele stëmmt den ADR mat.

Ech soen lech merci.

■ **M. le Président.** - Als lescht Diskussionsriednerin ass d'Ma- dame Renée Wagener agedroen. D'Madame Wagener huet d'Wuert.

Entschëllegt, d'Madame Delvaux kënnt duerno nach.

■ **Mme Renée Wagener (DÉI GRÉNG).** - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech hat eigent- lech am Ufank wëlles meng Inter- ventioun an zwee Deeler opzedee- len. En éischten Deel, an deem ech

den Accord vu menger Fraktioun zu dësem Projet géif motivéieren, an en zweeten, wou ech eng Rei vu méi perséinleche Remarquë géif placéieren, perséinlech an deem Sënn, dass ech, wéi der all wësst, net nëmme stolz Besëtzerin vun enger Pressekaart sinn an domat laut geltendem Gesetz logescher- weis ugestallte Journalistin, mä och nach Member vum Verwal- tungsrot vun enger Wochenzeitung sinn. Ech hunn awer du gemierkt, dass et ganz schwéier wär fir déi Trennung duerchzezéien a getrei nom ale grénge Grondsaz, datt dat Perséinlech och politesch ass, wëll ech hei déi zwee Aspekter ze- summeffléisse loosse.

Primordial wëll ech natierlech men- ger Aufgab als Spriecherin vu menger Fraktioun nokommen, mä eng Rei vun Erkenntnisser ergi sech ganz sécher aus menger 15- jähriger Erfahrung als Journalistin am Kontext vun der Lëtzebuerger Presselandschaft a verschidde Re- marquë wäerten also vläicht de Bléckwénkel vun de Concernéierte méi staark an dës Diskussioun era- bréngen. Si si par la force des choses subjektiv a parteiesch.

Här President, laut Étude des va- leurs vun 2002 fënnt sech d'Press zu Lëtzebuerg op der drëttleschter Plaz erëm, wat d'Vertrauen an d'Institutione betrëfft. Nëmme knapps all Zweeten huet es hei zu Lëtzebuerg. An et ass vläicht e schwaachen Trouscht, dass han- nendrun, niewent de groussen En- treprises, just nach d'politesch Par- teie kommen, an déi nëmmen all Drëtter Vertrauen huet. Dës Ver- trauensmangel an heiansdo scho bal Mépris huet sécherlech eng Rei vu Grënn, déi net a Lëtzebuerg spezifesch sinn an et wier falsch doraus simplistes Konklusioun- en ze zéien. Mä et ass vläicht net allze vill spekuléiert, wann een en Deel vun dësem Mangel u Ver- trauen an d'Medien dem feelenden uerdnungspolitesche Kader en- gersäits an dem Machtpoker tës- chent de mediopoliteschen Ac- teuren anerersäits zouschreift, déi déi lescht Jorzéngten d'Medieland- schaft zu Lëtzebuerg gepräegt hunn.

Lëtzebuerg huet sech de Luxus gelescht an d'21. Jorhonnert mat engem Pressegesetz aus dem 19. eranzegoen, an dass dat esou ass huet net nëmme mam feelende po- litesche Wëllen, mä och mam fee- lende Wëlle vun den etabléierte Medie selwer ze dinn, déi jorzéng- telaang mam Laisser-aller a mam Flou artistique gemengt hu gutt ze fueren an déi eréischt an de leschte Joren erkannt hunn, dass och fir si méi kloer a méi demokratesch Spillregele kënnte gewënnbrén- gend sinn.

D'Lëtzebuerger Mediellandschaft ass dofir awer an deene leschte Joren ëmsou méi heftig vun Ëmweltsumme charakteriséiert ge- wiescht. D'Radioliberaliséierung an d'Ofschaf vum quasi Monopol vun RTL-Radio, mat zudeem der Krea- tioun vun engem öffentlech-recht- leche Radio, d'Opbrieche vum Club privé vun den traditionellen Zeitungshaiser, mat dem Opkom- me vun neien Titelen zënter de spéiden 80er Joren an esouguer a leschter Zäit den ëmmer méi hee- fege Versich niewent RTL-Tële och audiovisuell Nischen auszenotzen.

Eng Rei vu Presseprozesser hunn awer och de Besoin daitlech ge- maach, d'Rapporten tëschent der Press an dem liesenden oder dem geschriwwenen Individuum an tës- chent den Zeitungshaiser an hi- rem Personal kloer ze regelen.

Dës Projet de loi ass en hoffent- lich wierksamen Apport zu dëser Entreprise. En ass awer och vläicht an engem gewësse Sënn e Frid- denzeechen, well e vun enger Re- gierung am Sënn vu méi Demokra- tie an Equitéit ausgeschafft gouf, während vrun 20 Joer de Stee vun der Radioliberaliséierung a viru 15 Joer vum Pressepluralismus vun enger klenger alternativer Autoritéit am Ufank géint de Wëlle vu Politik

an etabléierte Medien an d'Rulle bruecht goufen.

Ech wëllt op dëser Plaz vläicht och eng Lanz brieche fir en Här, deen elo leider - neen, net leider - an der leschter Zäit schonn e bësse vill hei gelueft ginn ass, nämlech mäin ale Kolleeg Robert Garcia, deen net nëmme bei engem vun deenen éischte fräie Radioen d'Fangeren am Spill hat, mä deen och de Pro- jet „Grénge Spoun - Woxx“ tatkräf- teg virubruecht huet, deen de jor- zéngtelaange Status quo bei den Dages- a Wochenzeitungen a Fro gestallt huet.

Et wäert Leit heibanne ginn, déi fannen, dat géif net zum Thema vun haut gehéieren, mä ech wëllt awer d'Thees hei verteidegen, dass de virleiende Projet iwwert d'Pressefräiheet d'virleefeg Enn vun enger méi globaler Entwéck- lung an der Mediellandschaft zu Lëtzebuerg ass.

Ech hunn et schonn ugedeit, déi Gréng wäerten dës Projet stëm- men, esou wéi se och de Rapport vun der Mediekommissioun gestëmmt hunn.

Hei vläicht direkt och nach eng Klamer. Ech hu vun Ufank un, zën- ter datt ech an der Chamber sinn, zënter dass ech op dëser Tribün däerf d'Wuert ergräifen, kloer ge- maach, dass ech nëmmen déi schrëftlech Rapporté géif luewen, déi méi géife brénge wéi e Copy- paste vum Exposé des motifs oder vum Avis vum Conseil d'État, mä déi sech géifen duerch eng eegen Handschrëft auszeechnen. Dat ass hei de Fall, an duerfir wëllt ech dem Rapporteur félicitéieren, an iwwre- gens och fir déi Franchise, mat där en doran den Apport vu senger Col- laborateuren erwähnt. Dat ass da vläicht esouzesoen eng Transposi- tioun vum neie Mediengesetz op déi parlamentaresch Verhältnisser, wat d'Droits d'auteur betrëfft. Et wier vläicht och schéin, wa se am Parla- ment géife Schoul maachen.

Här President, ech kommen dann zu den Haaptpunkte vum Gesetz. Ech fänken u mat der Ligne édi- toriale. Dës Punkt begräift zwou wichteg Komponenten. Engersäits, vis-à-vis vum Public, d'Obligatioun fir den Editeur d'politesch respektiv d'gesellschaftlech Orientatioun vu senger Zeitung kloer duerzeleeën - et geet also hei ëm d'Transparenz -, an anerersäits, vis-à-vis vu sengem Personal, dat soll wëssen, wou et mat sengem Patron drun ass, an dat soll och geschützt gi viru groussen Ännerunge vun dëser Ligne éditoriale.

Hei ass vill gestridde ginn. Et konnt een nëmme staunen iwwert dat Gedréins a Gekéiers vu Säite vun den Editeuren, a besonnesch och iwwert de Versuch vun engem bestëmmten Editeur sech kuerz vi- ru Schluss och nach als Vertrieder vun de Journalisten auszeginn, no- deem e selwer eng Ofschwächung vum Schutz vun deeneselwechte Journalisten duerchgeboxt hat.

Et misst een hei vläicht an Erënne- rung ruffen, dass de Conseil de Presse selwer, an deem d'Editeure jo gutt vertruede sinn, a sengem Avis vum 26. Abrëll 2001 guer näischt un esou enger Ligne édi- toriale auszesetzen hat. Am Géigen- deel. Hien huet souguer nach e puer Verbesserungsvirschléi ge- maach, an a sengem Zousazavis vum 18. Juli 2003 récidivéiert en a seet e souguer, dass se all Joer misst veröffentlecht ginn.

Deeselwechten Dag awer goug en Avis vun der ALEJ eraus, also der Associatioun vun den Editeu- ren, vun deeneselwechte Leit also, déi och als Editeuren am Conseil de Presse vertruede sinn, wou ge- frof gëtt, dass dee betreffenden Ar- tikel radikal soll gestrach ginn, an zwar mat folgendem Argument, ech zitieren: «L'ALEJ ne souhaite pas qu'un quelconque comporte- ment déloyal des salariés soit légi- timé par l'article sous avis.»

Dat ass eng relativ daitlech Sprouch. Deen Avis ass ënner- schriwwen vum Alvin Sold, President

vun der ALEJ, deeselwechten, dee viru 14 Deeg heibanne mat Krokodilstréinen d'Arbeiter der Stirn hei verteidegt huet a gemengt huet de System vun der Ligne éditoriale géif de Journaliste schueden, an deem den 8. März am Tageblatt geschriwwen huet, ech zitéieren: „Im Endeffekt betrügt das neue Gesetz die Luxemburger Journalisten um das angesprochene Privileg des Arbeitslosengeldes plus anderer an die Dienstzeit oder den Vertrag gekoppelten Entschädigungen, die ihnen zustehen könnten wie etwa ihren Berufskollegen in Frankreich.“

Här President, mir si frou, dass dësen Artikel erhalte bliwwen ass. Mir hätten natierlech déi éischte Version virgezunn, déi vun der ALEJ gekippt ginn ass. Mä do ware besser Entschiedegunge fir d'Journaliste virgesinn, wéi eben d'Indemnité de départ oder d'Indemnité de préavis. Wéi gesot, d'Kommission huet do dem Drock vun den Edituren noginn, mam Argument, dass d'Patrone jo an hiren Aarbechtskontrakter kéinte méi wäit goen.

Virun allem awer si mer net frou driwwer, dass d'Ligne éditoriale awer e bëssen ofgeschwächt ginn ass. Zum Beispill brauch se just nach intern bekannt gemaach ze ginn an net méi an der Zeitung, sou wéi et am Ufank virgesi war. Si ass och net méi obligatoresch, wat vläicht dem Journalist oder der Journalistin net wéi deet, well deem oder déi sech dann och net méi muss drun halen, wann et keng gëtt, mä awer dem Public.

Ech hat zum Beispill suggéiert, dass déi Ligne éditoriale hätt kënnen op den Internetsitë vun deene verschiddenen Zeitunge publizéiert ginn. Leider ass déi Proposition net zrëckbehalen ginn.

En zweete Punkt. De Verwaltungsrot an d'Aktionariat solle vun den Zeitungen opgeluecht ginn. Och dës Bestëmmung fält ënnert de Rayon vun der Transparenz. Et ass interessant, wann een d'Procès verbaux nokuckt, wéi et do iwwer all ideologesch Differenzen ewech zu engem Schulterschluss vun den Edituren komm ass, an dass dëse Punkt schlussendlech och ee vun deene war, déi se nach gären a leschter Minutt geännert gehat hätten.

Dëse Punkt war an der leschter Sitzung vun der Kommission am stäerksten a Gefor, an d'Argumentatioun vum Här Biltgen, deem een ansonste fir säin Asaz a säi Bestrieue muss félicitéieren, fir den Intérêt vum Public mat deem vun engem Berufsstand an Harmonie ze bréngen, war op eemol zimlech dürfteg. Hie wollt hei e soi-disant Sträit am Stot aus dem Wee raumen duerch d'Straiche vun dësem Artikel. Dobäi war grad op dësem Punkt wéi gesot eng onhelleg Allianz um Wierken.

Drëtte Punkt, Här President, ass d'Responsabilité civile. Och hei goufe laang Debatte gefouert. D'Décisioun, déi geholl gouf, war schlussendlech méi am Intérêt vun de potenzielle Victimë wéi vun der Press, obwuel de Minister am Ufank do wollt eng Sonderstellung bei gewësse Punkten aféieren an duerchsetzen, dass d'Artikelen 1382 vum Code civil fir si net oder an ofgeschwächter Form géife spillen.

Dat ass e kruziale Punkt, well et war eng vun den Ursaachen, firwat et zu dësem Gesetz komm ass. Et ass wuel ee vun deene schwierigste Choixen, déi d'Kommission par rapport zur Stoussrichtung vum Gesetz huet missen huelen. Et muss sech och an Zukunft weisen, ob ouni deem expliziten Text, deem am Ufank virgesi war, d'Jurisprudenz an den Impakt vun der Mënscherechtskonvention duerginn, fir dass zu Lëtzebuerg esou Saache wéi e Fierschterprozess definitiv der Vergaangenheet ugeheieren.

Nächste Punkt, de Presserot an de Code de déontologie. Här President, ech muss éierlech soen, dass ech am Ufank extrem skeptesch war iwwert dee Modell vu Presserot, dee mat där Reform viséiert war, déi am neie Projet jo dann och enthalen ass. Et ass sécherlech richteg, dass déi aktuell Bestëmmungen net méi duerginn. Mä hei gëtt elo ganz kloer de Presserot als Organ définéiert, wat sech selwer soll kontrolléieren. Ech hu mech beléiere gelooss, dass dat och am Ausland esou gehandhaabt gëtt. Mä d'Aart a Weis wéi de Presserot sech an de leschte Jorzéngten a verschiddene Froe verhalten huet, an d'Aart a Weis vu sengem Fonctionnéieren oder heiansdo éischter Net-Fonctionnéieren, ass net dozou ugedoen, fir vill Vertrauen an dee Gremium ze entwëckelen.

Ee Beispill ass grad de Code de déontologie. Éischters huet de Presserot et selwer ni fäerdeg bruecht méi wéi eng oder zwou Säite Pabeier do ze produzéieren. Zweetens hunn déiselwecht Leit, déi hir Hausaufgabe während Joren net gemaach hunn, elo de Culot ze kräischen, dass esou vill an deem neie Gesetz reglementéiert gëif ginn, datt iwwerreglementéiert gëif ginn - souguer -, an dass eng Rei vu Punkte besser an esou engem Code géife stoen.

Méi allgemeng kann ee sech iwerhaupt wonneren iwwert deem éischte reduziéierten Asaz, deem de Presserot bei dësem Gesetzesprojet gewisen huet, zumindest an deene leschte Méint. Mir haten en Avis vun dräi Säite vum Presserot, während d'ALJ sech weinstens vun engem Jurist e längeren Avis ausschaffe gelooss huet. Et war interessant, dass mer bis kuerz viru Schluss als Kommission am Fong net vum Presserot sollicitéiert goufen.

En zweet Beispill, wat de Presserot betrëfft, ass awer och d'Commission des Plaintes innerhalb vum Conseil de Presse, déi elo nei geschafen oder besser gesot reforméiert soll ginn - déi et also scho gëtt, mä déi hir Roll awer ni wierklech gespillt huet. Eng Kritik, déi iwwregens och gedeelt gëtt vum Statsrot a sengem éischten Avis.

Ee Beispill ass schliesslech d'Kartekommission, wou ech Ufank den 90er Jore konnt hautno materiewen, mat wéi engen zweifelhafte Methoden déi Kaarten dem „Gréngespon“ während zwee Joer refuséiert goufen, fir dass deem net kéint an de Genoss vun der staatlecher Pressehëllef kommen. Well d'aktuell Pressehëllefgesetz jo d'Presenz vu fënnf Journalistes attitrés voraussetzt. Eng erstaunlech Retizienz iwwregens och am Verglach zu nofolgende Blieder, déi vläicht grouse Verlagshaiser méi no stinn, wou e Krack méi Flexibilitéit gewise gouf. E Beispill also, wat e Gremium, dee sech selwer kontrolléiert, alles sou fäerdeg bréngt. Iwwregens huet och d'ALJ deemools eng éischter zweifelhaft Position vertrueden, an och d'Regierung Santer huet sech net grad en Denkmal gesat. Ech wëlt de Maître Marc Elvinger hei zitéieren, deem den deemolege „Gréngespon“ zu engem groussen Deel seng Victoire a Saache Pressekaarten a Pressehëllef verdankt. Hien huet a sengem Plädoyer virum Contentieux vum Statsrot dës Affär als, ech zitéieren: «de nature à dégoûter de la politique - de la politique mesquine, j'entends - ceux qui ne le seraient pas d'ores et déjà».

Et ass iwwregens eng vun deene kleng Kritikken, déi ech wëllt um Rapport vun der Kommission formuléieren, dass dës Affär, an där de Presserot sech selwer als protektionistescht engem entlarvt huet, an déi awer déi dringend noutwendeg Reform vum Presserot offensichtlech gemaach huet, déi mat dësem Gesetz da jo och soll stattfannen, mat kengem Wuert erwähnt gëtt.

An och wann elo e bësse méi Struktur an dat Ganzt kënn, sou behält de Presserot doch awer nach eng gewësse Machtposition par rapport zum eenzelne Journalist, oder der Journalistin, vun där een net weess, wéi ee se wäert benotzen.

Ech hunn an der Kommission drop higewisen, dass notammet d'Problematik vun de Kaarten och weiderhi géif bestoen, a krut do geäntwert, dee Problem wär an deem Sënn geléist, dass d'Kaarten haut net méi géifen déi Roll spillen, wéi dat fréier de Fall wor, an dass ee se och net méi doduerch kéint refuséiert kréien, datt een zum Beispill net fest ugestallt ass. Dat ass alles schéin a gutt. Et bleift awer, dass mer nach ëmmer e Pressehëllefgesetz vun 1998 hunn, wat seet, dass ee fënnf Vollzäitjournaliste mat Pressekaart muss hunn, fir dass eng Zeitung ka Pressehëllef kréien. An deem Sënn ass d'Problematik allerhéchstens fir d'Journalisten am Berufsalldag vum Desch, mä net fir d'Zeitungen, déi Konditione fir d'Pressehëllef müssen erfëllen.

Wat geännert huet ass haapt-sächlech, dass de Presserot déi Kaarten net méi esou einfach kann zrëckhalen, wéi dat fréier de Fall wor, an datt et besser Recours-méiglechkeete gëtt. Ëmgedréint kéint ee sech natierlech froen, ob déi Bestëmmung am Gesetz vun '98 iwwert d'Pressehëllef net iwwert déi heite Reform e bësse vun hirem ursprüngeleche Sënn verléiert.

Nach eng weider Remarque op dëser Plaz. Et ass schonn erstaunlech, mat wéi enger Liichtegkeet sech de Presserot vum Konzept vum Berufstitel „Journalist“ verabschiedet, nodeems hei jorelaang eng ganz aner Klack gelaut gouf. Hei gëtt een d'Gefill net lass, dass ee kritikabele Korporatismus duerch en onsoziale Liberalismus ersat ginn ass. An ech wëlt do de Jean-Claude Wolff zitéieren, bis viru kuerzem President vun der ALJ, deem an enger Broschür fir 75 Joer ALEJ gemengt huet: „Die Tendenz nimmt zu, die Zahl festangestellter Mitarbeiter zu beschränken, und immer mehr Arbeit an freischaffende Mitarbeiter auszulagern. Dank unserer Sozialgesetze gibt es für Festangestellte Lohnabmachungen, Arbeitsrecht, Personalvertretungen, Urlaubsanspruch, soziale Sicherheit, die diesen Namen verdienen. Unsere Kollegen und Kolleginnen, die freiberuflich tätig sind, können oft davon nur träumen.“

E weidere kritesche Punkt ass dee vun der Zesummesetzung vum Presserot, dee jo elo soll aus mindestens 14 Membere bestoen, zur Halschent vun Edituren an zur Halschent vu Journalisten. Do stellt sech dann awer menger Meinung no d'Fro, wien alles Journalist ass a wien Editeur ass. An dat rezent Trauerspill ronderëm d'ALJ, déi jo vum Här Sold a senge Vollstrecker definitiv zur Hausgewerkschaft degradéiert ginn ass, huet e wesentleche Punkt daitlech gemaach. Nämlech dass d'ALJ eigentlech keng Gewerkschaft am klassesche Sënn ass, well do och Direkteren an Direktesche vun Zeitungen dra vertruede sinn, a wann et muss sinn, da bréngen déi et ganz gutt fäerdeg, fir hir Leit op Linn ze bréngen.

D'Membere vum Presserot, sou gesäit deem neien Text et vir, ginn elo genannt op Proposition vun den, ech zitéieren: «milieux professionnels respectifs». Wann et also muer Wahle gëtt fir de Presserot, da stellt sech d'Fro wéi déi Leit gewielt ginn. Falls dat iwwert déi mëttlerweil zwou gläichgeschalteten Assoziatiounen vun ALJ an UJL sollt geschéien, dann ass et also problematesch, well d'Repräsentativitéit hei net gekläert ass. Dat gëllt

iwwregens och fir d'Associatioun vun den Edituren.

Op alle Fall hu mer de Risiko, dass mer herno e Presserot hunn, deem aus siwen Edituren an op där anerer Säit aus siwen Direkteren oder Rédacteurs en chef zesumme gesat ass, an da wär et fir mech net wierklech representativ.

Nächste Punkt, d'Trennung tëschent Informatioun a Commentaire. Och hei kann ee prinzipiell deene Recht ginn, déi soen, dat hei gehéiert an e Code de déontologie, wann een iwwerhaupt mengt, dass gudd Journalismus sech inévitablement duerch esou eng Trennung géif charakteriséieren. Ech wëlt hei d'Journalistin Josée Hansen zitéieren, déi an engem Artikel am „Lëtzeburger Land“ par rapport zu dësem Punkt vun „Aberration“ geschwat huet an den europäesche Stil vum „Journalisme d'opinion“ héichgehalen huet. Mä da muss een natierlech och direkt dobäi soen, dass d'Journalisten an d'Edituren vläicht selwer schold sinn, wann et huet missen esou wäit kommen, wa si net déi néideg Viraarbecht a Propositionen do geleescht hunn.

Eng Rei vun anere Punkte wéi d'Responsabilité en cascade, d'Droits d'auteur, de Respect de la vie privée, d'Protection des mineurs, d'Protection des sources, den Droit de réponse, och fir d'Associations de fait, si Punkten, déi eiser Meinung no gutt geregelt sinn, an ech wäert net weider drop agoen.

Här President, meng Konklusiounen fale vläicht e bësse méi laang aus, well et hei drëms geet, la part des choses ze maachen, vun deem wat dat neit Gesetz bréngt a wat net.

Et ass sécherlech e grouse Schrëtt no vir, an duerfir hu mir eis an der Mediekommission och scho kloer positionnéiert an duerfir wäerte mer et och matstëmmen. Et bréngt méi Klarheet, wat d'Rechter an d'Pflichte vun de Journalisten ugeet, vis-à-vis vun hiren Direktiounen sougutt wéi vis-à-vis vum Public. Et bréngt méi Transparenz an d'Mediellandschaft an et schafft e bessere Kader fir d'Berufsverriedung vum Presserot.

Et ass awer, och wa jorelaang dru geschafft ginn ass, kee fäerdeg Gesetz. Ech sinn iwwerzeegt, dass déi nächst Joren nach drunner wäert verbessert ginn, an an där Motioun, déi mer zesummen ënnerschriwwen hunn, gëtt jo och d'Thematik opgeworf, ob een déi sougenannten Iwwerréglamentatioun net erëm sollt e bëssen zrëckhuelen, dee Moment wou e Code de déontologie géif virleien, deem déi Aufgab géif iwwerhuelen, fir déi Punkten opzehuelen.

Ee wichtege Punkt, vun deem mer hoffen, dass e schnellstens bäikënn, ass dee vum Accès vun de Journalisten zur Informatioun. Och hei wëlt ech e Beispill aus dem Lëtzeburger Pressealldag zitéieren, nämlech dat vum Centre de rétention am Prisong, also dem Block wou d'Sans-papiers festgehal ginn, bis datt hir Ofschiebung organisiert ass. Während et an Däitschland zum Beispill op Ufro prinzipiell Zougank fir d'Press gëtt, par rapport zu Abschiebezentren, krut déi Wochenzeitung, där ech nostinn, op schrëftlech Ufro hin, eng kloer Ofso vum Justizminister. Dat sinn also d'Zoustänn zu Lëtzebuerg.

Anescht wor et iwwregens am Fall vun engem RTL-Team, dat eng Delegatioun vum Ombudscomité bei engem Besuch am Abschiebezentrum um Findel begleet huet.

Et gëtt awer, an dat zum gesamte Prisonsberäich, eng Recommendation vum Comité des ministres, vum Conseil de l'Europe, déi zum Beispill als Prinzip festhält, ech zitéieren: «Les journalistes devraient être autorisés à avoir des contacts avec les personnes qui purgent des peines d'emprisonnement, pour autant que cela ne nuise pas à la bonne administration de la justice, aux droits des prisonniers et

du personnel pénitentiaire ou à la sécurité dans les prisons.»

Déiselwecht Recommendation hält iwwregens och en équitablen Accès vun alle Journalisten zu den Informatiounen an dësem Beräich fest.

Hei wär also och eng kloer Regelung am Sënn vum Informationsrecht, net nëmme vun der Press, mä indirekt och vum Public dréngend néideg, an dat ass jo och e Punkt, dee mer an der Motioun drastoen hunn.

Dir Dammen an Dir Hären, den Ofaf vun der Diskussioun ronderëm d'Pressegesetz hunn ech elo mat verschiddene Beispiller scho geschildert, an dass an dësem Dossier d'Press net ëmmer duerch Kompetenz a Sachlechkeet bestach huet an dass zumindest eenzel Leit nach versicht hunn, deenen, déi tatsächlech geschafft haten, de schwaarze Péiter unzdréinen a virun allem deenen, déi net hirer Meinung waren, den Aarm ze bëien.

Victimë woren dobäi net nëmme d'Mediekommission an de Minister, an engem Mooss wéi ech en hei an der Chamber nach net oft erlieft hunn - anscheinend huet souguer eng Réunioun mam ieweichte Chef, dem Här Juncker stattfonnt, wat net onbedéngt fir dee schwätzt, wann e sech dozou hiergëtt -, mä betraff wor och den Ofaf vum Positionéierungsprozess innerhalb vum Presserot, wou e regelrechten Eërdanz vu Setzen an Erëm-zrëckzéie vun Ennerschrëfte stattfonnt huet, iwwer e Bréif an deem d'Kommission opgefuertert gouf, de Projet awer nach eng Kéier ze iwwerschaffen, am Kloertext eigentlech zrëckzezéien, an am allerschlämmsten an eigentlech och total sënnslos d'Spreng vum der ALJ, doduerch dass d'Verlagshaus Editpress do de Comité iwwerholl huet an d'ALJ endgültig zu enger Hausgewerkschaft gemaach huet.

Domat hu mir där, mat der St. Paulus Gewerkschaft UJL, elo zwou, während eng Herd vu Journalistinnen a Journalisten, déi sech net wollte gläich schalte loossen, hir Memberskaart an der ALJ ofginn hunn an elo momentan guer net méi associéiert sinn. Vu dass näischt esou schlecht ass, dass et net och fir iergendeppes gutt kéint sinn, wär dat heite vläicht de Moment, fir zu Lëtzebuerg eng richteg Journalistengewerkschaft ze grënnen, an där d'Journalisten net ënnert der Schlapp vun hire Patrone stinn. Och dat géif zur Pressefräiheet bäidroen, grad esou wéi hofentlech dëst Gesetz.

Ech soen lech merci.

Plusieurs voix.- Très bien.

M. le Président.- Als nächst Riednerin ass d'Madame Mady Delvaux-Stehres agedroen. D'Madame Delvaux-Stehres huet d'Wuert.

Mme Mady Delvaux-Stehres (LSAP).- Merci, Här President.

Obscho scho vill Intervenante vill Interessantes zu dësem Gesetzesprojet hei op der Tribün de Moie gesot hunn, fillen ech mech awer beruff, ee Wuert zu dësem Text ze soen, a sief et nëmme fir dem Laurent Mosar merci ze soen, souwuel als Rapporteur, fir deem excellente Rapport, mä awer och als President, dee mat vill Gedold a vill Engagement déi Kommission presideiert huet, wou mir laang, intensiv an heftig diskutéiert hunn.

Och dobaussen ass vill diskutéiert a gestridde ginn, zwësche Journalisten an Edituren, och d'Juristen hu mat Passioun iwwert de Régime vun der Responsabilitéit vun de Journalisten debattéiert, an iwwert deem ganze Gestreits a Geplänckels, mengen ech awer, wär et gutt ze erënnern, dass mir e Gesetz iwwert d'Meenungsfreiheet an der Press adoptéieren, e Gesetz wat

och dee richtegen Equiliber soll schafen tëschent där Fräiheet, der Pressefräiheet, an deenen anere Mënscherechter - déi da sinn: e Recht op e Privatliewen, d'Présomption d'innocence, de Respekt vun der Eier -, an déi existenziell Fro, ob eng Fräiheet oder ee Mënscherecht deem anere kann oder soll iwwergeuerdnet sinn, déi fënnt wahrscheinlech keng Äntwert oder vill méi fënnt se jee no geographescher Lag a jee no Situatioun eng aner Äntwert.

An dofir ass et derwäert, un déi wichteg Prinzipien erëm ze erënnere, dass d'Pressefräiheet, d'Meenungsfräiheet wichteg ass fir d'Funktionéiere vun enger Demokratie. An heiansdo an eisem alen Europa huet ee vläicht d'Tendenz ze mengen, dass dat jo selbstverständlich war an dass mir déi Pressefräiheet net méi sou vill misste schützen. Wa mir dann awer iwwert d'Grenzen eraus kucken, da stelle mir fest, dass dës Pressefräiheet a ville Länner an der Welt an och an Europa net esou respektéiert gëtt wéi se misst ginn, a mir, déi deenen neie Länner esou gär Lektione maachen, mussen also exemplaresch sinn an den Texter an och an der Praxis, wat de Respekt vun der Pressefräiheet ugeet.

Här President, als net Jurist an och als net Journalist, wëllt ech dat Gesetz hei kommentéiere vum Standpunkt vun deem drëtten Element an der Press, dat heescht de Publikum. Well d'Press ass jo kee Selbstzweck, si adresséiert sech jo un e Publikum, an un e méiglechst groust Publikum.

Als Konsument vun der Informatioun oder als Bierger hunn ech jo eng Erwaardung un d'Press an ech erwaarden, dass se mir vill Informatiounen liwweren, fir dass ech mir kann eng Meenung maache vum Gescheien an der Welt. Dofir fannen ech et och wichteg, dass d'Journalisten hir Informatiounsarbeit kënne maachen, dass se en Accès hunn zur Informatioun - deen hu se iwwert dëst Gesetz nach net kritt, mä dee solle se jo och geschwé kréien - an dass se och grouss Rechter hunn, vill Rechter, och e Recht fir Sourcen ze protégéieren. Als Konsument hunn ech awer och d'Erwaardung un d'Journalisten, dass se eng vérifiéiert Informatioun ginn, well ech wëll mir meng Meenung jo net op falsche Prémissé misse maachen. An ech hunn och d'Erwaardung un d'Press an un d'Journalisten, dass, wann eng falsch Informatioun erausgaangen ass - an dat ka jo ëmmer virkommen - a wa si et mierken, se déi da spontan rektifizéieren.

An dann en nächste Punkt. Ech hu gäre kritesch Journalisten, besonnesch wann hir Kritik spirituellt ass a wann et gutt gemaach ass. Mä ech maache mir awer gär meng Meenung selwer an ech hunn net gär, wann de Journalist mir se virknet an dofir hält ech gären, dass de Journalist an d'Press géifen eng Trennung maachen tëschent Berichterstattung an tëschent Kommentar. Dat sinn d'Erwaardungen, déi ech un eng Press hunn, an dat sinn och eigentlech d'Flichte vun de Journalisten.

Ob déi Flichten elo an engem Gesetz stinn oder an engem Code de déontologie, dat, muss ech éierlech soen, ass mir zimlech egal. Ech ka mat deenen zwou Variante liewen an ech wëll elo net drop agoen, firwat dat do an deem Gesetz steet. Ech sinn och all Moment bereet, wann et am Code de déontologie steet, fir dann d'Gesetz ze iwwerschaffen an et erëm eraus ze huelen. Mä et ass wichteg, dass et enzwouch steet.

Här President, als Bierger sinn ech jo net nëmme Konsument vun der Informatioun, mä ech ka jo och mol en Thema ginn an der Press - an ech schwätzen elo net als Politikerin, well mir si jo meeschtens frou, wann an der Press vun eis geschwat gëtt a mir maache schrecklech vill, fir dass mer iwwerhaupt an d'Press kommen.

(Hilarité)

Ech sinn awer och frou, wann net falsch iwwer mech bericht gëtt, an ech wëll och soen, dass och d'Politiker an d'Politikerinnen e Recht hunn op hir Eier, e Recht hunn, dass hir Présomption d'innocence respektéiert gëtt an dass och hiert Privatliewe respektéiert gëtt: wann och vläicht manner wéi bei anere Leit.

Mä net nëmme Politiker kënnen Opfer gi vun der Press, och normal Bierger, also Net-Politiker, kënnen an der Press schlecht behandelt ginn a sech geschiedegt fillen. An dofir fannen ech et gutt, dass an deem Gesetz iwwert d'Pressefräiheet och drasteet, wéi eng Rechter d'Journaliste mussen respektéiere vun den normale Leit; an dat ass de Respekt vun deenen hirem Privatliewen, de Respekt vun der Présomption d'innocence, de Respekt vun der Eier an och d'Protection des mineurs.

Natierlech sinn déi Prinzipien net nei, si stinn an der bestoender Gesetzgebung an do ass gesot ginn: Déi misst een net onbedéngt an e speziell Gesetz verankeren. Ech fannen dat awer, och erëm als Bierger, gutt, dass sech an engem Text meng Rechter erëmfannen an dass ech mech net muss duerch all méiglech Codé wullen, fir ze fanne wat meng Rechter sinn.

Wann elo déi nobel a wäertvoll Prinzipien och an deem Gesetz stinn, da wäert et jo awer nach gescheien, dass Mënsche sech wäerte beschwéieren an dass se sech attackéiert fillen. An dofir fannen ech déi zwee Mechanismen, déi virgesi sinn, och gutt.

Eischtens den Droit de réponse. Deen ass et jo schonn an der geschriwwener Press ginn an ech fannen et gutt, dass deen op all d'Presseorganer ausgedehnt ass. Ech fannen dat e wichteg Element, fir eben déi perséinlech Fräiheeten do kënne besser ze beschützen.

Dat zweet Element ass déi Commission des Plaintes am Presserot, déi elo obligatoresch ass, a wou een, dee sech geschiedegt, diffaméiert fillt, vrun engem Presseorgan ka reklaméieren, an déi Kommission sollt déi Plainte dann ënersichen an eventuell Recommandatiounen ausschwätzen.

Déi Kommission ass kee Geriicht - ech mengen, dat kann een net oft genuch hei soen -, mä ech mengen awer, dass et eng nützlech Instanz ass fir ze verhënneren, dass d'Leit mussen op d'Geriicht goen, wa se sech attackéiert fillen. An et ass och, géif ech mengen, fir d'Journaliste gutt, dass et esou ee Gremium gëtt, dat am Fong virgeschalt ass.

Här President, a mengen Ae schaaft dat heite Gesetz e gudden Equiliber tëschent der Pressefräiheet an deene perséinleche Rechter. Ech hoffen, dass et sech an der Praxis wäert bewäerten. Ech denke jo net, dass et nach honnert Joer oder méi wéi honnert Joer kritt an ech stëmmen dat heite Gesetz mat guddem Gewëssen.

Ech soen lech merci.

■ **Plusieurs voix.**- Très bien.

■ **M. le Président.**- D'Wuert huet elo den Här Minister François Biltgen.

■ **M. François Biltgen, Ministre délégué aux Communications.**- Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, emol fir d'éischt merci un lech all hei, un d'Orateurs, well ech mengen, dass et eng ganz gutt sachlech objektiv a kritesch Debatt war. Eng Debatt, déi och deem Gesetz Rechnung dréit, well et ass e Gesetz wou vläicht laang dru geschafft gouf, mä ech mengen et gouf gutt dru geschafft, an och wann et doudsécher net op alle Punkte ka perfekt sinn - wéi iwwregens kaum e Gesetz ka sinn -, ass et mengen ech e Gesetz, wat der europäescher Landschaft Modellcharakter huet an och hei op e

grousse Konsens baséiert, wéi de Laurent Mosar dat schonn a senger Aganksried ervirgeruff huet.

Ech wëll hei och him besonnesch merci soe fir déi vill Aarbecht, déi hien an der Kommission gemaach huet, grad wéi ech awer och net wëll verfeelen, de Mataarbechter am Service des Médias et des Communications merci ze soe fir déi vill Aarbecht, déi scho Jore virdru bei eis am Haus gemaach gouf, an och nach weider parallel. De Laurent Mosar hat net nëmmen hei gutt um Text ze schaffen, mä och nach eng onerschütterlech Rou bis zum Schluss, an egal wat ëmmer erëm vun neien Avatare komm ass, huet en déi Rou bewahrt an huet et fäerdeg bruecht, dass mer hei ouni geheitzt ze sinn awer zum Schluss vun der Legislaturperiod en Text virleeën, dee mer ëmmer erëm frësch diskutéiert hunn a wou mer wierklech - mengen ech - all Komma gekuckt hunn.

An ech mengen och dat war eng gutt Saach. Et ass vläicht virdrun ugeklungen, dass een ze vill ëmmer erëm op verschidde Froen zrëckkomm ass, mä bei esou engem wesentlechen Text fir Grondrechter a Fräiheete mengen ech war et scho richtig, dass mer zesummen an där Kommission heiansdo Texter fënnemol gekuckt hunn, mä herno ass eppes erauskomm, wou ech jo haut gespuert hunn, dass e risege Konsens an deem Haus ass.

Ech mengen, dat ass jo och eng gutt Saach, well am Ausland, ech wëll net vun Italien schwätzen, mä wa mer kucke wéi am Ausland iwwer Presstexter a Medientexter diskutéiert gëtt, do kritt ee grouss Ausenanersetzung wou et wierklech drëm geet, fir politesch Aflossnahme ze hunn. Hei hu mer dat fäerdeg bruecht, an dat war vun Ufank un eise Wonsch och als Regierung, fir en ausgewogenen Text ze maachen, wou jiddferee sech kann am grousse Konsens erëmfannen.

An der Mediekommission ass den Text, wéi de Jean-Paul Rippinger gesot huet, verbessert ginn. Dir erlaabt mer als Kommunikationsminister dat awer e bëssen ze relativéieren. Mir hunn eisen urspréngleche Regierungstext op enger Partie Punkte méi staark fonnt wéi deen, deen hei erauskomm ass. Et sinn awer och Punkten, wou ech effektiv soen, dass d'Kommission méi staark ginn ass wéi mir, zum Beispill wat d'Roll vum Conseil de Presse ubelaangt, wou mir net esou staark waren. Opgrond vun deene Gespréicher, déi se mat den interesséierte Kreesser hat, wollt d'Kommission méi wäit goen an ass och méi wäit gaangen.

Ech soen awer och nach eng kéier hei, ech mengen och d'Regierung war ëmmer erëm bereet fir op Texter dann net ze insistéieren an huet hei zesumme mat der Mediekommission eng gutt Aarbecht gemaach. Ech menge bei esou engem Text muss een ëmmer erëm diskutéieren an e Konsens an der Mëtt fannen. Och d'Regierung war bereet mat der Kommission dee Konsens ze sichen.

Wann ech op d'Geschicht vun der Press zrëckkommen, muss een natierlech zrëckgoen, wéi et schonn eng kéier ugeklungen ass, op de Gutenberg. Et muss een ëmmer wëssen, ech soen dat och als Kommunikationsminister, all technesch Revolutioun an der Kommunikatioun huet och ëmmer gesellschaftlech Neierunge mat sech bruecht. Ech soen och ëmmer, well ugeklungen ass, dass am Ufank nëmme Bible gedréckt goufen, och de Luther war net méiglech gewiescht ouni de Gutenberg, soss war iwwerhaupt net iwwert eng Kierchereformatioun an deem Mooss diskutéiert ginn.

Bei der Press kann een zrëckgoen, zu London gouf et déi éischt Zeitung, dat war d'„Weekly News“, 1624. A Frankräich gëtt den Théophraste Renaudot 1631 mat senger „Gazette“ als éischte Créateur vun enger Press ugesinn. An och schonn deemools, wann een do zrëckgeet, war eng grouss Diskussion: Wat ass méi wichteg, de Fait oder de Commentaire? Déi Zäit war de Fait u sech dat Wichtegst, dat heescht „les nouvelles“, et huet een eppes missen nei, frësch um Ball, ënnert d'Leit bréngen. Och schonn deemools gouf et awer Diskussionen: Wann ech wëll eppes ganz séier ënnert d'Leit bréngen wat nei ass, ass et dann och richtig oder hunn ech ze séier à chaud reagéiert? All déi Froen, déi mer eis haut stellen, gëtt et schonn zënter Jorhonnerte wou et d'Press gëtt.

Et muss een och wëssen, wann een op d'Geschicht zrëckgeet, an dat ass ee vun den Haaptpunkte wa mer iwwert d'Cascade diskutéieren: Et muss ee wëssen, dass deen, deen d'Muecht hat, déi Zäit wou d'Press erfonnt gouf, den Imprimeur war. An dohier ass och déi Verlagerung komm op den Imprimeur. Dat war deen Einzegen, deen u sech d'wirtschaftlech an och d'technesch Muecht hat, iwwerhaupt eng Zeitung erauszubringen. Dee war méi wichteg wéi den Auteur an den Editeur. Ganz oft war en awer och Auteur an Editeur. Mä den Imprimeur war dee Wichtegsten.

Dat huet da mat sech bruecht, dass nach bis elo, wou mer dëst Gesetz an och dës Verfassungsännerung stëmmen, den Imprimeur dee war, deen, wann ee wollt kucken, wem gëss de d'Schold, wie klos de un, dee Leschte war, deen ee fonnt huet, an deen huet dann déi lescht Responsabilitéit sollen droen. Dat ass haut net méi esou. Ech menge jiddferee kann haut op sengem Bordcomputer, Heemcomputer, Imprimeur spillen. Dofir ass et scho richtig, dass mer net méi vum Imprimeur schwätzen.

Deen, deen haut d'Muecht huet, ass u sech den Editeur. Ech kommen nach eng kéier op d'Roll vum Editeur am Pressewesen zrëck. Deen deen haut d'Muecht huet ass den Editeur, obwuel ee sech kann d'Fro stellen, an der neier Welt, mat den neien Technologien, ob net den Diffuseur - wéi och d'Chamberkommission dat hei erageallt huet - vläicht an Zukunft déi gréisste Muecht huet, well deen et u sech ass, deen elo décidéiert: Geet elo iergendeppes nach méi wäit weider wéi den Editeur dat kann diffuséieren?

Ech wëll awer och soen, dass een zum Beispill bei deem Text d'Roll vum Diffuseur an deem Cascade-system muss kucken, wéi dat evoluéiert. Ech soen och nach eng kéier hei wat ech an der Chamberkommission gesot hunn: Ech hu vum Juristeschen aus e puer Doubten, ob mer dat wierklech uerdentlech ëmraht hunn oder net. Och do muss een dann, wéi an der Motion och verlaangt gëtt, no drai Joer kucken: Wat huet dat bruecht, wat huet dat net bruecht? Mä ech wëll awer der Kommission zegutt rechnen, dass se déi geschichtlech Evolutioun vum Muechtverhältnis vum Imprimeur, deen haut keng Muecht huet, zum Editeur respektiv an Zukunft vläicht ëmmer méi zum Diffuseur awer hei scho virausgezunn huet.

Wann een e Pressegesetz mécht, muss een haut nom Equiliber vun de Rechter kucken, wéi och fréier, mä awer haut vill méi wéi fréier, well mer awer an enger anerer Welt liewe wéi déi nach, déi d'Verfassung deemools consacréiert huet, wou se gesot hunn, keng Zensur dierf agefouert ginn. Et ass och gutt, dass d'Verfassung deen Text bäibehält. Haut liewe mer an enger Welt wou ee muss kucken, den Equiliber tëschent Grondrechter a Grondfräiheeten ze maachen. Op där enger Säit fanne mer do souwuel d'Liberté d'expression wéi

awer och d'Recht vum Bierger, Informatiounen ze kréien.

Ech mengen et dierf een d'Pressefräiheet net nëmme gesinn, dass een d'Recht huet fir ze soen, ech dierf elo schreiwe wat ech wëll an ech muss dat diffuséiere wat ech wëll. Et muss een och op där anerer Säit d'Recht gesi vum Bierger, fir Informatiounen ze kréien. Doderch ass och de Journalist respektiv d'Zeitungen e gewëssene Serviceprovider par rapport zu de Fräiheeten, well wann deen et net mécht, da kënn de Bierger net un d'Fräiheeten. Dat ass dee Block vu Recht a Fräiheet, deen op där enger Säit steet.

(Coups de cloche de la Présidence)

Op där anerer Säit hu mer natierlech d'Grondrechter an d'Fräiheete vun deem Eenzelnen, d'Madame Delvaux sot et virdrun, éischter perséinlech Fräiheeten, an déi mussen respektéiert ginn.

Natierlech, wa mer elo soen, wéi maache mer deen Equiliber, muss een dovunner ausgoen, dass deen éischte Block, deen ech genannt hunn, vläicht awer méi wichteg ass, well deen e Grondprinzip ass, deen awer muss - wéi och den Artikel 10 vun der Mënscherechtskonvention et seet - an engem Geescht vu Proportionalitéit ausgeluecht ginn. Dat heescht e kann ageschränkt ginn, mä e kann ëmmer nëmme sou wäit ageschränkt ginn, wéi et och tatsächlech in concreto néideg ass, fir eben déi Grondfräiheeten a -rechter vun deem Eenzelnen ze protégéieren. Dofir muss all Text emol prinzipiell sech op d'Liberté d'expression an op d'Recht fir deen Eenzelnen op Informatioun beruffen.

Da kommen ech zum Punkt, dee jo besonnesch déi lescht Zäit ëmmer erëm opgeworf gouf, deen awer vun Ufank un am Raum stoung: Maache mer e groust Gesetz oder maache mer Autorégulation? Regléiere mer d'Froen iwwert de Code de déontologie, iwwert de Conseil de Presse, dee selwer och Disziplinrecht huet? Nun ass meng Opinioun, egal op wat fir engen Domänen ech aktiv sinn, bekannt. Ech soen et oft genuch, am Aarbechts- a Sozialrecht, ech sot et ganz vill als Telekomminister: Ech si méi frou, an där Welt an där mer liewen, wa mer net alles versichen iwwert d'Gesetz ze regelen, well et gëtt ëmmer méi schwierig alles iwwert d'Gesetz ze regelen. Ech sinn en Unhänger vun Autorégulation, voire vu Corégulation. Déi Diskussion hate mer och am Mediagesetz, wou mer och amgaange sinn drun ze schaffen. Ech sti prinzipiell dofir an. Ech hu léiwer, et gëtt Autorégulation a Corégulation, wéi et gëtt alles iwwer Gesetz regléiert.

Elo muss een awer d'Virgeschicht vun deem Gesetz gutt kennen. Wat d'Virgeschicht vun deem Gesetz ubelaangt, huet de Jean-Paul Rippinger dat elo hei gemaach. Mir hunn net eréischt zënter 1999 ugefaangen iwwer nei Pressegesetze ze diskutéieren. Do gouf et souwuel bei de sukzessive Regierungen wéi awer och bei de Journalisten a bei hire Verbänn während Jorzéngten Iwwerleeungen dozou, also et ass näischt Neits.

Mä d'Virgeschicht hei vun dëser Legislaturperiod war einfach déi, dass et eng Partie vun Urteeler gouf zu Lëtzebuerg, wou sech d'Fro gestallt huet: Si se kompatibel mat der Mënscherechtskonvention oder net? Et sinn der jo och da bis op d'Mënscherechtskonvention gaangen, wéi déi berühmte Fierschtergeschicht, wou dann eng Partie interessant Saachen erauskoumen, och iwwregens fir dat heite Gesetz. Nämlech déi, dass den Artikel 1382 an anerer vum Code civil, déi soen, jiddferee muss fir de Schued deen e mécht opkommen, prinzipiell net géint d'Pressefräiheet verstéisst, mä dass am konkrete Fall e muss esou ausgeluecht ginn nom Principe de proportionnalité, dass en

awer net d'Pressefräiheet a Fro stellt.

Dat war fir eis och als Regierung eng wesentlech Bestätegung vun där Philosophie wou mir dra waren. An am Zitatiounsrecht konkret huet deen Uerteel eis gesot, wat déi Jurisprudenz virdrun zu Lëtzebuerg falsch gemaach huet, an deen Text dréit elo selbstverständlech där Jurisprudenz vum Mënscherechtshaff Rechnung. Mä mir haten natierlech dee Problem, an deen hu mer och an Zukunft, dass mir eben e klengt Land sinn an dass mer net honnerte vu Presseprozesser kréien. Gott sei Dank, soen ech, dass mer net honnerte vu Presseprozesser hunn!

Mä doduerch hu mer, aneschtens wéi am Ausland, dann do net e risegen Echafaudage vu Jurisprudenzen, déi herno fest do stinn, mä d'Jurisprudence ponctuelle, a si versicht zu eppes ze kommen.

Dobäi ass awer komm, dass et eng Zäit vun Onsécherheet war an dass déi Journalisteverbänn, mat deene mer geschwat hunn, iwwregens och grad wéi de Conseil de Presse, wéinst eiser klenger Gréisst, an en fait dass een deen anere kennt, eis als Regierung mat op de Wee ginn hunn, mir hätte gären, a besonnesch ebe well déi Jurisprudenz dunn nach net ofgesécher war, e Pressegesetz, wat kloer ass, wat net nëmme e reng juristesche Charakter huet, net nëmme an e puer Sätz grouss Prinzipie sinn, mä wat esouwuel fir de Rächter wéi fir de Journalist pedagogesch an och ofséchernd wirkt.

Dat war déi Diskussioun, déi mir haten, an dat war déi Zäit déi virherrschend Meinung, an dofir hu mir deen Text och esou gemaach, dass mer gesot hunn, eng Partie Saachen, déi een net bräicht ze schreiwen, schreiwe mer awer, fir och sécher ze sinn, dass de Richter op dee Wee geet, dat anhält, an dass mer och sécher sinn, dass de Journalist weess, dës le départ, wat muss ech maachen, wat muss ech net maachen, fir och conforme ze sinn a fir ofgesécher ze sinn, dass net iergendeen herno op eemol Saache fënnt, fir mech a Fro ze stellen.

Wann ech als Journalist veronsécher sinn, ier dass ech mä Bic huelen a schreiwen, oder mäi Laptop huelen a schreiwen, an dat veröffentlechen, jo da géing ech vläicht verschidde Saachen net schreiwen, net veröffentlechen, an dat ass net gutt fir d'Pressewelt. Dat war d'Ursaach, firwat dass mer dat heite gemaach hunn. Mir sinn awer absolut d'accord, dass wann elo en Emdenke kennt, wann elo deen neie Conseil de Presse, an deen ech all Hoffnung leeën, seet, mir ginn op de Wee vun engem Code de déontologie. Mir hunn och, an dat ass och eng Verfassungsfro, wéi wäit e Code de déontologie iwwerhaapt ka rechtsverbindlech sinn oder net. Dee kann dat doudsécher zum aktuellen Artikel 36 net sinn. Wa mer also e rechtsverbindleche Code de déontologie kréien, kann een absolut erëm, op verschidde Punkte selbstverständlech, e subsidiaresche Charakter vum Pressegesetz an enger zweeter Phas maachen.

Ech mengen, et muss een elo kucken, wat bréngt d'Gesetz. Mir mussen kucken, wéi schafft dee Conseil de Presse elo an Zukunft: Ech mengen, dass, nodeem dass dëst Gesetz gestëmmt ass, erëm vill Rou kennt an dass dee Conseil de Presse dierft mat alle Kräfte gutt zesumme schaffen, an da kucke mer dat doten an drai Joer eis nach eng kéier un. Mä en attendant, mengen ech, ass et awer gutt, dass all déi Prinzipien elo emol an engem Text stinn. Wann se herno an engem Text sti wou se besser stinn, ass dat net eppes wou mir eis missten op de Kënn späitzen, au contraire, mä dann ass dat eng normal Evolutioun.

Just wat d'Droits an d'Devvoirs ubelaangt an d'Responsabilité civile, do huet sech nämlech déi Fro gestallt, schreiwe mer guer näscht an d'Gesetz a mir soen, majo de Riichter muss d'Jurisprudenz vum europäesche Mënschegeiichtshaff unerkennen, oder schreiwe mer alles an d'Gesetz. Mir hu vill an d'Gesetz geschriwwen, mir hunn och deen Artikel drageschriwwen, wou mer gesot hunn, den Artikel 1382 gëtt interpretéiert am Liicht vun den Droits et Devvoirs wéi mer se hei fixéieren. Ech deelen do nach wie vor net d'Approche vum Rapporteur, dee mengt, mir hätten do wëllen e Régime dérogatoire aféieren. Wann een de Statsrot noliest, deen denkt dat och net. Mir hate jo och gréisser Diskussiounen doriwwer. Ech soen awer nach eng kéier, dass ech mengen, dass am Endeffekt et esou oder esou erauskënnt, mä ech soen awer, dass mir och deen Artikel esou geménzt hate während enger Zäit wou d'Jurisprudenz net sécher war, wou zu Stroossbuerg nach net alles décidéiert war, dass mer awer wollte Rou an d'Spill bréngen an einfach hei kloer Texter schreiwen.

Ech hu vun der pedagogescher Valeur geschwat vum Text. Ech mengen, och fir d'Leit dobaussen ass et gutt wann een esou en Text huet, wou d'Droits et Devvoirs vum Journalist kloer dra stinn. Och dat bréngt eng gewësse Rou mat sech.

Wéi gesot, et ass mir egal wou deen Text steet, mä iergendwou muss deen esou stoen, dass jiddereen Zougank zu deem Text huet.

Ech wëll awer e puer Wuert an dësem Haus soen iwwert d'Roll an d'Verhältnis vum Editeur par rapport zum Journalist, ëmsou méi wou dat och eppes ass, wat mech als Aarbechtsminister ganz staark betrëfft, a well dat och eng Diskussioun war, déi zum Schluss nach eng kéier gefouert gouf. Et muss ee ganz einfach wëssen, dass den Editeur en Entrepreneur ass. Dat ass e Wirtschaftsunternehmen spezieller Aart. Natierlech spillt et eng Roll, et spillt d'Roll vum véierte Pouvoir am Land. Et huet ganz vill Verantwortung ze iwwerhuele par rapport zu de Leit. Et ass awer e Wirtschaftsunternehmen an et muss och kënne wirtschaftlech funktionéieren. Dat ass kee Selbstzweck, do musse Suen era kommen, well et gi jo och Suen eraus.

Also muss een dat ëmmer am Kapp hunn, wat och mat sech bréngt, dass déi Journalisten, déi am Haus schaffen, déi e Contrat de travail hunn, Salariée sinn an dass déi e Lien de subordination hunn; dass et evident ass, dass muss kënne den Editeur soen, ech hätt elo gären dat oder dat. Dat muss einfach kloer sinn, an dat kennt och aus dësem Text implicite eraus, dass de Journalist net einfach ka schreiwe wat e wëllt, mä e muss do schonn dat maache wat den Editeur gären hätt, mä - an dat ass en Artikel, wou ech ganz frou sinn, dass en dra stoe bliwwen ass - de Journalist huet awer och eng intellektuell Valeur an en huet eng juristesch Responsabilité ze droen, an déi dréit e mat senger Ënnerschrëft. An ech géif mengen, dass et esouguer normal wär, wann et net géif am Text stoen, mä ech hu léiwer et steet dran, dass wann en Editeur zu engem Journalist seet, du dierfs dat net schreiwen, dass en net da kann eegemächtig, wann et ëm substanzieel Saache geet, op eemol an engem Text, deen ënner engem Nom de plume vun engem Journalist eraus kënnt, elo soen, elo gëtt dat dote gestrach, oder et gëtt ëngemodellert esou wéi ech et gären hätt. Dat geet intellektuell net an ech mengen, et ass och richtig dass mer deen Equilibre hei esou duergestallt hunn.

Dat dote Recht, dass en Artikel, deen ënner enger Signature vun engem Journalist veröffentlecht gëtt, net kann eegemächtig sub-

stanziell verännert ginn, huet eigentlech näscht mat den Droits d'auteur ze dinn. D'Droits d'auteur ass erëm eng aner Geschicht. D'Droits d'auteur war och eng laang Diskussioun. De Laurent Morsar huet hei laang a breet erkläert, wéi elo de Prinzip ass. Dat ass erëm eng aner Geschicht. Dat gëtt am Contrat de travail, oder am Contrat de louage d'ouvrage, wann et e fräischaffende Journalist ass, geregelt.

Ee Wuert zu der Clause de conscience. D'Renée Wagener sot virdrun, deen éischten Text vun der Clause de conscience hätt hatt léiwer gehat. Ech och als Aarbechtsminister, well ech e méi korrekt fonnt hu par rapport zum Droit du travail. Ech war awer selwer bereet, well d'Editeurs net frou waren ee Moment, ech sinn elo net méi esou sécher, opgrond vu leschte Saachen déi ech gelies hunn. E steet awer elo esou do wéi en ass. Ech hat d'Impressioun dass d'Editeurs awer zu Recht gefaart hunn, do kënnte Schuedenersatzforderungen u si kommen, a mir waren eis eens an der Chamberkommissioun fir ze soen: Gutt, mir maachen elo net eppes, wou op eemol herno riseg Prozesser géint d'Medie kommen. Dat war ni an eisem Sënn, mä mir maachen et esou, dass awer de Journalist, dee wéinst der Clause de conscience ophält, Recht op de Chômage kritt, an dofir war ech als Aarbechtsminister och bereet an de Chômagetexter esou ze wullen - souwisou, esou vill Fäll wäerten et zu Lëtzebuerg net ginn -, fir do eppes ze maachen. Mä ech mengen och dat ass awer eng wichteg Saach wou mer en derogatiivt Recht fir de Journalist era bruecht hunn, well en awer net nëmme e Salarié ass, mä awer och eng gewëssen eege Verantwortung ze droen huet.

Dann e Wuert zu de Pigisten, de Fräischaffenden. Dat ass eppes wat et ëmmer erëm gëtt am Journalismus, an zu Recht gëtt et dat, well et gi jo fräischaffend Journalisten. Wann zum Beispill e groussen Nodeel bei eisem aktuelle Pressewiese bestanen huet, dat ass dass eigentlech nëmme e Journalist konnt eng Journalistekaart kréien, deen och an engem Salariatsverhältnis war, während een, dee fräischaffend war, net konnt eng Journalistekaart kréien. Et ginn awer vill fräischaffend Journalisten, a besonnesch wat de Recherchejournalismus ubelaangt, de richtigen investigative Journalismus, do ginn et der eng ganz Partie. Dofir ass et scho wichtig, dass mer dat och consacréiert hunn. Et gëtt natierlech ëmmer erëm d'Gefor vun de Faux-indépendanten, wou et scho Fäll gouf, déi och konnte geléist ginn, a wou natierlech den Aarbechtsminister net frou ass, wann et Faux-indépendant gëtt. Just Journalismus mécht et net ëmmer einfach fir erauszefannen, wat ass e Faux-indépendant, wat ass e reellen Indépendant. Gitt awer emol dovunner aus, dass den Aarbechtsminister déi dote Problematik net vergësst.

Nach e bësse mat der Geschicht Relatioun, wat ass d'Roll vum Editeur, ass dann och deen Artikel vun der Transparenz komm. D'Madame Wagener sot virdrun, si wär net frou gewiescht, dass ech gesot hunn, d'Kommissioun sollt op deen Artikel verzichten. Madame Wagener, ech soen dat nach eng kéier, ech fannen, dass deen Artikel gutt ass. Ech fannen awer och, dass et elo net deen ass, mat deem alles soll stoen a falen. Et ass bestëmmt net dee wichtigsten Artikel an deem ganze Gesetz, an dofir, well et och drëm gaangen ass, an et geet nach haut drëm, dass mer mat deem Gesetz net d'Leit auserneen dividéieren, mä zesumme féieren, hunn ech do vehement plädéiert, fir lech ze soen, majo kuckt elo hei

net dorop, a verzichte jiddefalls drop, wann dat Rou bréngt. Ech hoffen, dass dat awer trotzdem kënnt.

Den Artikel gouf vu bal kengem gefuerdert. Et war d'Regierung, déi selwer an de Projet geschriwwen huet, dass mer scho mengen, dass eng gewëssen Transparenz ubruecht ass, well et jo net hei bei dem Editeur ëm eng Entreprise wéi eng aner geet, mä eng, déi eng gewësse Verantwortung huet, an dass d'Leit och sollen e gewëssent Recht hu fir ze wëssen, wien do dran ass. Do ass et allerdéngs esou, dass ganz vill, och hei zu Lëtzebuerg, elo an der leschter Diskussioun da vu sech aus fräiwëlleg esou Saache publizéiert hunn.

Mä nach eng kéier soen ech, dass dat net de spréngende Punkt ass, mä ee vu verschiddene Punkten, déi hei sinn. Fir mech ass de spréngende Punkt hei d'Liberté d'expression wierklech no vir ze bréngen, déi als Prinzip ze verankeren, awer och an engem vertrauensvolle Prinzip, an engem responsabilitésgedroenen Equilibre hei duerchzesetzen. Ech mengen an deem Sënn ass dat Gesetz ganz gutt.

Et léist net alles. D'Aide à la presse ass ugeschwat ginn. Dozou wëll ech awer just soen: Aide à la presse p.r. zu «concentration». Gitt mol dovunner aus, dass mer e klengt Land sinn. Natierlech, wann een hei eng Zeitung huet, déi eng Oplag vun 80.000 huet, dann ass dat riseg an dann ass et schwierig fir eng aner Zeitung fir op déiselwecht ze kommen, mä am Ausland ass dat Peanuts. Dofir muss een awer och oppassen, fir net eis hei ze vergläiche mat Frankräich oder Däitschland an op eemol ze mengen, mir missten eng Konzentration hei um Lëtzebuerger Plang esou regléieren, wéi se an Däitschland oder Frankräich oder an Amerika misst regléiert ginn.

Mir sinn e klengt Land a wa mir ufänke kengem méi ze erlaben, wirtschaftlech grouss ze ginn an alle Pressegruppen, déi mer hunn, wëllen ze soen, Dir musst nach ëmmer méi kleng ginn, jo dann erlabe mer och deenen net, an engem wirtschaftleche Kampf an der Groussregioun ze bestoen. Dofir mengen ech mat allen d'Aide-à-la-presse-Gesetz, dat ass jo virdru geännert ginn. Regelméisseg kommen nach nei Réglementatiounen eraus vun der Regierung, fir dat an engem uerdentlechen Equilibre ze behalen, mä ech mengen, dass de Prinzip vun deem Pressegesetz nach wie vor net esou schlecht ass, och wann ee ka mat alle Modalitéite frësch diskutéieren.

Mir sollen net op eemol déi kleng Lëtzebuerger Diskussioun op eng aner bréngen. Kleng Lëtzebuerger Diskussioun - Dir musst dovunner ausgoen, dass mer hei Presseorganer hunn. Quotidiens, déi 4.000, 5.000, 6.000 oder awer net vill méi Oplag pro Dag hunn. Ouni Aide à la presse kënnten déi net iwwerliewen. Dat ass déi eng Säit an déi aner Saach ass, dass mer awer och net solle soen, mir brauchen nach just eng staatlech finanzéiert Press. Dofir fannen ech den Equilibre, deen d'Aide-à-la-presse-Gesetz bréngt, grosso modo net schlecht.

Accès à l'information, dat ass scho richtig hei gesot ginn, dat ass keng Saach, déi eenzeg an eleng de Journalist ugeet. Déi geet jiddereen eppes un. Dat ass keng einfach Saach. Well natierlech muss mer och do kucken, dass net eenzel Informatiounen erauskommen. Bei Accès à l'information muss och deen Eenzelnen nach ëmmer kënnen geschützt ginn. Ech dierf jo och net op eemol lo eppes vum Stat wëllen erauskréien iwwert deen Accès à l'information, wat mäin Noper ugeet. Do schaffe mer an der Regierung drun. Ech hoffen, dass dann och déi Viraarbechte kënne vun der nächster Regierung esou séier wéi méiglech ofgeschloss ginn.

Mir schaffen och, soen ech dann als Kommunikatiounsminister, um Dateschutz, wou mer scho Réuniounen hate mam Conseil de Presse, a wou mer awer elo näscht wollten - an do ware mer eis eens - iwwert de Knéi brechen, mä dat sine ira et studio ugoen, an dann an deem neien Dateschutzgesetz - well dat si mer och amgaangen ze iwwerschaffen - och do déi Fro nach eng kéier opwerfen.

Dir Dammen an Dir Hären, dat waren dann och déi puer Grondwerleungen, déi ech hei wollt maachen. Och vu mir aus soen ech, dass dat heite Gesetz doudsécher an deenen nächste Joren op deem engen oder aneren Artikel ofgeännert gëtt. Mä ech mengen, dass et a senge Grondausrichtungen e gudde Worf ass. Ech si frou iwwert de Konsensus. Dir wäert och nach gesinn, dass et e Gesetz ass, mat deem mer - an dat huet elo schonn ugefaangen - am internationale Vergläich als Modelland duergestallt gi fir Pressefräiheet. Ech mengen dat ass eppes, wou mer sollten alleguerten heibannen zesummen houfreg drop sinn.

Ech soen lech merci.

■ Plusieurs voix.- Très bien.

■ M. le Président.- D'Diskussioun ass elo ofgeschloss. Ier mer zur Lecture an zum Vote kommen, komme mer awer fir d'éischt zum Second vote constitutionnel vum Revisionsprojet 3934 iwwert den Artikel 24 vun der Verfassung.

Et sief drun erënnert, dass bei dësem Vote vun dëser Verfassungsrevisioun nom Artikel 114 ofgestëmmt gëtt. Dat heescht, dass mindestens zwee Drëttel vun den Deputéierte mussen dofir stëmmen an datt de Vote par procuratioun net erlaabt ass.

D'Wuert huet elo de Rapporteur vun der Verfassungsrevisioun, den honorabelen Här Jean-Paul Rippinger. D'Viraussetzung, fir dass mer mam Gesetz conforme sinn, ass, dass dat doten elo fir d'éischt gestëmmt gëtt.

■ M. Jean-Paul Rippinger (DP), rapporteur du projet de révision 3924.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, Dëschdeg, de 27. Januar 2004, hu mer hei dee Projet de révision vum Artikel 24 vun der Verfassung gestëmmt. Ech hunn deemools Folgendes gesot: „Wann d'Chamber haut der Revisioun vum Artikel 24 vun eiser Verfassung zoustëmmt, dann dréckt se domadder onweigerlech hire Wëllen aus, nach dës Legislaturperiode de Projet de loi 4910 iwwert d'Liberté d'expression dans les médias, dat sougenannte Pressegesetz, hei am Plenum ze diskutéieren an zu enger Ofstëmmung ze bréngen.“

Et war also de Préalabel, den Artikel 24 vun eiser Verfassung ze änneren, ier mer dat Gesetz vun haut also kënnen ofstëmmen. No dem Artikel 114 vun eiser Verfassung, där neier Redaktioun, ass jo en Délai vun drai Méint virgesinn, a wann an deem Délai keen e Referendum ufreet, da kënnt deen Text, dee mer deemools ugeholl hunn, zu engem zweete Vote. Vu dass jo awer keen Einzelne vun den Deputéierten an och keng Grupp vun den Deputéierten a keng Fraktiounen esou e Referendum ugefrot hunn, fir den Artikel 24 ze änneren, kënne mer e roueg hei zur Ofstëmmung bréngen, an zwar an där Teneur, wéi mer deen Artikel de 27. Januar 2004 hei ugeholl hunn, nämlech: Den éischte Saz vun deem Artikel, dee mat Nodrock d'Pressefräiheet consacréiert, bleift bestoen. Dee bezielt sech dann op jiddfer Bierger an op jiddfer Form vu Pressefräiheet, dat heescht déi geschriwwen Press, déi geschwate Press an déi televiséiert Press.

De Saz iwwert d'Zensur, dass déi ni kann hei zu Lëtzebuerg agefuert ginn, bleift bestoen, an d'Sätz 3, 4 a 5 bleiwe gestrach,

well se net méi zäitgeméiss sinn. Dat si folgend Alinéaen, déi esou redigéiert sinn: D'Journaliste brauche kee Cautionnement ze leeschte méi, dat heescht eventuell Amenden ze bezuelen. Dat ass net méi zäitgeméiss. Den Droit du timbre ass ofgeschaaft an d'Responsabilité en cascade hu mer aus der Verfassung erausgehol. Mir hunn et elo, wéi dat jo haut de ganzen Dag ugeklongen ass, an dat neit Gesetz erageschriwwen.

Deemno ass keen Hindernis méi do, Här President, fir dass mer den Artikel 24 vun der Verfassung a senger neier Versioun haut hei ofstëmmen.

Ech soen lech merci.

M. le Président.- D'Wuert dozou huet nach den Alex Bodry gefrot.

M. Alex Bodry (LSAP).- Jo, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech mengen, et brauch een net méi déi Debatt nach eng Kéier ze féieren, déi mer viru gutt dräi Méint hei an der Chamber gefouert hunn. Deen heiten Text mécht eppes, wat mengen ech richteg ass. En hält d'Responsabilité en cascade aus der Verfassung eraus. Mat deem Vote duerno bréngt mer se an eis normal Législatioun eran.

Ech verheemlechen net, dass meng Partei Demandeur ass fir, wat d'Press ugeet, och de Prinzip vum Pressepluralismus méi staark och an der Verfassung ze verankeren. Dat geschitt mat deem heiten Text net, sou dass mer mengen, dass mer also hei net e Schlussstréch zéien, well eis verfassungsgeberech Aarbecht an deem dote Beräich ugeet, mä dass och eng nächst Chamber als Constituante nach eng Kéier deen dote Volet op de Métier huelen an do nach zousätzlech Prezisiounen an d'Verfassung eraschreiw muss. Dat gesot, wäert eis Fraktioun deen heiten Text stëmmen.

M. le Président.- Freet soss kee méi d'Wuert? Den Här Urbany freet d'Wuert. Här Urbany, Dir hutt d'Wuert.

M. Serge Urbany (déi Lénk).- Här President, ech hat beim éischte Vote hei géint déi Verfassungsännerung gestëmmt, well de Principe de la cascade eben elo aus der Verfassung erausgehol gëtt. An och wann dat elo garantéiert gëtt an deem neie Pressegesetz, esou ass awer net méi déi Brems do an Zukunft, fir eventuell engem spéidere Législateur net ze erméiglechen, de Principe de la cascade erëm ofzeschaffen. Ech hätt kee Problem dobäi gesinn an ech hätt et noutwendeg souguer fonnt, dass dee Prinzip do an der Verfassung einfach dra bliwwer wäert als Garantie och an Zukunft.

Ech hat och nach kritiséiert deemools beim éischte Vote, dass mer elo deen Text erëm hierstellen an där Form, wéi en 1856 beim Statsstreich vum Wëllem dem Zweeten an d'Verfassung agefouert ginn ass, a während awer déi Verfassung 1848 an 1868 eng ganz Partie Saache virgesinn hat, déi an déi Richtung gaange si vu méi Garantien. Duerfir wäert ech och dës Kéier géint deen Text hei stëmmen.

M. le Président.- Den Här Minister Biltgen huet d'Wuert.

M. François Biltgen, Ministre délégué aux Communications.- Jo, ganz kuerz.

Ech wëll nach eng Kéier drop hiweisen, zu deem dote leschte Punkt, dass mer net méi an darselwechter Welt liewen, och techesch gesinn, wéi deemools. Wann dat deemools - iwwregens net nëmmen fir de Bierger - an der Verfassung stung - do ass och zum Deel un de Stäit geduecht ginn an net nëmmen un de Bierger -, da war dat deemools aneschtens. Haut si mer an enger anerer technologiescher, juristescher Welt,

esou dass ech net mengen, dass déi Gefor, dass elo iwwerhaapt kee méi verantwortlech wier fir eppes, géif bestoen, wann näischt méi an der Verfassung steet.

Ech menge schonn, dass et duergeet iwwert de Principe, wee penal ze vill Verantwortung dréit an deenen dote Fäll. Dat ass penal an zivil, also zivil a penal, dass dat duergeet, wann een dat am Gesetz stoe léisst. An ech sinn och nach eng Kéier frou, dass eben déi aner Saachen, déi Errungenschaften, déi deemools de Constituant am 19. Jorhonnert erobert huet, nämlech d'Pressefräiheet iwwerhaapt ze kréien, dass een déi Referenz dra stoe léisst. An ech fannen, dass d'Cascade net méi dran ass, gëtt awer just an där doter Hisicht dem Text 24 eng ganz aner Vue.

Ech wëll dann, Här President, zum Schluss och nach eng Kéier hei merci soen, net nëmmen am Numm vun der Regierung, mä och am Numm vum Premierminister, deen net kann haut hei sinn, well e war hei, mä en huet nach aner Verpflichtungen, mä deen deen Dossier hei ganz staark, vun Ufank un ech wëll net soe matbegleet, mä matgestalt huet. Mir sinn alleguer frou an der Regierung, dass dat haut iwwert d'Bühn geet.

Plusieurs voix.- Très bien.

M. le Président.- Ier mer elo ofstëmmen, erënneren ech drun, datt d'Chamber an hirer Sitzung vum 27. Januar den Artikel 24 vun der Verfassung a folgenden Termë gestëmmt huet.

Lecture du texte du projet de révision 3924 (par M. Jean Spautz)

Den Artikel 24 vun der Verfassung ass gelies an ugehol.

Mir stëmmen also elo am Second vote iwwert dee virleienden Text of.

Second vote constitutionnel du projet de révision 3924

Déi derfir si stëmme mat Jo, déi dergéint si mat Neen oder si enthalen sech.

Dir musst perséinlech stëmmen. Et ass kee Vote par procuration virgesinn.

D'Ännerung vum Artikel 24 vun der Verfassung ass ugehol mat 46 Jo-Stëmmen an 1 Nee-Stëmm.

Ont voté oui: Mme Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mme Marie-Josée Frank, MM. Marcel Glesener, Jean-Marie Halsdorf, Norbert Haupt, Nico Loes, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Patrick Santer, Marco Schank, Jean Spautz, Mme Nelly Stein, MM. Théo Stendebach, Nicolas Strotz et Fred Sunnen;

Mme Simone Beissel, MM. Jeannot Belling, Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Mme Agny Durdu, MM. Gusty Graas, Paul Helminger, Claude Meisch, Mme Maggy Nagel, MM. Jean-Paul Rippinger, Marco Schroell et John Schummer;

M. Alex Bodry, Mmes Mady Delvaux-Stehres, Lydie Err, MM. Ben Fayot, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch et M. Georges Wohlfart;

MM. Jean Colombero, Fernand Greisen, Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen;

MM. François Bausch, Camille Gira, Jean Huss, Mmes Dagmar Reuter-Angelsberg et Renée Wagener.

A voté non: M. Serge Urbany.

Eng Dispens vum zweete Vote constitutionnel ass net erfuerdert. Déi ass erlaanscht.

Da komme mer elo zur Lecture vun den Artikelen vum Projet de loi 4910.

Lecture du texte du projet de loi 4910 (par M. Nico Loes)

D'Artikelen 1 bis 86 si gelies an ugehol.

Dir Dammen an Dir Hären, mir kéimen dann elo zum Vote vum virleiende Projet 4910.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 4910 et dispense du second vote constitutionnel

Déi fir de Projet si stëmme mat Jo, déi aner mat Neen oder si enthalen sech.

De Projet de loi 4910 ass ugehol mat 57 Jo-Stëmmen an 1 Abstentoun.

Ont voté oui: Mme Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mme Marie-Josée Frank, MM. Marcel Glesener, Jean-Marie Halsdorf, Norbert Haupt, Nico Loes, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Mme Ferny Nicklaus-Faber (par M. Lucien Clement), MM. Patrick Santer, Marcel Sauber (par M. Marco Schank), Marco Schank, Jean Spautz, Mme Nelly Stein, MM. Théo Stendebach, Nicolas Strotz, Fred Sunnen, Lucien Weller (par M. Jean-Marie Halsdorf) et Claude Wiseler (par M. Théo Stendebach);

Mme Simone Beissel, MM. Jeannot Belling, Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Emile Calmes (par M. Gusty Graas), Mme Agny Durdu, MM. Gusty Graas, Paul Helminger, Alexandre Krieps (par Mme Maggy Nagel), Claude Meisch, Mme Maggy Nagel, MM. Jean-Paul Rippinger, Marco Schroell et John Schummer;

MM. Jean Asselborn (par M. Ben Fayot), Alex Bodry, Mme Mady Delvaux-Stehres, M. Mars Di Bartolomeo (par M. Alex Bodry), Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein (par M. Georges Wohlfart), Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch, MM. Georges Wohlfart et Marc Zanussi (par Mme Mady Delvaux-Stehres);

MM. Jean Colombero, Gast Gibéryen (par M. Fernand Greisen), Fernand Greisen, Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen;

MM. François Bausch, Camille Gira, Jean Huss, Mmes Dagmar Reuter-Angelsberg et Renée Wagener.

S'est abstenu: M. Serge Urbany.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

Da komme mer elo nach zu enger Motioun, déi vum Här Laurent Mosar agereecht ginn ass. Si ass ausgedeeelt ginn, Dir hutt se virleien a mir stëmmen elo driwwer of.

Par main levée?

(Assentiment)

Ween dofir ass, ass gebieden d'Hand an d'Luucht ze hiewen.

(Interruptions)

Une voix.- Den Här Greisen freet nach d'Wuert.

M. le Président.- Ah, zu där Motioun! Jo, Här Greisen.

M. Fernand Greisen (ADR).- Merci, Här President. Wéi mer déi Motioun hei an der Kommissioun virgelycht kritt hunn, hunn ech am Numm vum ADR mäin Accord ginn an den ADR steet och zu deem Accord. Mä an der Réunioun hunn ech gefrot, ob et méiglech wier nach eng Positioun dobäizebréngen, an zwar dass och soll d'Pressegesez, wat d'Pressehëllef regelt, iwwerschaft ginn; an dat ass net geschitt.

Dofir géif ech nach gären eng zousätzlech Motioun an deem Sënn erabréngen, wéi ech et virdrun erkläert hunn.

Motion 2

La Chambre des Députés,

- considérant que la loi du 3 août 1998 règle le subventionnement de la presse écrite luxembourgeoise et vise à assurer le pluralisme des opinions;

- considérant que la dite loi n'établit pas de règles précises visant à garantir une information objective garantissant le pluralisme des opinions;

- considérant que les organes de presse à faible tirage doivent obtenir une aide plus forte et que celle des organes de presse à gros tirage doit être réduite en conséquence;

- considérant que la création d'organes de presse nouveaux doit être encouragée;

invite le Gouvernement

- à réformer la loi du 3 août 1998 sur la promotion de la presse écrite en réduisant les aides accordées à des organes de presse à fort tirage au profit des organes de presse à faible tirage;

- à préciser les règles imposées aux organes de presse subventionnés dans le but de garantir une information objective et le pluralisme des opinions.

(s.) Fernand Greisen, Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepp, Robert Mehlen.

M. le Président.- Merci. Déi muss dann nach ausgedeeelt ginn.

Motion 1

Mir stëmmen dann elo of iwwert déi Motioun 1.

(Interruptions)

Ma jo, mir stëmmen jo elo of iwwert d'Motioun 1.

(Interruptions)

Fir déi aner hutt Der jo nach keen Text.

(Interruptions)

Mir stëmmen elo net iwwert déi zweet of. Iwwert déi zweet gëtt ofgestëmmt wann den Text verbreet ass, an dat ass dann de Mëtten. Elo brauche mer net driwwer ofzestëmmen. Dir hutt den Text net virleien.

Vote par main levée

Wie fir d'Motioun Nummer 1 ass, deen ass gebieden d'Hand an d'Luucht ze hiewen. Wien ass dergéint? Wien enthält sech?

Ech stelle fest, d'Motioun 1 ass eestëmmeg ugehol.

Iwwert déi aner Motioun kënne mer net ofstëmmen, well déi ass net ausgedeeelt ginn. Do hat nach keen den Text.

Une voix.- Mä Dir hutt en awer!

Une autre voix.- Jo, Här President, Dir kéint se jo eng Kéier virlesen.

M. le Président.- Wat gelift? Solle mer se virlesen?

Une voix.- Ech weess net wat dra steet.

M. le Président.- Also mir stëmmen dann direkt de Mëtten wa mer d'Sitzung ufänken of, wa jiddere se da viru sech leien huet a sech konnt mam Text vertraut maachen.

Dir Dammen an Dir Hären, domadder wiere mer um Enn vun eiser Sitzung vun haut de Moien ukomm.

(Interruption)

Ah, den Här Rippinger freet d'Wuert nach.

2. Ordre du jour

M. Jean-Paul Rippinger (DP).- Här President, kënnt Der mer erklären, firwat dass mer um Enn vun eiser Sitzung ukomm sinn? No mengen Informatiounen war geschet an der Presidentekonferenz gesot ginn, dass mer net nëmmen geschet, mä och haut iwwer Mëtteg géife fueren an ech hu keng Connaissance vun enger Décisioun vun der Conférence des Présidents, dass dat net sollt de Fall sinn - an de Minister ass do -, an

dofir hätt ech gäre vun lech Explikatiounen, firwat dass mer elo ophalen an eréischt um hallwer dräi ufänken.

M. le Président.- Ma jo mir hate geduecht elo eng kleng Paus ze maachen.

(Interruptions diverses)

M. Jean-Paul Rippinger (DP).- Här President, wien ass dat „mir“?

M. le Président.- Op dem Ordre du jour, dee mer haut de Mëtten hunn, si lauter wichteg Punkten. Wann d'Leit dauernd hin an hier lafen, dann hutt der sechs Leit an déi aner setzen ënnenan. An do hu mer geduecht et wier besser mir hätten elo eng kleng Paus gemaach an dann hätte mer...

(Interruptions diverses et brouhaha général)

M. Jean-Paul Rippinger (DP).- Wat ass dat doten da fir eppes? Dat gëtt et dach net.

Une voix.- Dat ass dach keng kleng Paus bis hallwer dräi!

M. le Président.- Mä et sinn awer vill Projeten, déi um Ordre du jour stinn.

Une voix.- No sechs Auer sëtzt souwisou kee méi hei!

M. Jean-Paul Rippinger (DP).- Mä ech wéisst awer gären nach, ween dat ass „mir“?

M. le Président.- Also, wann dat Äre Wonsch ass esou weider ze fueren an dass dann hei plädéiert gëtt...

Plusieurs voix.- Jo!

(Brouhaha général et coups de cloche de la Présidence)

M. le Président.- Den Här Bausch freet d'Wuert.

M. François Bausch (DÉI GRÉNG).- Här President, an der Presidentekonferenz war et net esou decidéiert ginn, wéi den Här Rippinger dat seet. Mir sinn dovunner ausgegangen, datt de Projet iwwert d'Mediegesetz géif vill méi laang bësprochen, datt dee géif bis wäit an de Mëtteg eran diskutéiert ginn an et ass esou, dass...

Plusieurs voix.- Oh!

Une voix.- Firwat ass dann d'lesse komm?

(Hilarité et interruptions)

M. le Président.- Loosst den Här Bausch dach schwätzen.

M. François Bausch (DÉI GRÉNG).- Här President, ech gesi bei der Demokratescher Partei, déi jaitzen hei vun Hunger, oder wéi?

Plusieurs voix.- Neen, neen!

(Hilarité et interruptions diverses)

Une voix.- Mir wëlle schaffen.

(Coups de cloche de la Présidence)

M. le Président.- Ma loosst dach den Här Bausch schwätzen.

M. François Bausch (DÉI GRÉNG).- Ech wëll lech just soen, Här President, datt den Här Camille Gira an ech elo um eng Auer eng aner Réunioun hunn.

Plusieurs voix.- Ah!

M. Jean-Paul Rippinger (DP).- ...esou ofgemaach.

M. François Bausch (DÉI GRÉNG).- Jo, Här Rippinger, well dat esou ofgemaach war; dat ass awer kee Problem.

(Interruptions diverses)